

Elisabeth Kuylenstierna-Wenster

Fågelungen. Berättelse för unga flickor

Lund 1925. Berlingska boktryckeriet

[– Läs mer om verket här](#)

Det avbildade exemplet tillhör Göteborgs universitetsbibliotek.

Detta verk är fritt från kända upphovsrättsliga restriktioner. Vid användning ber vi att du hänvisar till Göteborgs universitetsbibliotek och Litteraturbanken.se.

Ytterligare information om upphovsrätt för detta verk finns hos Litteraturbanken:

<https://lb.se/författare/KuylenstiernaE/titlar/Fågelungen/faksimil?om-boken>

Permanent länk (URN):

<https://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:se:lb-lb7ptjqpb1514pf63q-faksimil>

Fågелungen

av Elisabeth Kuylenstierna-Wenster

Allmänna Sektionen

Pedag.

Sv.

Barnb.

FÄGELUNGEN

BERÄTTELSE FÖR UNGA FÄCKOR

AV

KUYLENSTIERNA WENSTER

— — — — —

1925

NYSTEDT & NYSTEDT

BLIOTEK. G.

FÅGELUNGEN

BERÄTTELSE FÖR UNGA FLICKOR

AV

E. KUYLENSTIERNA-WENSTER

LUND 1925

BERLINGSKA BOKTRYCKERIET

y 29
548.

BLIOTEK.C

FÄGELLUNGEN

REKORTER FÖR ENKA FÄGELLUNGEN

REKORTER FÖR ENKA FÄGELLUNGEN

INNEHÅLL.

FÖRSTA KAPITLET.

Far, mor och Sylvia.....	7
--------------------------	---

ANDRA KAPITLET.

Grannarna	23
-----------------	----

TREDJE KAPITLET.

Det ena förslaget och det andra.....	36
--------------------------------------	----

FJÄRDE KAPITLET.

Trädgårdsfesten	52
-----------------------	----

FEMTE KAPITLET.

En sommardag.....	65
-------------------	----

SJÄTTE KAPITLET.

»Det onda ögat».....	76
----------------------	----

SJUNDE KAPITLET.

Tjuven	93
--------------	----

ÅTTONDE KAPITLET.

Sylvias första elev.....	107
--------------------------	-----

NIONDE KAPITLET.

Oro i lägret.....	117
-------------------	-----

TIONDE KAPITLET.

Mors öfverraskning 134

ELVTE KAPITLET.

Utfärden 146

TOLVTE KAPITLET.

Sexton år..... 161

TRETTONDE KAPITLET.

Ur bo..... 175

»Intet är som väntanstider,
vårflodsveckor, knoppningstider,
ingen maj en dager sprider
som den klarnande april.»

—

FÖRSTA KAPITLET.

FAR, MOR OCH SYLVIA.

När far och mor och Sylvia sutto kring skymningsbrasan i det lilla, gammalmodigt möblerade för-maket, skulle alltid far eller mor berätta något. Det finge gärna gå tillbaka till den tid, då de själva voro små, och Sylvia kunde utan svårighet föreställa sig dem som glada barn, fastän de nu för det mesta voro allvarliga, åtminstone mor. Hos far satt en flik av pojken kvar, alldeles som om far stretat och försökt hålla fast sina muntra spratt, vilka livet ryckt till sig, så att det endast fanns i behåll en avsliten bit.

En gång, när de alla tre placerat sig framför den breda, vita, ytterst konstlösa kakelugnen, frågade Sylvia, var hon fått sitt namn ifrån. Ingen flicka som hon kände eller hört talas om, hette Sylvia. Det var ju ett familjenamn på de vanligaste sångfåglarna.

Far nickade godmodigt och strök över barnets lena, bruna hårflåtor. Den ena behöll han sedan i handen, medan han talade om, att det just var på fågeln gamla

Far, mor och Sylvia

mormor tänkt, när hon föreslagit, att dotterdottern skulle kallas Sylvia.

»Minns du, Ingrid», vände far sig till mor, »den lilla blehta, rosenröda boken med guldprässningar och guldsnitt, som mormor lade framför oss. Det var sånger av Z. Topelius. Hon hade slagit upp *Sylvias visor*, och hon pekade på några rader — läs upp dem, du, Ingrid min!»

Mor höjde huvudet på sitt stillsamma, mjuka sätt — efter gamla, kära mormors död hade mor fått ett drag vid ögonen, som kom hela det smala ansiktet att liksom slockna stundtals, men hennes röst hade ung och ljus klang, när hon reciterade:

»Så länge på jorden ett hjärta slår
i livets korta minut,
så länge dallrar naturens röst
ur vårens dofter
i mänskors bröst:
Och sorger och fröjd förgå,
men Sylvia sjunger ändå!
Ändå! Ändå!»

»Låt lilla tösen hetta Sylvia», sade mormor, »det är ett vackert namn både i glädje och sorg. Det låter som ett sjungande hjärta. Du minns väl, att mormor brukade kalla dig sitt lilla 'kvitter'?» Det var mor, som fortsatte att tala.

Ja, det hade Sylvia inte glömt, men nu blev hon mycket nyfiken på »rosenboken», som hennes namn

Far, mor och Sylvia

hämtats ur, och när lampan tändes och de tre flyttade sig fram till det runda bordet framför soffan, fick Sylvia se den ålderdomliga volymen. På frampärmens insida stod mormors flicknamn, skrivit med sirliga, tunna och framåtlutande små bokstäver: »Maria Berg, den 24/12 1863.» Å, så förfärligt längesedan!

Varsamt bläddrade Sylvia sig fram i boken, men far föreslog, att mor skulle läsa den högt. Hon kunde visst de flesta dikterna utantill sedan sin barndom. Vers var det vackraste Sylvia visste, och hon lyssnade med varma, glänsande ögon. Hon satt med händerna knäppta bakom nacken och stornjöt. Flera kvällar å rad läste mor i den gamla boken med de djupa, stilla, värmande orden, helt andra än dem man nu brukade, men ändå levande och friska som blommor, plockade långt inne i skogen.

Och när boken var slutläst, sade mor:

»Vill du ha den på din hylla, Sylvia, får du det gärna, bara du kommer ihåg, att den varit mormors.»

Sylvia slog armarna om mors hals och jublade sitt tack. Böcker tilltalade henne mera än dockor och leksaker. En tant, som gav henne en glimmande tennservis, blev riktigt ur humör, när hon märkte, hur föga Sylvia uppskattade presenten. Hon gick ut med den i köket, för där skulle »diskar» vara. Hon var bara tio år vid det tillfället och kallade all servis: »diskar».

Egentligen var det mycket intressant, fann Sylvia nu, vid fyllda femton år, att vara uppkallad efter en fågel, en glad liten sångfågel, och i enrum trallade hon av

Far, mor och Sylvia

hjärtans lust. Ibland lyfte hon också armarna som flaxande vingar och låtsade, att hon flög. Men hon ångrade sig strax, ty bort från far och mor och hemmet ville hon inte än på många år. Det var redan svårt nog, att skolan skulle taga så många timmar. Där kände hon sig aldrig hemmastadd, fast hon var klassens ljus. Hennes ensamhet hade från början skilt henne från kamratflocken, då hon icke ens bodde i staden utan skynadade till stationen, så fort skolan slutat. Lärarinnornas favorit blev hon icke heller, ty hon saknade förmågan att på ett behagligt sätt underordna sig deras olika små svagheter eller rätta sig efter vars och ens uppfattning. Men hemma — där fyllde hon rummen med sin glädje, där flög hon över de gropiga, maskstugna golven som om de varit sammetsmjuka gräsmattor, där var henne alltid tiden för kort till de tusen ting, vilka skulle medhinnas, och kvällen kom ständigt med sitt »liggdagsbud» som en mörk sky över solen.

Nog visste Sylvia, att det fanns både gladare och elegantare hem än hennes. Men hon ville då absolut inte byta, och att flytta från det gamla gröna envånings-trähuset mitt i den stora försummade trädgården, ville hon icke ens tänka sig. När hon och far — bankkamrer Asker — om mornarna foro in till Stockholm, stod mor på verandan och vinkade åt dem, och när de kommo hem om middagarna, bultade Sylvias hjärta av iver att skyndsammast få känna mors armar omkring sig och höra: »Välkommen, min lilla älskade fågelunge.»

Far hängde av bankkamrern med överrocken i

Far, mor och Sylvia

tamburen, men hade man haft några ledsamheter inne i staden, tog han dem in till mor för att hon skulle utplåna eller åtminstone förmildra dem med sin smekande vänlighet. Vari fars ledsamheter bestodo, hade Sylvia så småningom fått klart för sig. Han led av det enformiga ansvarsfulla arbetet, och av fastrarnas ständiga kält i de brev, vilka på de mest olämpliga tider kommo med begäran om pengar, för fastrarna voro icke vana vid umbäranden och inte heller vid arbete. De levde på ett obetydligt kapital och på pensionen efter farfar, majoren.

Mor plågades nog också av de gamla kinkiga svägerskornas pockande fordringar på den betydligt yngre brodern, men hon jämkade och tröstade, och när far satt sig till bords i salen, vilken var mycket för stor för de tre, såg han sig ljusnande omkring, på solstrimman, som föll snett över den frodiga bladgruppen vid mittfönstret, på mors sybord och den nötta, stoppade stolen vid det fönster, varifrån man bäst såg sjön, och på det gamla snidade ekskåpet, som tillhört Askerska familjen i fyra århundraden. Skrivaren Asger hos kung Märta på Hörningsholm hade på sin sena ålderdom bekommit det av sitt herrskap, vilket fanns dokument på i en liten hörnlåda i skåpet, och hans son Assar Asgeron hade skänkt det till sonsonen, Gustav II Adolfs livknekt. Det fanns också upptecknat. Sådana arkivsaker kunde far fördjupa sig i, så att han glömde allt omkring sig, till och med mor och Sylvia.

När Sylvia satt i skolan, såg hon hela hemmet tyd-

Far, mor och Sylvia

ligt för sig, särskilt under handarbetslektionerna, vilka hon fann odrägliga. Förmaket föreställde hon sig alltid med solsken över den ljusa, blommiga mattan och de mörknande mahogniblommorna på överstycket till den en gång pösande, nu rätt nedsuttna soffan. Allting därinne skulle aktas, därför att far och mor höllo så mycket av det, men det var ingenting, som var för fint att vidröras. Så till exempel drack man alla födelsedagar kaffe ur de äggskalstunna vita kopparna med guldkant och den lilla guldblomman i botten. De stodo på den brokiga byrån med porfyrskivan och väntade på fest.

Och pianinot, till och med det, mors stolthet och fröjd, fick Sylvia gärna röra. Innan hon lärde sig riktigt, tog hon ut småstycken, som hon hört mor spela. Nu fick hon lektioner inne i staden och skulle börja sjunga också, när hon gått ut åttonde, ty åt studier skulle inte Sylvia ägna sig. Hon ville bli något med »fart i.» Helst operasångerska eller också »karaktärsdanserska» eller kanske porträttmålarinna. Teckningslärarinnan gav henne regelbundet stort A och talade om hennes »rika naturgåvor.»

Medan Sylvias nål jämmerligt håglöst och hållningslöst drev genom näsduken, vilken hon skulle brodera för att med tiden få fullständigt avgångsbetyg, såg hon också längtansfullt sitt eget rum för sig, dröjde i detalj vid varje föremål. Det var inte för mycket sagt, att hon älskade det rummet, vilket utvecklat sina själsförmögenheter i kapp med henne själv, övergått från barnkammaren till det mest förtjusande flickrum, inte med

Far, mor och Sylvia

ens utan stycke för stycke, alldeles som hon fjällat av sina barndomsår ett efter ett.

Nu låg där en mjuk, ljuvlig, klart mossgrön matta över golvet, tapeterna voro silvergrå med smala silverstänk och små blekskära törnroskransar. Gardinerna voro av ljusröd prickig moll med volang. På fönsterkarmen hade hon en rad blomkrukor (stackars blomsterungar, de skulle nog svultit ihjäl, om inte mor matat dem!) Möbeln var vitmålad och hade en gång stått i mors flickrum. Den var klädd med blommig cretonne i grått och skärt. Sängen hade både »himmel» och sidogardiner av grönt indiskt siden. Bokhyllan hade svält ut till ett helt bokskåp, och skrivbordet tillkom på sista födelsedagen liksom skrivtyg, ljusstakar, sigill och frimärksask av silver med S. A. på.

Sylvia kunde drömma om sitt rum som om ett levande väsen. Tavlan, vilken föreställde den sörmländska herrgården, där morföräldrarna bott och mor haft sin glada barndom i en stor, munter syskonring, hade mormor målat. Den hängde över den smala spjälsoffan. Vidare pryddes väggarna av goda reproduktioner och några av Sylvias egna ritningar, som far låtit inrama. Det var den, då den husvilla katten kom på julaftonen och sattes i mors knä och fick mjölk. Och den, då ved-Anders stod vid huggkubben och skulle fotograferas av far. Och så den, när Troll och »matte» Sylvia marscherade i takt med vaktparaden över Norrbro. Det var en färglagd teckning, som Sylvia var mycket stolt över; hon hade »träffat» flera av musikanternas ansiktuttryck.

Far, mor och Sylvia

Men hon vågade i alla fall inte ofta se på den, ty Troll fanns inte längre, tåget hade kört över honom, när han med ett högt glädjeskall sprungit rakt mot det i sin iver att först få hälsa på sin »matte», vilken hon trodde vara med det.

Å, så tomt det hade varit efter rara, trofasta Troll, nästan lika tomt som efter mormor, men hur det var lyst Sylvia upp igen, ty far och mor och hemmet värmden och tröstade henne, och Homespun, katten, var ibland oemotståndligt komisk, som när den fått ett radérgummi att leka med och gick och gömde det överallt för att sedan genom ömkligt jamande förmå någon vänlig själ att söka reda på det och kasta det utåt golvet. —

Den första dagen i april, då det riktigt syntes i luften, att det skulle bli vår, och då himlen gnistrade av tändande sol utanför skolfönstren, hade klassens ljus ofantligt svårt att med tålmod följa de framsniglande lektionerna. Flickorna fingo gång på gång höra, att de voro »komplett omöjliga», och fnissningar och tårar angåvo ett irriterat sinnestillstånd, men Sylvia redde sig, fast hon längtade oerhört ut till den gamla, vanvårdade trädgården, där de knotiga päronträden börjat få sväl-lande knoppar, och där snart körsbärs- och äppleträd skulle följa exemplet. Med fruktskörden blev det i allmänhet skvalt, ty träden voro totalt uttjänta, men ägaren ville inte sätta nya. Han skulle med tiden stycka den ansenliga tomten till »egna hem.» Men han hade lovat sin mångårige hyresgäst, kamrer Asker, att det skulle dröja. Och så fick trädgården i nästan obegrän-

Far, mor och Sylvia

sad frihet fortsätta sin tillvaro. Far hade visserligen anlagt ett par »växtberg», som intresserade honom obесkrivligt, och några rosenbuskar vårdades med speciell omsorg för att icke förvildas, men eljest fingo violer, blåsippor och gullvivor taga i ring på de tuviga gräsplanerna, och pärlhyacinter och narcisser hade lov att hälsa på varandra samt gemensamt göra visit hos pionstånden.

Lotten, jungfrun, var en duktig människa, men blom-mor förstod hon sig inte på, och trädgården hade hon alldeles undanbett sig. Att »påta i jorden låg inte för hennes röst.» Mor orkade inte med mera än grönsaks-sängarna och jordgubbslandet, far hade ju växtbergen, och Sylvia — ja, hon petade visserligen ganska gärna i jorden, om hon tilläts göra det på sitt sätt, men att ränsa bort ogräs var nästan odrägligare än att damma, och därmed hade Sylvia fällt domen. Var inte också trädgården allra ljuvligast, när den skötte sig själv?

I stället för kartställningens rangliga gestalt, såg hon en knubbig syrenbuske med blankbruna, svällande knoppar, varur ett och annat saftigt ljusgrönt blad nystade upp sig som en liten tuss, vilken snabbt skulle taga form, breda ut sig och slutligen hålla en äggrund skänkeskiva tillreds åt dagdroppar och solstrålar.

Sylvia blev helt förvirrad, när fröken frågade henne, vad som menades med de arktiska länderna. Frågan kom som ett isande snöskred över hennes värförnim-melser.

Men under rasten återvände hon till sin ljusa läng-

Far, mor och Sylvia

tan, där hon arm i arm med ett par kamrater promenerade fram och tillbaka på en kringbygd, trång gård. De två andra pratade om »snobsiga vårhattar och moderna kappor.» Sylvia brydde sig inte vidare om kläder, utan tanken sprang till den avlånga gårdsplanen därhemma. Den hade jättehöga lindar i hörnen. Hur Sylvia sträckte på armarna, kunde hon ej räcka om deras knöliga stam. Något annat än de solslickande, rymdsökande lindarna fanns det inte att se på gårdsplanen, jo, en mängd blinkande vattenpusslar förstås, men omkring verandan skulle snart vildvinet spackla sin bruna fjolårskrud med grönt, och vildvinet utgjorde Sylvias förtjusning. Dess skiftande, slutligen flammande livsyttningar framkallade hos henne en sagostämning, vilken hade kommit henne att drömma sig vara prinsessan Törnrosa, far var prinsen, fastän han icke visste av det, men när Sylvia — den leken hörde hennes tidigare barndomsår till — satt på verandan i det höstglödande vildvinets hägn och far kom och kysste henne och lyfte henne högt i famnen, log lilla Törnrosa-Sylvia och kände sig som en riktig prinsessa.

Förslag om biografier, konditoribesök och parkpromenader sorlade omkring henne, utan att hon dock uppfordrades att delta; Sylvia brukade ju inte vara med annat än när hela klassen bjöds till någon kamrat, men detta var mest bortlagt, sedan flickorna blivit så stora, att de hade »baler.» Och Sylvia, som aldrig själv haft någon bal eller ens större bjudning, endast vid ytterst sällsynta tillfällen ett par kamrater med sig hem, ute-

Far, mor och Sylvia

slöts självfallet, när bjudningskort smögos in i ivrigt väntande flickhänder.

Tur var det emellertid, att kamrer Askers hade telefon, så att kamraterna kunde ringa på och fråga Sylvia om läxorna, och ännu bättre var det att ha henne tillgänglig under frukostrasten, så att man kunde få den villigt lämnade hjälpen med en kinkig översättning eller en kvistig räkneuppgift.

»Tänk, om du skulle bli lärarinna, Sylvia», hade far sagt en dag, då han hört henne per telefon förklara innehållet i en biologiläxa, men Sylvia utbrast helt förfärad: »Det vore det hemskaste jag kunde tänka mig. Lärarinna, bara ordet är som en tagelskjorta, tycker jag.»

»Fy Sylvia», hade mor infallit, »hur kan du säga något så styggt? Tänk på, barn, hur svårt och tröttsamt det är att leda lata, självsvåldiga lärjungar. Det skulle vara mycket synd om min lilla fågelunge, ifall du inte finge en lättare lott i livet, men mötte lärarinnorna mera verklig tillgivenhet, skulle deras kall, trots sin ansvarstyngd, vara ett av de allra vackraste.»

Sylvia hörde alltid på mor, men på sista tiden hade det hänt, att hon fann mors omdömen »våldigt mastiga och högtidliga», och då lyssnade bara det ena örat, ty sådan ville inte Sylvia ha mor. Hon skulle vara sagor och sång och smekningar. Det missklädde mor att få rynkor mellan ögonen och se sträng ut. Hon skulle vara så där ljuvligt god och värmande och flickaktigt mjuk, som bara hon kunde. Vackra, unga mor med

Far, mor och Sylvia

stjärnögon och mörkt silkeshår! Å, vad Sylvia svär-
made för mor. När hon var en liten flicka, hade hon
helst slutit sig till far, för han kunde leka så lustigt,
men skulle någon ha försteget nu, blev det mor. Sylvia
hade henne inom sig som ett stort hjärta, vari hennes
eget fick plats med hela sin ljusa glädje och framför
allt med framtidsdrömmarna.

Aldrig skulle det fallit mor in att föreslå Sylvia att
bli lärarinna. De två, mor och fågelungen, visste så väl,
att det endast kunde bli tal om konstnärsbana, om det
också inte kunde bestämmas nu, huruvida penseln eller
stämman skulle bära Sylvia »über alle Berge», ty än
satt mor i Sylvias atelier, där allt var purpur och mar-
mor, och där far hade en vrå och mor hade en, inredd
precis som de själva velat: en annan gång hade far
och mor sin plats i en strålande konsertsalong — full-
proppad av intresserade åhörare! — och fram trädde
Sylvia Asker. Hon sjöng de gamla visorna, som mor
lärt henne, och fick massor av blommor. Det var rosor
och liljor och allt möjligt. Sylvia såg dem tydligt för
sig och kände deras doft. Mor såg dem säkert också,
alla drömblofstren — — —.

Den långa skoldagen i knoppande april tog sent
omsider slut. Far och Sylvia möttes vid centralstatio-
nen. Hade nu fastrarna skrivit igen!

»Goddag far; jag är så glad!»

»Är du det. Vad har då hänt? Sabla stadsbud,
som springer rätt för fötterna på en! Ja, lugna dig,
Sylvia, vi kommer med utan att knuffas.»

Far, mor och Sylvia

Fars röst var sträv, och han sade »Sylvia» istället för »fågelunge.» Det var absolut dåliga tecken. Dumma gamla fastrar, som inte kunde få pängarna att räcka — eller om det var det, att far pinats av att sitta instängd på banken, medan solen ropade: »Kom ut!» — så: dumma, otäcka bank!

Men när de kommit in i kupén, försökte Sylvia mors tag och sade med ett strålände leende:

»Nu ha vi slutat skolan, du, och i morgon är det söndag. Då skall här njutas.»

»Ja, det är alltid skönt att slippa kуска in till staden. Jag begriper inte, hur folk uthärdar med att bo i sten, gå på sten, sitta på restauranger och få sina förfriskningar framdukade på sten

»Vi kunna gärna kalla det, att de hugga i sten, far», skrattade Sylvia, under förhoppning att få sin lilla vits belönad med en av fars trevliga nickar, men far sade bara »hm.»

Vid eftermiddags kaffet uppenbarades emellertid orsaken till fars misstämning. Värden till det gamla, gröna huset hade föreslagit kamrer Asker att på fördelaktiga villkor övertaga en lägenhet i Vasastaden, då spekulant till lantgården oförmodat anmält sig.

»Hu, så gräsligt», sade Sylvia, »kan det vara tal om, att vi skola fockas?»

Mor inföll lugnande:

»Å, det där har ju förekommit flera gånger, men när du berättar det, Ernst, kommer jag ihåg, att en direktör Wille var härinne för ett par dagar sedan och

Far, mor och Sylvia

bad att få se sig omkring. Jag skulle talat om det, men just i dag fick jag höra, att direktören — han föreföll mycket hygglig, köpt villan mittöver, och det skall bli ganska trevligt att slippa se den stå obebodd med döda fönster.»

Som för att bekräfta fru Askers ord ringde det i detsamma på telefonen, och Sonja, som svarade, ropade, att värden, herr Elmlund ville tala vid far.

I andlös spänning sutto mor och Sylvia. De höllo varandra i hand och stirrade mot telefonapparaten. Så småningom vek dock fruktan för att de skulle nödgas flytta, ty kamrer Askers uttrycksfulla ansikte visade tydlig lättnad, och rösten riktigt log, när han sade:

»Nå, skönt! — Ja, det var ju utmärkt! — Tack, det gör jag också helst.»

Så sattes mikrofonen på sin plats, och far glömde alldeles sina fyrtio år, när han tog ett högt skutt upp i luften och lät höra ett pojkaktigt, muntert: »Tjo!»

»Vilket vill säga så mycket, som att vi få behålla gröna huset och vår gamla trädgård», fastslog mor.

»Ja, gud ske lov. Han hade fått lägenheten i Vasastaden förmånligt uthyrd, och det var verkligen direktör Wille, som först spekulerat på att bebygga den här tomten, men som sedan bestämt sig för villa Skogsro.»

Sylvia snurrade jublande runt. Det kändes inom henne, som om hon fått det älskade hemmet till skänks än en gång. Plötsligt tvärstannade hon och frågade ivrigt:

Far, mor och Sylvia

»Måste den här gården heta Kolbotten? Kan man inte få döpa om den?»

»Vad vill du, att den skulle heta då», undrade far.

»Boet», föreslog Sylvia. »Det hörs så varmt och gott och tryggt. Vårt eget bo med fågelunge och allt.

»Vi rå ju inte om gården, så vi kunna ej ändra namnet», sade mor, »men för oss kan den vara boet; det är ett namn, som vi tre förstå.»

»Ja», medgav far, »efter vi nu fått rättighet att stanna här åtminstone ett år till, skola vi oss emellan ge det gamla huset hedersepitetet *Boet*.

Sylvia flög jublande upp. En munter trall hade hon genast färdig. Det kvittrade nästan alltid sång i hennes strupe, och hennes smidiga flickkropp återgav i mjuka böjningar rytmen.

Far och mor sutto och sågo på hjärtebarnet, lyckliga över sin friska, vackra människoblomma, och i denna stund tänkte de bägge, att framtiden måste bli ljus för den, vilken ägde så mycken varm och äkta livsglädje.

Det bruna hårets sirliga, långa flätor löstes av flinka flickfingrar ur sitt tvång, ty nu hade Sylvia kommit i danstagen, och då skulle håret falla fritt. Från en puff, överfylld med »utklädningsaker», hämtade hon en skir slöja, och med denna fladdrande, svingad, hopkramad och åter utbredd dansade hon en för tillfället komponerad dans, kallad Boet. Melodi och text voro också stundens. Sådana små impromptun skapades blixtnabbt i Sylvias huvud. Varken föräldrarna eller

Far, mor och Sylvia

hon ägnade dem någon djupgående uppmärksamhet. De voro ett utslag av Sylvias sinnesstämning, det var allt.

När Sylvia slutat, slog hon armarna om mors hals, och med rösten ännu något flämtande efter den häftiga rörelsen, utbrast hon:

»Nu *måste* vi festa på något gott, mor; den här kvällen är en riktig lördagskväll. Du skall också spela för oss, lilla mor.»

Mor log. Ända sedan Sylvia var liten, hade lördagskvällarna bjudit på en eller annan angenäm överraskning, en intim och livligt uppskattad avslutning av veckan, och den vanan bibehölls. Så också nu. En skål med hembakat småbröd och en annan med hjortronsylt buros in. Sedan satte mor sig till pianot. Hon spelade och sjöng »Björkens visa.» Hon spelade Elverhøj och slutligen Frühlingsrauschen.

Far satt i gungstolen och Sylvia på en pall bredvid. Ibland sågo de på varandra och nickade med samma uttryck av beundrande hängivenhet i blicken vid tanken på mor.

ANDRA KAPITLET.

GRANNARNA.

A tt villa Skogsro skulle bli bebodd, intresserade i hög grad Sylvia, och när en solig söndag första veckan i maj direktör Wille med fru, tre barn och två jungfrur kommo åkande i bil för att närmare inspektera villan med omgivning, stannade Sylvia så tvärt det lät sig göra slänggungans intensiva fart, men hon ville inte hoppa ur. Både som utsiktspunkt och som säker position var gungan — uppsatt mellan två av gårdsplanens lindar — synnerligen fördelaktig, och långsamt pendlande av och an, iakttog hon de nya grannarna.

Direktören var både kortare och tjockare än far och hade ett runt, skägglöst ansikte med ögon, instuckna som russin i en gulbrun deg. Det var förstås frun, som så småningom ordnade sig för att stiga ur, men de tre ungdomarna, två flickor och en pojke, kilade så kvickt uppför backen till villan, att Sylvia endast hann få korn på den minsta flickans onaturligt smala ben och eldröda hår. Pojken tog jätteskutt, och det föll sig inte

Grannarna

svårt, för han var så lång och smal, att han blev till ett försvinnande mörkt streck mot luftens klarhet.

Ett par minuter senare kom den lilla rödhåriga hop-pande emot föräldrarna, som arm i arm värdigt skredo fram på den nygrusade breda mittgången. Hon hade en gäll röst, flickungen, och Sylvia hörde, hur hon berättade, att Nora hade frukosten i ordning. De skulle få hummer i mayonnaise.

Nora var familjens äldsta tjänarinna, som sedan en vecka varit i villan och tagit emot det ena dyrbara las-set efter det andra med bohare av alla slag. Hon hade skinn på näsan, talade om för Lotten, att hon varit i huset i tjugo år, att »vi» hade tre jungfrur och att direktörn hade ett stort, eget hus på Östermalm. Lotten var alldeles bländad av all den prakt och rikedom, vars härold Nora var. Hon hade fått lov att komma in i rummen, där flyttningskarlar ställt allt på sin plats efter en uppritad plan, och Sylvia hade sedan fått höra både om »trimåer» och »pendiler» och de »stiligaste axmönstermattor.» Ty Lotten var från Småland och tillägnade sig endast långsamt stockholmsedukation.

Vad som dock intresserade Sylvia mera än »amoren», vilken sken som solen i Karlstad, och de utsökta sidenmöblerna, var barnen. Och dem hade hon fått god reda på. Den älsta flickan och pojken voro tvillingar, femton år gamla och »rysligt firade i Stockholm.» De hette Asta och Ove. Så var det den nioåriga Stella, men henne betraktade Sylvia på förhand som ett onus. Hon skulle naturligtvis bara ställa till förargelse och

Grannarna

springa i vägen. Ove var gymnasist, men Asta hade sned rygg och orkade inte läsa, bara dansa och roa sig. Doktorerna hade sagt, att hon skulle behandlas med mildhet. Och Nora hade förklarat för Lotten, att det var ett rent spektakel med läxläsning och skolgång och sådant för en flicka, som kunde köpa sig en man, så fort hon blev vuxen, och som redan varit vid både svenska och utländska badorter.

Uttrycket att »köpa sig en man» hade Sylvia inte kunnat glömma. Hon frågade mor, om man verkligen kunde det, men innan mor hann svara, inföll far: »Ja, det går nog, men det är att köpa grisen i säcken.»

Sylvia blev inte klokare av den upplysningen, och mor måste ingripa:

»Fågelungen min, det finns fattiga män, som begagna sig av rika flickor för att trygga sin framtid. Och när en rik flicka visar, att hon inte skulle ha något emot ett giftermål med en sådan, passar denne på.»

»Å, så skönt att vara fattig», sade Sylvia lättad.

Men där hon nu pendlade av och an i gungan, tänkte hon varken på framtiden eller på grannarnas rikedom. Hon undrade bara, hur länge det skulle dröja, innan de blevo bekanta. Kanske det rent av kunde bli i dag, så att de kunde spela tennis på den härliga asfalterade planen i Skogsros park. Hon för sin del hade bara ett krocket att bjuda på.

Skogsro var en stor och fin villa, och det område, som tillhörde den, mycket vidsträckt. Som ett litet vitt slott behärskade den höjden, och den hade kostat

Grannarna

sin förre ägare ofantliga summor. Ruinerad hade han lämnat stället, och i två år hade det varit till salu.

Fru direktör Wille syntes nu på altanen. Hon pekade med en hand, vilken på grund av solreflexerna i briljantringarna, såg ut, som om den antänts, och som små lågor hoppade mellan fingrarna. Det stora, vita rävskinnets stod som skum omkring hennes fylliga byst. Direktören höll sig bakom henne. »Det där gröna huset», sade han bestämt nu, ty hon pekade rätt på »boet» och skakade på huvudet, »tänkte jag köpa.»

En lång, ljushårig pojke, Ove alltså, visade sig i dörröppningen. Han pekade också — på gungan, och frågade visst fadern, vem flickan i den var, ty denna gång var det fadern, som skakade på huvudet.

En metallisk gongong ljud, och strax därefter försvunno de tre. Sylvia gled ned ur gungan och gick ut på vägen, där hon vid dikeskanten plockade några ärenpris, vilka hon inte brydde sig om, men hon ville vara till hands, om Asta och Ove kommo ut.

Och efter en timmes oändligt lång väntan uppenbarade de sig verkligen. Asta hade onekligen tycke med en humlestör, på vilken man satt ett alldeles förtjusande sött dockhuvud med guldgult, lockigt hår och stora, blå ögon. Hennes promenaddräkt var överdådigt elegant, och de drapfärgade kängorna hade snobbigt höga skaft. Ove var mera som pojkar är mest, med håret i en lustig virvel, stora händer och fötter, och ett litet ansikte med finnar på en bred och kraftig näsa.

Grannarna

Han gick och kisade i solen och sade till Asta:

»Tror du, det blir skoj att bo här?»

»Ja vars, när jag får ut cykel, och pappa hinner skaffa oss ridhäst. Och så tycker jag, att det skall bli litet ombyte att få ha bal på landet på min namnsdag.»

Flickan utanför staketet hörde alltsammans, och nickade ofrivilligt. Hon visste genom Lotten, att Asta också hette Ingeborg, och att hon brukade ha bal då.

Sylvia hade till och med sett efter i almanackan, att det var den tjugoåttonde maj och undrat, om hon skulle hinna bli så bekant med grannarna till dess, att hon bleve bjuden.

Nu fick Asta syn på henne och stannade i skydd av den ännu ej fullt utslagna hagtornshäcken för att förstulet göra sina iakttagelser. Hon hade ingen föregående vetskap om Sylvia och dennas enkla, mörkblå sjömansklänning och slätkammade, bruna hår verkade ytterst lantligt på den bortskämda östermalmsbackfisken.

Ove stod med händerna i fickorna och visslade. Också han hade uppmärksammat Sylvia, som kände, hur blodet rusade upp till hennes ansikte i en het våg. Men det var väl dumt att inte helt enkelt hälsa på nykomlingarna, istället för att bondblygt krypa undan.

Med ett raskt beslut rättade Sylvia på sig, skakade de bruna flätorna från skuldrorna och gick fram till häcken, varöver hon sträckte armen och handen med den blåskimrande knippan ärenpris mot Asta:

Grannarna

»Välkommen», sade hon, »vi bli grannar. Jag bor i det gröna huset där.»

Asta tog blommorna och sade: »Tack», fast hon inte tyckte, att det vore något att ha. »Vad heter ni», frågade hon en smula nedlåtande. »Jag heter Asta Wille, och så får jag presentera min bror: gymnasist Wille.»

Ove bockade sig med huvudet något på sned och hängande armar. »Jag heter Sylvia Asker», sade »fågelungen» med en käck nick, »förlåt, att jag tränger mig på, men jag tänkte vi kunde spela krocket ett slag i eftermiddag, om ni hade lust.»

»Vi hinner nog inte», sade Asta. »Vi ha inte flyttat ut riktigt än och ska bila in till Stockholm till middagen. Till pingst har pappa och mamma tänkt, att vi ska komma hit på allvar. Finns här någon ungdom?»

»Ja inte här precis. Men runt omkring. Jag kallar den här platsen en fredad vrå i nätet av moderna lantsamhälllen. Här är sjön smalast, och berget på andra sidan om den brantast, men man kan klättra ända upp till toppen. Det har jag gjort.»

»Hur många meter över havet är det», frågade Ove ringaktande: »Femtio två?»

»Det vet jag inte. Jag vet bara, att det är ljuvligt där uppe, och fortsätter man ned i en dal och genom en furuskog, kommer man till en svart tjärn med stora klippblock omkring. Det är så hemskt och så stilligt. Och vattnet är alltid isande kallt.»

»Kanske ni vill visa oss litet av trakten i sommar»,

Grannarna

föreslog Asta. »Mamma och jag resa till Särö i juli, men innan dess. . . . Har ni varit på Särö?»

»Nej.»

»Är ni med i någon dansklubb i Stockholm?»

»Nej.»

Så kom frågan om skolorna. Sylvia upplyste om, var hon gick och fick veta, att Asta gått i Margareta-skolan. Ove gick i Norra latins första ring, och Sylvia räknade ut, att efter hon var i sjunde, hade hon hunnit lika långt. Hittills hade Ove hållit sig ganska passiv, men nu försvarade han energiskt sin position som absolut överlägsen Sylvias. Flickskolor kunde aldrig jämföras med gosskolor. Flickor läste bara för att det skulle så vara. De kunde ingenting ordentligt.

»Det är alltid pojkarnas käpphäst», sade Asta uttråkad, men Sylvia hade kommit intill staketet, och trotsande tornarna, stack hon ansiktet in i häcken under det hon ivrigt hörde efter, hur långt Oves klass hunnit i det ämnet och i det.

I matematik, fysik och biologi måste hon erkänna deras överlägsenhet, men i språk, historia och geografi kunde hon triumfera. I franska voro flickorna till och med »tre gånger så styva.» De hade en infödd lärarinna och talade alltid franska.

»Ja, jag kapitulerar», ljöd Oves målbrottsröst, »damerna skola ju alltid ha företräde.»

Det tyckte Sylvia lät »äckligt», och hon drog så hastigt huvudet tillbaka, att hon fick en försvarlig repa på kinden. Men hon låtsade inte om den utan vände

Grannarna

sig bara bort, så att de inte skulle märka det fram-sipprande blodet. Så nickade hon adjö och önskade, att hon inte inlett bekantskapen. Hon skulle nog inte alls trivas med dem.

»Skall ni gå», frågade Asta.

»Ja, jag — jag kan väl inte stå på landsvägen hela dagen heller.»

»Nej», inföll Ove försmädligt, »då ginge det kanske galet med läxorna. Tänk, om ni skulle komma efter oss; det vore fatalt.»

»Usch, Ove då», skrattade Asta, »du är så ohövlig. Nu går jag för resten också. Jag tycker det är kallt, och vi ska väl snart köra. Har er far bil?»

»Nej! Men roddbåt.»

Nu var det Oves tur:

»Har fröken cykel?»

»Nej. Jag tror nog, att ni kommer att tycka, att jag är rysligt efterbliven. Adjö.»

Mor hade aldrig sett Sylvia så irriterad och ur humör som denna söndagseftermiddag. Hon gick till pianot och klinkade meningslöst några takter, satt sedan och smällde med en papperskniv mot flatsidan av handen i fulla fem minuter, och när mor bad henne låta bli, började hon i stället knacka med den ena skon mot ett stolben. Ingenting kunde hon taga sig till, varken läsa eller rita eller ens leka med Homespun.

»Hur är det fatt, barnet mitt», undrade fru Asker. »Är det den stora lyxbilen med sitt innehåll, som vänt upp och ned på ditt sinneslugn?»

Grannarna

»Nej, visst inte», svarade Sylvia generat och trumpet, »jag frågar inte ett dugg efter den där modedockan och den där ohängda pojken.»

»Ä», inföll far litet kärvt, ty han hade aldrig tålamod med några disharmonier, »jag tyckte, du var ganska angelägen att få ett närmande till stånd.»

»Ja, men det är inte så underligt», medlade mor. »Sylvia har gått här bra ensam. Men du skall inte fälla så förhastade omdömen, barn, och inte låta ett tillfälligt intryck verka så starkt. Du pratade ju bara några minuter med de bägge ungdomarna.»

»De voro så otäckt viktiga.»

»Jag undrar, om inte du är ganska viktig själv», sade far, »varför har du inte annars en god vän som andra flickor, och varför ä. du aldrig med dina kamrater?»

När far kom med ett påstående, tjänade det till intet att göra invändningar, men det var just det, Sylvia hade så svårt att låta bli. Blodet surrade så hett i hjärnan, när far begagnade sitt retsamt överlägsna tonfall. Då glömde hon alldeles, hur glad och rar och trevlig, han kunde vara och erfor en häftig lust att svara, så det klang om det, men så strök mors svala hand över hennes kind, och Sylvia tog den handen och kysste den gång på gång och sade:

»Jag behöver ingen, ingen annan i världen än mor,»

Mor log, men inte så glatt som Sylvia skulle önskat, och hennes tonfall var också allvarligare än »fågelingen» tyckte om, när hon sade:

Grannarna

»Barnet mitt, man skall inte bara hålla av för att få utan också för att ge, och ett ungt hjärta är så rikt, att det kan ge åt många.»

»Jag vill inte bara ha av dig, mor, jag vill så gärna ge dig allt möjligt», utbrast Sylvia. »När jag blir en stor sångerska en gång, skall du få allt vad du pekar på. Och då är det jag, som åker i egen bil, och som har den stiligaste cykel, som finns och . . .»

»Ptro, Sylvia, du skenar», skrottade kamrern. »Framtiden skall man köra försiktigt in i, min tös. Det är stenar på vägen.»

En liten stund senare blev far angenämt upptagen av ett par bekanta, som sökte upp den forne studentkamraten och naturligtvis bjödos kvar till kvällen. Kamrerns friska, pojkaktigt lätta skratt riktigt gottade sig i glada uppsalaminnen, och en stund satt Sylvia och hörde på, men så gick hon in till sig. Hon kom ihåg, att hon skulle skriva något i sin dagbok.

Det hade varit mors gåva, när Sylvia för en vecka sedan fyllt femton år. Boken var bunden i grönt skinn och försedd med ett metallknäppe, vilket samtidigt utgjorde ett riktigt lås med nyckel. Denna hade Sylvia i en silkessnodd om halsen. Det hela var ju ännu så nytt och intressant, att — fastän just ingenting hände Sylvia, *måste* hon göra en anteckning varje kväll.

Hon läste upp sin bok och skrev:

»I dag har jag sett de nya grannarna, och det var en stor missräkning. För mors skull uttrycker jag inte mitt omdöme på annat sätt. Jag är glad, att det nästan

Grannarna

är tre veckor till pingst, och jag önskar inte alls längre, att jag skall bli bjuden på den där balen den tjugooåttonde. Det här har varit en rysligt tråkig söndag.»

Med detta kategoriska besked lade Sylvia ihop boken. Hon var icke nöjd med vad hon skrivit, ty hon hade föresatt sig, att det inte skulle stå något småaktigt eller tarvligt på de vita sidorna, och nu hade det i alla fall kommit dit sådant.

Det var en vana, som bibehållits alltifrån Sylvias spädaste barndom, att mor kom in och läste aftonbön med henne, när hon lagt sig. Det var en helt kort liten vers, som mor själv satt samman, och hon hade föreslagit att byta ut den mot något vuxnare nu, när »fågelungen» knappt kunde räknas för barn längre, men Sylvia ville inte: »Jag tror bäst i mors bön», hade hon sagt. Efter eller före bönen pratade de två en liten stund, ty alltid var det något dagen ej räckt till att meddela mor. I kväll var de grannarna, som kommo på tapeten igen.

»Usch, vad det blir tråkigt att inte kunna vara så ogenerade här ute som förr, mor.»

»Det blir nyttigt för dig med sällskap, Sylvia. Far har nog rätt i, att du har svårt att sluta dig till någon, och jag är rädd, det är mitt fel, som höll dig så länge hemma och läste med dig. Det är väl för att du kommit så sent in i skolan och bland kamrater, som du blir olik de andra.»

»Jag skulle önska, att jag finge läsa för dig än,

Grannarna

mor. Du kunde läst mycket mer än tredje klassens kurs med mig. Och varför vill du, att jag skall vara lik andra?»

»För din egen skull. Man kan vara en karaktär ändå, med både hjärta och huvud fritt från småaktighet, men det är synd om den, som isoleras från sina jämnåriga och sin tid. Du har varit ett ovanligt lyckligt barn, »fågelunge», med far och mor till redobogna lek-kamrater; nu står du emellertid på tröskeln till ungdomen och behöver träffa andra av den flock, vilken drömmer om att erövra världen.»

»Tror du, att den där fröken Asta Wille drömmer om det?»

»Ja, på sitt sätt, Hon är dock förmodligen brådmogen, du däremot efterbliven i barndomslandet.»

»Ja, det är jag nog, mor! Jag är så gräsligt nyfiken på den där lekstugan, som skall byggas åt Stella. Lotten har talat om, att den skall bli som en riktig liten villa och ha namn och allting. Jag undrar, vad hon tänker kalla den.»

Fru Ingrid Asker såg på sin flicka, som rest sig till hälften, stödd på armbågen, medan hon ivrigt berättade om lekstugan. De gråbruna flickögonen lyste, och det mjuka håret föll i en len länk ned mot högra kinden.

»Kanske Stella och du passar bäst ihop, Sylvia.»

»Fy mor, hon är ju en barnunge! Men ser du, jag har aldrig haft en lekstuga, bara grottan, där du och jag lekte Soria Moria slott.»

Återigen tänkte mor med ett stygn av självföre-

Grannarna

bråelse, att hon kanske gjort orätt mot fågelungen att inte fostra henne som andra barn. Det var just så typisk för Sylvias barndom detta, att mor och hon icke haft en lekstuga med riktig spis och alla möjliga nyttiga kökssaker, utan ett sagoslott östan för sol och västan för måne.

Sakta lutade hon sig ned och kysste Sylvias panna.

»Mor, du tror väl inte, att jag hellre velat ha lekstugan? Jag vill bara se den, lilla mor. Inte skulle jag ha kunnat vara prinsessa och sitta i tornkammaren och sjunga i en sådan där vanlig lekstuga, och inte vara väktare och blåsa i lur, och inte kunde jag heller varit den ljusa feen med de goda gåvorna.»

»Nej, det hade du väl inte», log fru Asker, »frågan är bara, vad som gör sig gladast som hågkomst: Soria-Moria slott eller en lekstuga med »riktig spis och allting.»

TREDJE KAPITLET.

DET ENA FÖRSLAGET OCH DET ANDRA.

När Sylvia kom till skolan följande morgon, hände det ganska ovanliga, att en hel mängd flickor rusade emot henne och ropade om varandra, medan de vänskapligt och ivrigt knuffade henne emellan sig:

»Du är tvungen!» . . . »Du måste, Sylvia!» . . . »Ä, det blir så gränslöst stiltigt!» . . . »Om du säger nej, hugga vi huvudet av dig!» . . . »Egentligen är det en utmärkelse för dig!»

»Men vad är det frågan om», utbrast Sylvia, nästan anfådd av knådande och med ett tiotal flickröster i öronen. »Kan ingen tala ordentligt?»

Den lilla satta och beskäftiga Agneta Trotz skulle just tysta kamraterna för att komma till orda, då det ringde in, och under timmen kunde man endast meddela sig med ytterst försiktigt cirkulerande, hoprullade papperslappar. Det var matematiklektion, och Sylvia iakttog med spänd uppmärksamhet doktor Petterssons förklaringar, ty harmen över att vara så långt efter

Det ena förslaget och det andra

pojkarne, som Ove påstått, sjöd forfarande inom henne.

Med böjt huvud stirrade hon på svarta tavlan, då hon plötsligt kände något hårt och kyligt i nackgropen.

Och när doktor Pettersson vände ryggen till för att demonstrera en uppsatt ekvation, passade Sylvia på och petade fram föremålet, som hon på förhand visste, var en hoprullad papperslapp av det slag flickorna kallade »iltelegram». De försågos alltid med bokstäverna »M. P.», som på telegrafspråket vill säga *Mains propres* och betyder, att telegrammet överlämnas personligen till adressaten.

Den lilla rullen kunde dock icke anses ligga säkert mellan Sylvias fingrar och ännu mindre vågade hon öppna den. Det var första gången på länge det hänt henne att få iltelegram, ty hon hade under sin andra termin i skolan, då hon inte begrep det spännande i att smussla, försyndat sig svårt mot kamraterna genom att helt öppet kasta papperslappen på golvet. Lärarinnan hade värdigt, men dock med illa dold skadeglädje tagit upp den och sett på det skrivna. Där stod: »Pytt fick du veta't.»

Eldröd i ansiktet hade hon lagt den ifrån sig, och flickorna ledo grymt av instängd skrattlust, men under rasten fick i alla fall Sylvia sota för att hon varit så idiotisk. De skulle aldrig anförtro henne något hädanefter. De berättade icke för henne, att de endast velat göra henne, som icke var lik dem, till skottavla för små

Det ena förslaget och det andra

billiga flickkvickheter, och Sylvia trodde, att hon verkligen svikit kamraternas förtroende och grämde sig med sin vanliga intensitet åt detta. I telegrammen inställdes emellertid hela den terminen; det hade Sylvia ofrivilligt åstadkommit. Att de alldeles skulle kunna bortskaffas, var otänkbart, därtill fanns det för många språk-fålar i klassen, men det var som sagt ytterst sällan Sylvia fick något M. P.

Vad kunde depeschen innehålla? Och vad var det flickorna ville ha henne till? Hon kände sig en smula ängslig, ty mor hyste ofta en åsikt flickornas alldeles motsatt om vad som var roligt och lämpligt.

Pettersson gjorde i detsamma helt om och sade:

»Vill Mandis Bylov komma fram.»

Mandis vandrade alltid in i det okända, när målet var en matematisk uppgift, och hon måste understödjas av en eller flera suppleanter. Vid detta tillfälle blev Sylvia en, och M. P. kröp skyndsamt ned i fickan.

Men under rasten. ! Sylvia blev genast omringad av flickorna. De voro fjorton i sjunde, och de tretton klumpade sig samman om fågelungen, vilken knappt hann läsa telegrammets elva ord: »Vi vilja ha friluftsfest i din trädgård om lördag åtta dar», förrän de sorlade omkring henne: »Vi ska klä ut oss!»

»Vi ska spela teater.»

»Vi ska ha karamellstånd.»

»Du ska sjunga till luta.»

»Och dansa!»

»Vi ska dansa folkdanser.»

Det ena förslaget och det andra

»Ingen har ett så stort och stilt gammalt lusthus som du!»

»Och en så väldigt snobbig grotta. Där ska vi ha zigenarläger.»

De två, Mandis och Birgit Strähle, hade varit bjudna ut på Sylvias födelsedag, därför voro de lokaliserade, och de hade meddelat sig med de andra.

»Du kan säga dina föräldrar, att vi ska ha festen för välgörande ändamål. Vi ska samla till en utflykt för gamla,» återtog Birgit, »det är fixt att röra sig med egna pengar.»

»Ja», sade Elsbeth Walin, »och du bor en sådan liten lagom bit från staden, att ens bekanta kan komma ut mellan ett par tåg, för det är klart, att vi ska kungöra det till alla vi känna och ta emot entré och allting.»

»Ä, vad det skall bli gräsligt skoj,» ropade den svartögda Ella Tornberg. »Jag är riktigt avundsjuk på dig, Sylvia, som kan få ha oss. Vår villa ligger långt ut i skärgården, och inte ha vi en sådan där trädgård heller, som mest är vild. Det är så romantiskt.»

I första ögonblicket fann Sylvia planen obeskrivligt tilltalande och såg intet hinder för dess realiserande. Det var ju alldeles sant, att den kära gamla trädgården skötte sig själv, och det gjorde väl därför ingenting, om den blev litet nertrampad.

Rosa Jurlings föräldrar hade ett riktigt slott ute vid Djursholm, och den parken tog aldrig slut, men där fanns intet lusthus från 1700-talet och ingen grotta

Det ena förslaget och det andra

heller, och alla gräsplaner voro maskinklippta, alla gånger omsorgsfullt krattade.

Sylvia fann ingenting märkvärdigt i att flickorna vände sig just till henne med sitt förslag, fastän de andra höllo sig mycket mera tillsammans. Hon var tvärtom ytterst smickrad och såg hela festen för sig som en saga ur Tusen och en natt. Särskilt tjusades hon av zigenarlägret i grottan och teatersalongen i lusthuset.

»Jag kunde dansa äggdansen ur Mignon och sjunga till», inföll hon lyckligt. »Ett par andra saker kan jag också, en scen ur Värmlänningarna, och en ur Elverhøi.»

»Ja, du skall nog bli använd, lilla barn», lovade Agneta Trotz moderligt och klappade med »på tå häv» Sylvias hjässa, »laga bara, att det blir ordnat med trädgården.»

Det sprattlade tusen livsandar i Sylvia, när hon satt på middagståget, men hon behärskade sig så gott hon kunde, ty hon hade »på känn», att hon först borde dryfta saken med mor, innan far invigdes i den stora planen. Han såg inte vidare inbjudande ut för festförtroende. Inte kunde väl fastrarna vilja ha pengar nu igen, och inte kunde väl gröna huset ha fått en ny spekulant?

Men faktum var, att far blott svarade »nej» och »ja» eller ett trögt »jaså.» Och — det var ändå fastrarna, som svärtade horisonten, fastän på ett helt annat sätt än

Det ena förslaget och det andra

Sylvia tänkt sig. Vid middagsbordet sade far nämligen:

»Ja, nu har farbror Emanuel kolat av. Syster Vendla skrev, att hon hunnit dit i tid för att av honom själv få veta, att han donerat hela sin förmögenhet till välgörande ändamål. Vendla ville att vi skulle klandra testamentet, men han var ju bara pappas halvbror, så jag vågar mig inte på någon process. Man har utgifter nog ändå. Systrarna vilja ha till sorgkläder, varför begriper jag inte. De ha ju krusflor och svarta pärlor på lager.»

»Hela förmögenheten», upprepade fru Asker långsam. »Jaså! Det var en vacker hoppets bubbla, som brast. Men det kan hända oss värre.» Och hon log ljust igen och räckte mannen handen. »Kära min Hugo, vi få ta friska tag!»

»Det är lättare sagt än gjort.»

Nog hade Sylvia hört talas om farbror Emanuel, och det måtte varit på ett särskilt sätt, ty hon hade föreställt sig honom som en liten tomtgubbe, vilken borde höra huset till, men som man aldrig såg. Far hade så att säga satt ut grötfatet åt honom varje jul genom att skicka en låda av trädgårdens enda fina äppelsort, cox orange, och Sylvia hade tillhållits att skriva en julönskan på ett kort. Erkännandet av att det sända framkommit, tolkade mottagaren med orden: »Jag tackar för äpplen och kort, som förnöjt mig.»

Eder ödmjuka tjänare

Emanuel Brant.»

Det ena förslaget och det andra

Så snart far nämnt farbror Emanuels namn, hade minnet av äppellådan, vykortet och farbrors sirligt prän-tade biljett stått för Sylvia liksom faderns på en gång fundersamma och putslustiga min, när han räckte bil-jetten till mor.

»Tror du, det gamla Troja någonsin faller», hade han brukat fråga. Alla dessa små detaljer, som Sylvia aldrig fäst sig vid, hade ändå inetsats i hennes hjärna, så att hon kunde se dem som uppskrivna i en bok, och hon undrade plötsligt, om det betydde mycket för dem, att farbrors förmögenhet gick deras näsor förbi. Far och mor talade så sällan om pengar. Att de inte voro rika eller ens hade det sorgfritt, förstod Sylvia, ty också i det fallet skilde hon sig från kamra-terna, att de fingo elegantare kläder och betydligt mera fickpengar. Men hittills hade hon inte lidit av inskränk-ningarna. Hemmet var en varm, alltid öppen famn, vari Sylvia lät sig slutas med sin myckna glädje och sina få sorger.

Denna eftermiddag gick hon dock långsamt och med sänkt huvud ut i trädgården, där fruktträdens sköna blomblad vecklade ut sig ur knopparna, så varsamt, som om de ängslade sig för att natten skulle komma med frost och döda dem. Fåglarna kvittrade muntert runt sina små arkitektoniska mästerverk, det var finkar och trastar och starar, men svalorna hade inte kommit än.

Sylvia suckade riktigt bekymrat. Av hundranittio dagar kunde det inte tänkas någon så olämplig

Det ena förslaget och det andra

som denna att begära tillåtelse till trädgårdsfesten. Visserligen såg mor väldigt rar och vänlig ut, där hon just genom förmaksfönstret nickade åt sin tös, men ändå. . . . Den där vackra bubblan, som brustit. Den hade visst mor blåst riktigt skimrande grann med önskingar för sina kära.

Hjärtat hoppade plötsligt till så häftigt inom Sylvia, att det gjorde ont. Tänk, om hon nu icke fick taga sånglektioner, som det varit bestämt! Det var kanske hela hennes framtid, som sänktes med farbror Emanuel i svartan mull.

Sylvia blev riktigt tragisk till mods och genomgick blixtnabbt alla engelska flickböcker hon läst, där hjältinnorna nästan alltid måste arbeta med något rysligt: hushåll, skolbarn eller lagning och lappning för att hjälpa till att underhålla en talrik, fattig familj. Några knötade, andra voro dygdemönster, men alla blevo till sist »utmärkta människor», vilket väl betydde, att de funno sig i att laga mat, undervisa barnungar och stoppa strumpor — till den rätte kom.

Men det var inte *den* rätte utan *det* rätta, det alldeles speciellt rätta för sin begåvning, Sylvia särskilt denna vinter svärmade för och väntade på. Hon ville icke bara bli sångerska utan också skådespelerska, och otaliga voro de monologer med inlagda sångstycken hon uppfört på sitt rum eller i förmaket. Mor var vanligen publik, ibland även far, och de förnekade icke, att Sylvia hade anlag, men fordrade bestämt, att hon icke skulle låta sin »vurm» inverka på skolarbetet. Från

Det ena förslaget och det andra

tidigare år hade hon lärts aktning för kunskaper och förstående av deras värde.

Sylvia försäkrade, att hon skötte sig i skolan, men hon höll styvt på sin »kallelse», fast hon försiktigtvis icke anförtrott kamraterna den. De skulle ingenting bli med undantag av Elsbeth Walin, som tänkte ta studenten och studera juridik samt Birgit Strähle, som skulle bli gymnastikdirektör.

Det kunde väl aldrig vara så, att farbror Emanuel tagits med i beräkningen för Sylvias sånglektioner? Den föreställningen skrämde henne så, att hon började frysa mitt i majsolskenet, och hon måste söka tröst hos mor.

Hade denna anat, vad som stod på, eller kom hon av en slump ut i trädgården. Smärt och rank i sin mörka dräkt gled hon fram, lilla vackra mor, »boets» allra finaste klenod.

Och plötsligt jublade det fram ur Sylvias strupe:

»Jeg elsker dig; jeg elsker dig; jeg elsker dig i tid og evighed.»

»Kära barnet mitt», sade mor leende och kysste Sylvias kinder, därefter lade hon armen om sin långa flicka och fortsatte med henne framåt gången, vilken synbart behövde grusas.

»Å mor, jag har så förfärligt mycket att tala med dig om!

»Då passar det ju bra, att jag kom ut.»

»Ja och — nej! Jo för resten! Behöver jag vara ledsen för att farbror Emanuel dött? Skulle hans slantar hjälpt mig fram? Hoppades ni på det?»

Det ena förslaget och det andra

»Det gjorde vi nog», svarade mor ärligt, »men det kan väl bli någon råd ändå. Ingen kunde tro, att en så gammal man skulle ändra sitt testamente — far såg det för tio år sedan, och då skulle fastrarna och far dela förmögenheten, men som sagt, det reder sig väl. Arbete och god vilja äro säkra hjälpare.»

»Ä, så skönt, att den stenen trillade från mitt hjärta, Det var absolut den tyngsta, men jag har en till.

»Vi får väl söka lyfta bort den också.»

»Ja!» sade Sylvia ivrigt, men det dröjde minst en sekund, innan hon kom längre, ty hennes blick hade fallit på grottan, vilken mor och hon passerade, och det tycktes henne, att hon såg — icke det brokiga zigenarlägret — utan sommar efter sommar av sin egen barndom därinne med sagolekar, som mor funnit upp, och som grottan nu samlat till ljusa minnen.

Hon flyttade blicken och sökte upp det gamla lusthuset längst bort i trädgården. Det skymtade vitt mellan bjärtgröna syrener, som snart skulle vaja med doftande plymer. Det var då far, mor och Sylvia hade sina lördagsfester där. Mormor hade också varit lördagsgäst i lusthuset, och det var hon, som målat de små landskapstavlorna därinne. Far hade försett dörr- och fönsteröverstyckena med latinska sentenser. Mor och Sylvia hjälptes alltid åt med de tillfälliga dekorationerna och till »Syrénhelgen» hade Sylvia en särskild repetition av sånger, dans och deklamation.

»Nå, blir det inte mera? Har stenen förvittrat», frågade mor.

Det ena förslaget och det andra

»Nej. Mor, kamraterna vilja så väldigt gärna ställa till en fest för välgörande ändamål i vår trädgård. Det skall bli zigenarläger och karamellstånd och teaterföreställning och tombola och dans och allt möjligt», brusade Sylvia ut, »och de tycker, att den här gamla trädgården passar precis, och så är den så nära staden, att det kan komma massor av folk med tåget, och vi ska ta entré, men jag vet inte — nej, nu vet jag inte längre, om jag vill det. Boet är vårt, och det blir visst mycket konstigt att se främmande människor på krocketplanen och i almbersån och överallt.»

»Ja» sade mor bestämt, »den idén att ställa till trädgårdsfest här mot entré, är utförbar. Jag kan knappt fatta, att inte min lilla fågelunge förstod det strax. Du vet, att vi alltid lever mycket ensamt och tillbakadraget och trivs bäst med varandra, och trädgården kan vi inte lämna ut till en svärm självsvåldiga ungdomar, som skulle anse sig som självhärskare bland träd och buskar. Om vi verkligen läto dina kamrater och dig få sin vilja fram, skulle du inte få något roligt. Du skulle plågas för mycket av misshandeln mot din äldsta barndomsvän, trädgården.»

»Men vad skall jag ge för skäl?»

»Att far och mor inte vill?»

»Då bli de så otäckt sura!»

»Det kan inte hjälpas, barn. *My home is my castle*, och för marodörer drar man upp vindbryggan.»

»De ber mig aldrig vara med om något.»

»Det vore småaktigt. Men jag föreställer mig sna-

Det ena förslaget och det andra

rare, att du redan insett det förflugna i planen. Hur kunde du tänka, Sylvia, att far skulle vilja ha skaror av främmande huvudstadsbor sorlande och stimmande härinne?»

»Han är så livad och glad ibland. Jag har alltid trott, att fastrarnas brev var vårt enda moln.»

»Stackars små gummor, det är synd om dem», sade mor, »men onekligen ställa de till litet förtret. Det är annars sant, att fars sinne för det mesta är ljust, som väl är. Så ljust är det emellertid icke, att det finner sig i den översvämning du tilltänkt oss. Det var det enfaldigaste och tramsigaste jag hört.»

Sylvias ögon fylldes med tårar.

»Usch, vad det här är otrevligt», mumlade hon. »Om terminen vore slut, så att jag sluppe alla stickord och otäckheter. Ingen av flickorna säger, att de inte »får» det eller det. Det låter så barnsligt. Kan vi inte hitta på något slags skäl, som förefaller riktigt.»

»Är du feg, Sylvia? Det har jag aldrig märkt förr.»

»Nej, men det är inte så lätt, när hela klassen är emot en. Nu höll jag för en gångs skull på att komma med, och så blir det pannkaka av alltihop. Jag tycker nog, du har rätt, mor. Det är inte roligt att släppa till vår trädgård, men du kunde gärna hjälpa mig att få det avstyrt på något fint sätt.»

Fru Asker gick tyst. Hon hade tänkande, ensamma människors djupa aktning för sanningen och ville ej, att Sylvia skulle lära känna livets många fula lönnörrar, men hon förstod också, att när fågelungen kom med

Det ena förslaget och det andra

sitt bleklagda nej till de modernt och fritt uppfostrade kamraterna, skulle hon få en hård dust. Det var också något annat, som hon allt oftare upptog i sina tankar, och det var Sylvias första ungdomsår. Det ensliga tysta hemmets kärlek var icke nog för dem. Stundens små muntra upptåg kunde inte längre repeteras; sagornas »Det var en gång» tillhörde det förflutna, och Sylvia måste flytta in i verkligheten, så småningom vänja sig vid världen och välja vänner. Också de vuxnas kärlek kan vara egoistisk, tänkte fru Asker, och det är den, när den behåller ungdomen för sig.

»Jag skall tala vid far, Sylvia», sade hon slutligen, »han kanske hittar på någon utväg.»

»I kväll då», bad Sylvia, »jag har dem på halsen strax imorgon bittida.»

När fru Asker en timme senare framställde förslaget om en trädgårdsfest för sin man, lät det så här:

»Du, Hugo min, tycker du inte, att det kunde vara rätt roligt att se hela Sylvias klass? Hon skall ju vara med den under största delen av sitt första ungdomsår, och naturligtvis mera än någonsin — eftersom hon befinner sig i omformningsperioden — taga intryck av dem. Vi kunde i all enkelhet ställa till en liten fest i trädgården för flickorna. Vår egen lilla fågelunge har ju aldrig haft någon större bjudning, och hon skulle bli överlycklig. Vi kunde arrangera med förfriskningsstånd och litet cabaretaktigt i lusthuset. Och ved-Anders spelar alldeles säkert några bitar för dem på sitt handklaver.

Det ena förslaget och det andra

»Inbillar du dig, att femton, sextonårs flickor i vår tid skulle ha roligt utan kavaljerer», frågade far misstroget.

»Ja, det tänker jag mig. Vi skulle ta det, när här är allra vackrast med fruktträden i blom och månsken. Då kan ingen med levande rött hjärta motstå vår trädgård.»

När fru Asker fick den minen av ljus inspiration, var det omöjligt för hennes Hugo att svara på mera än ett sätt. Han drog sin fru intill sig och kysste hennes mun, ögon och panna, varefter han sade:

»*Dig* kan i alla händelser ingen motstå; du är nervus rerum i de goda tankarnas rike.»

Så talade kamrern, och fru Ingrid vandrade bort med sin lättvunna seger, steg in i Sylvias rum, där läxläsningen var i full gång och just som hon stod på tröskeln predikade fågelungen ljudligt om valen:

»Vi förstå därav vilken kolossal munhåla denna bjässe har, men svalget är så trångt. . . .»

Dump! Boken föll i golvet. Sylvia flög upp.

»Hur gick det, mor lilla?»

»Det gick alldeles utmärkt bra», nickade mor skälmaktigt. »Far hade ingenting att invända mot förslaget.»

»Är det sant? — Ska vi ha trädgårdsfest?»

Så över sig förtjust såg Sylvia inte ut. Ju mera hon tänkt på flickornas förslag, desto mindre tilltalande föreföll det henne, att en massa huvudstadsfolk nyfiket skulle trängas in i den gamla kära trädgården och kan-

Det ena förslaget och det andra

ske göra sig lustiga över det gröna huset, vilket icke alls hade ett villalikt utseende, och de slet o nog hänsynslöst av grenar och blommor. Hon önskade i denna stund, att far sagt nej. Långsamt upprepade hon:

»Ska vi ha trädgårdsfest?»

»Ja, lilla Sylvia; du tyckte ju själv, att det skulle vara så svårt att säga nej.»

»Jaa — först, men — inte — nu — längre.»

Sylvias läppar skälvde av en undertryckt snyftning.

Mor betraktade henne en sekund, så utbrast hon muntert:

»Nu skall du i alla fall höra, hur jag ordnat det. Naturligtvis var jag inte så odiplomatisk, att jag lät far höra något om dina kamraters förslag. Däremot frågade jag, om han inte tyckte, att *du* skulle kunna få ha en liten fest i trädgården för din klass. Och *det* var han med om. Jag unnar min fågelunge ett litet vackert vårminne från de femton åren, och du kan i morgon dag be flickorna vara välkomna hit åtta dagar om lördag samt säga dem, att vi inte upplåta vårt hem för offentligheten men gärna till en kvälls glädje för dig och dina kamrater.

Sylvia slog stormande armarna om mor:

»Du redde ändå upp det, du genomrara, älskade människa», ropade hon. Vad det skall bli väldigt stiltigt att snoppa av dem på det sättet, och vad jag gläder mig gränslöst till min första stora bjudning. Vi få väl dansa i lusthuset, mor?»

»Ja, efter ved-Anders' musik. Far trodde inte,

Det ena förslaget och det andra

att flickorna kunde roa sig utan kavaljerer. Men ni kan ju kostymera er, så blir det litet mera omväxling.»

»Ja, vi ska nog ha roligt. Och jag — jag känner ju ingen pojke — det är egentligen futtigt.»

Det kan ju hända, att du blir bekant med Ove Wille.»

»Honom tål jag inte! — Å nej, rynka inte på ögonbrynen! Säg mig i stället, vad du tänker göra mig till på trädgårdsfesten?»

»Du kan få bli prinsessan Törnrosa.»

»Ser jag så skaplig ut?»

»Ja, jag tror att skär tarlatan och litet pappersblomstergirlanger skall fiffa upp både dig och din ljusröda bomullsklänning. Men fortsätt nu med läxorna. Jag ångrar att jag störde dig. Jag trodde, att du slutat.»

»Det var den sista jag höll på med. Jag är strax klar; och sedan måste jag ut i trädgården och sjunga något, som går upp till det högsta jag kan ta. Gudske-lov, att inte grannarna kommit än. Var skall jag då skrika ut, när det behövs?»

FJÄRDE KAPITLET.

TRÄDGÅRDSFESTEN.

Lika som på måndagen flockades också på tisdagsmorgonen sjundeklassisterna omkring Sylvia med utrop, knuffar och frågor.

»Nå, hur blev det?»

»Har du ordnat saken?»

»Nu ska vi se, om 'Syllen' gått i land med uppdraget!»

»Var dina gamla inte smickrade?»

Det var klassens onda öga, som framställde den sista frågan. Hon hette Alvhild Grönqvist, och det är klart, att man sade, om den, vilken för tillfället ägde denna unga dams gunst, att hon var »på grön kvist.»

Sylvia hade aldrig åtnjutit en dylik ynnest, men hon tjusades ofta av Alvhilds smidiga, eleganta sätt mot dem, hon ville intaga. Eljest kunde nog Alvhild visa en allt annat än behaglig fransida av medaljen, och hon iakttog alltid mot »Syllen» — det var hon, som ändrat Sylvias namn så — en ringaktande överlägsenhet.

Nu blossade Sylvia upp, och hon kände en stark

Trädgårdsfesten

lust att helt enkelt säga, att far och mor ansett flickornas förslag dumt och framfusigt, övertygad som hon var, att det utgått från Alvhild, men hon erfor också en kittlande glad önskan att få ha sin bjudning för hela klassen och riktigt kunna visa kamraterna »boets» härligheter, sitt vackra rum, som hon var så stolt över, den gamla familjekistan och byrån med guldkopparna, den långa verandan, där vildvinet började slingra sig i ny grönska kring de massivt tillyxade pelarna, och där kaffebordet med mors alla goda kakor och blomsterdekorationer skulle stå, samt först och sist trädgården. Ju snabbare glädjens tråd spanns i hennes sinne, desto ljusare blev hon i blicken och kring munnen, och så bråttom hade hon att komma fram med sitt fröjdebudskap, att hon glömde Alvhilds hånfulla spörsmål.

»En sådan där basaraktig fest får jag inte ha», sade hon snubblande fort, »men ni är välkomna till oss, hela klassen, om lördag åtta dagar, och vi få dansa efter handklaver och kläda ut oss, och mor ordnar allt möjligt trevligt åt oss. Och det vill jag bara säga er, att ni bli alldeles förtjusta i far. Han blir vår enda kavaljer, men en väldigt bussig.»

Det tack, som surrade omkring Sylvia, ljöd mera överraskat än entusiastiskt, och vad Alvhild och hennes kotteri på fyra, fem blint trogna undersåtar beträffade, lät det närmast besviket och förargat.

När under lektionen MP skickades omkring, hamnade icke något hos Sylvia, men på rasten hörde hon Alvhild ogenerat säga till Mandis:

Trädgårdsfesten

»Äsch, jag vet knappt, om jag gitter fara ut till bondlandet och hoppa tokig efter handklaver.»

Mandis, som var en näpen vindflöjel, svarade inställsamt:

»Det är nog, som att komma till en barnkammare. Syllen är ju så babylik.»

»Och så skall hon förstås 'roa' oss med att sjunga och agera», återtog Alvhild, »hon är ju så grymt inbilsk.»

Det sista yttrandet hade Sylvia sprungit ifrån. Vad hon hört var tillräckligt att störa hennes fröjd, och hon ångrade ånyo, att hon bjudit flickorna. Men så kom några av de trevliga kamraterna och anförtrödde henne, att de väntade sig mycket roligt på hennes bjudning. De hade redan tänkt ut dräkter.

Och under hela veckan utgjorde Sylvias bjudning ett omtyckt samtalsämne. Hon blev klassens medelpunkt under rasterna, visserligen också skottavla för »kotteriets» elakheter, men det var lättare att fördraga det, när de andra voro så vänliga.

Hemma var det uteslutande angenämt att dryfta bjudningen. Mor gjorde sig mycket besvär för att få festen originell och trevlig. Hon hade själv kokat en massa karameller, vilka hon och Sylvia hjälptes åt att svepa in i silkespapper, så att det såg ut som alla möjliga slags blommor. Far avsmakade både dem och småbrödet, medan han högst egenhändigt målade lusthuset utvändigt med en läcker mattgrön färg.

Grottan försågs med en ny mossbänk och några

Trädgårdsfesten

stenar lades tillrätta, varefter far spände ståltrådar i taket att hänga upp kulörta lyktor i.

Trädgården ränsades och krattades. Det gjorde nästan ont i Sylvia, när hon hörde ved-Anders energiska skyfflande och hackande i kanten av gräsplanen. Den var inte van vid att tuktas så strängt, men prydligt blev det, och slutligen hyste Sylvia ingen annan farhåga än att det skulle bli dåligt väder.

Hennes törnrosedräkt hängde i god tid färdig i skåpet, och varenda kväll gick hon in och tittade på den med förtjusta ögon. Hon såg för sig hela det sovande slottet och den drömmande parken, där en liten prinsessa förtrollats. Varken fru Asker eller Sylvia hade gått längre in i sagan. De hade ej hunnit den period, då prinsen väntas, ty längtan efter en dylik upplevelse hade icke vaknat inom fågelungen. Hon omgavs i hemmet av så mycken rik och varm kärlek, att den var hennes unga sinne nog.

Dock hade hon, just med anledning av bjudningen, för första gången något hon dolde för mor. När hon framförde flickornas tacksägelser, hade hon tänkt, att hon också skulle berätta om Alvhilds yttrande, men hon tyckte, att det skulle sticka så fult av mot allt det vackra och glada far och mor ville bereda henne. Och att Mandis kallat henne »babylik» gjorde henne inte så mycket. Det var då ingen skam att vara barnslig på det sättet som hon var det med att liksom ständigt trofast hålla mor i handen.

Flera kvällar hade Alvhilds lilla näpna, stygga an-

Trädgårdsfesten

sikte skymtat för henne just när mor och hon som livligast dryftade festarangemangen, och hon hade haft på tungan att säga:

»Jag är rädd, att Alvhild och kotteriet förstör alltihop för oss.»

Men Sylvia avskydde skvaller och förtal, och dessutom hyste hon en bergfast tro på mors förmåga att vända det svartaste svarta till vitt, och på fars tjustringsgåvor. De skulle bli alldeles fascinerade allihop, till och med »det onda ögat.»

Hon lärde sig sjunga ett par visor till luta och inövade också en lustig monolog, vari hon skulle vara utklädd till en sluskig flöjtspelare, som aldrig kom sig för att spela, endast pratade och orerade. Flickorna skulle inte känna igen henne, det var hon övertygad om.

Fröjdens sprudlande friska källsprang porlade nu ohämmat inom Sylvia. Till detta bidrog, att skolan i anledning av Kristi himmelfärdsdag gav ett extra lov, så att fågelungen slapp lämna boet på hela tre dagar utan kunde få gå omkring och njuta av trädgårdens fruktblomsfeeri. Aldrig hade de åldriga aplarna blommat rikare, böjt sina fylliga blomsterbågar mjukare över gräsplaner och gångar. Syrenernas tunga blomklasar började också få form och färg, och när solen sjunkit i väster, steg månen upp, silverblank och rund och gjorde sig till en flitig strålkastare över all vårens härlighet.

Ett sådant sagans och sångens lyckobarn som

Trädgårdsfesten

Sylvia måste bländas ända in i hjärterötterna av all denna fägring. Hon skrev sida efter sida i sin dagbok både på vers och prosa om det älskade hemmet, och när hon efter mors godnattkyss låg ensam i sitt luftiga flickrum, hände det, än att hon steg upp och började tråda dans på golvets skälvande månstrålar, än att hon knäppte händerna hårt tillsammans och viskade en brinnande, tacksam bön.

Bjudningsdagen ingick mulen och grå och vid tio-tiden smattrade regnet på takbleck och mot fönstren. Av och an, ut och in gick Sylvia och tittade ängsligt upp mot himlen.

När hon kom förbi ved-Anders, som stod vid sin huggkubb, sade denne:

»Det var då för väl, det kom litet väta till sist.»

Sylvia blev riktigt ond och svarade:

»Det är riktigt styggt att säga så. Det är skamligt, att det regnar i dag, skall jag tala om för Anders.»

Mor föreslog, att man skulle sätta ut alla fönsterblommorna, då brukade det alltid hålla upp, och så knogades den jättestora araucarian, den flikiga palmen, agapanthusen och begoniorna ut.

Och — det hjälpte. En halvtimme senare började molnen segla som en förföljd fiendeflotta bort mot öster, och solen glimtade till för att snart med lysande strålar härar besätta hela rymden.

När nu Sylvia inspekterade trädgården, där regndropparna glittrade som pärlband, slingrade mellan grenarna, och där allt damm avsköljts till fåglarnas hör-

Trädgårdsfesten

bara glädje, föreställde hon sig flickornas hänryckning. De måste ju bli alldeles betagna i det fägringens rike, som gömdes innanför den höga granhäcken, tät och dunkel som en skog.

Förfriskningsståndet med frukt, tårter, konfekt, saft, citronvatten och glace ordnades på gräsplanen, där krocket brukade spelas. Bord och sittplatser stodo i grupper, och längst inne i grottan tändes kulörta lyktor. Där fanns också ett självrullande lyckohjul, varur man endast drog vinstlotter, bestående av härliga blombuketter, vykort, böcker, små »drallar», toalettdynor, etuier med spegel och kam, etc., etc.

Lyckohjulet var en överraskning också för Sylvia. Kamrern hade kommit på den idén, efter »fruntimmer i alla åldrar svärma för onyttiga presenter», och fru Ingrid tackade leende för hans fina uppfattning av kvinnokaraktären. Ett lyckohjul skulle otvivelaktigt höja stämningen.

Vinsterna hade försetts med nummer och lågo i en stor, blomsterprydd korg, som fru Asker själv skulle ha hand om. När alla försett sig med lotter, komme vinstutdelningen att äga rum. Lyckohjulet hölls tills vidare låst.

Prinsessan Törnrosa var färdigklädd minst en timme tidigare än man kunde vänta de inbjudna, och hon hade samvetsgrant speglat sig i husets alla speglar, ja, till och med i kopparlocken ute i köket och i den bukiga samovaren inne på buffeten i salen.

Slutligen ställde hon sig avvaktande innanför häc-

Trädgårdsfesten

ken. Kotteriet hade nämligen kommit överens om att cykla ut, och Sylvia lyssnade spänt efter cykelklockorna.

Plötsligt fick hon höra ett intensivt pinglande som ett slags hälsningssignal och strax därefter syntes fem flickor i den skarpa kröken av vägen. Alvhild Grönquist anförde truppen, klädd till cowgirl. De andra voro också utklädda, fast det endast skymtades under kapporna, men när de så svängde in på gården, kastade de av sig överplaggen och visade sig som två cowboys och två zigenerskor.

Med ett skrånande: »Hej på dig», hälsade de prinsessan Törnrosa, som knappt kunde göra sitt något försagda »välkommen» hört.

Men när hon presenterade dem för föräldrarna, tedde de sig som väluppfostrade unga damer, vilka alla hälsade med samma kantiga knyck på kroppen, huvudet på sned och högra armen framräckt i sprättbåge.

De sju andra, som kommo med tåget, hade också klätt ut sig, dock mest i nationaldräkter. Deras entré var betydligt stillsammare, men deras sätt att hälsa på de äldre precis lika disgraciöst.

Redan vid kaffebordet blev stämningen våldsamt livlig. Alvhild var så högljudd och självsvåldigt bråkig, att den moderliga Agneta Trotz hyssjade åt henne upprepade gånger. Men Alvhild bara snäste till: »Sköt du dig» och började kasta sockerbitar och hojta, för hon var ju från vilda västern.

Kamrern och fru Ingrid sutto ej med vid kaffet.

Trädgårdsfesten

»Ungdomen har nog roligare utan oss», sade kamrern.

Det hade fru Ingrid svårt att tro, men hon lät det gå en stund, till dess hon tyckte, att det föreföll väl uppsluppet. Då kom hon ut på verandan, och det första hon märkte var, att Sylvia hade tårar i ögonen och var pinsamt röd. Långsamt lät hon blicken glida vidare på alla de okända unga ansiktena, och det blev henne klart, att de hetsades av någon ond makt till fula, dumma skratt.

Alvhild var emellertid den enda, som artigt reste sig och erbjöd sin stol, så på henne föll ej fru Ingrids misstankar. Hon lyckades också snart något dämpa den stojande glädjen och få det hela mera harmoniskt, fastän hon kände ett plågsamt stygn av misräkning över att Sylvias fest icke skulle bli, vad de både tänkt.

Hon föreslog lekar i gröngräset, och flickorna voro genast villiga.

»Jag tycker, vi ska börja med 'Törnrosa var ett vackert barn'», ropade Alvhild, »den är så söt. 'Hon bodde i det höga slott!'» Skrattande pekade hon på det låga, gröna huset.

Men Agneta gav henne en uppbragt knuff och skrek:

»Vi leker två slår den tredje!»

Och man lekte och dansade och rasade på ett sätt, som den gamla trädgården aldrig förr varit vittne till. Stundtals hade Sylvia mycket roligt, stundtals kände hon sig riktigt olycklig, när kotteriet skrattade sitt hårda, gäckande skratt, och hon beslöt att inte sjunga

Trädgårdsfesten

sina visor, bara utföra monologen »Flöjtsolot» och sedan hela kvällen behålla flöjtistdräkten, därför att den var komisk, och det slog an. Själv skulle hon tusen gånger hellre velat vara prinsessan Törnrosa, men flickorna sågo visst något löjligt och småbarnsaktigt i sagokostymer.

Hon undrade också över, att ingen sade något om, hur vacker trädgården var. Däremot fick hon gång på gång höra, att far dansade »våldigt bra» och att han var så »grymt trevlig», och då sken Sylvia av stolthet, som om far var hennes eget verk.

Sitt rum hade hon ägnat en särskild omsorg, satt in blommor i vaser och skålar och lindat ljusrött krepapper om alla blomsterkrukorna. De gröna sidengardinerna voro ihopdragna om sängen, men nog kunde de gärna få titta in på den, ty hon hade lagt det ljusröda satintäcket så prydligt slätt och tagit sina vackrast broderade lakan.

Flickorna beundrade också i allmänhet hennes rum, men gävo sig inte tid att stanna där. Trädgården, kamrerns roliga historier, lyckohjulet och förfriskningsståndet lockade.

»Det är synd, att Alvhild skall vara så vild i kväll», sade Sylvia till Agneta, när de arm i arm promenerade efter en dans, »annars skulle vi ha så roligt.»

Agneta såg sig forskande omkring.

»Jag skall anförtro dig något», viskade hon, »men du får inte låtsas om det. Alvhild är visst i själva verket vådligt ledsen. Hennes far och mor är skilda, och

Trädgårdsfesten

hennes mamma, som hon avgudar, bryr sig inte ett dugg om henne, hon tänker bara på att gifta om sig. Pappan skall också gifta om sig, och Alvhild är inackorderad hos släktingar. Hon vill inte visa, att hon sörjer, och därför gör hon sig ännu styggare än hon är.»

Sylvias hjärta fylldes genast till brädden av deltagande. Hon kunde inte föreställa sig något rysligare än att ej få vara hos far och mor. Och tänk så gräsligt att ha sina föräldrar skilda och omgifna med främlingar. Om hon funnit Alvhild nedfallen från det gamla päronträdet, till vars topp hon klättrade, och halvt ihjälslagen, skulle det inte gripit henne så som Agnetas meddelande.

Hon försökte på allt sätt att visa sig vänlig mot Alvhild, och det föreföll verkligen, som om dennas stämning slog om till mindre hätsk. Under supén, som serverades vid småbord nere i trädgården, försvann dock Alvhild. Hon hade en stund iakttagit Sylvias mor och gripits av den bittraste, mest sjudande förtvivlan.

Inne i Sylvias rum hade hon slängt sänggardinerna åt sidan och storgråtande kastat sig på sängen. Avund och sorg brottades som bältespännare inom henne, och hela hennes inre råkade i det våldsammaste uppror. Hon blygdes över föräldrarnas skilsmässa, över deras kallsinnighet och över kamraternas sätt att se på henne, till hälften medlidsamt, till hälften nyfiket. Alla visste det inte än, och det skvallrades aldrig i klassen, men det skulle naturligtvis sippra ut så småningom.

Det knackade på dörren, och strax därefter kom

Trädgårdsfesten

Mandis in. Hon visste ingenting om Alvhilds familjeangelägenheter, men sökte sin Busenfreundin.

Blixtnabbt torkade Alvhild ögon och näsa på Sylvias fina lakan och stod rak och spänstig framför väninnan.

»Varför är du häruppe», frågade Mandis.

»Jag blir så sömnig. Här är en riktig tamgåsdam, tycker jag.»

»Sylvia dyrkar sin pappa och mamma, och de henne, därför blir allting så fredligt.»

»De henne.» Alvhild kände de två orden som kramp i hjärtat, och hon fruktade, att hon skulle börja »tjuta» igen, om hon inte kunde hitta på något så galet, att hon dödade smärtan.

»Tänk, om vi skulle bädda om åt Sylvia», utbrast hon, »på det sättet, att hon inte kan komma ned i bädden förstås. Jag kan bädda 'påse'.»

Hon lät handling följa på orden, och under tiden gick Mandis omkring och »städade.» Hon vände alla tavlorna med framsidan mot väggen, tömde bokhyllan och stoppade böckerna under soffan och ställde stolarna med benen upp. Det mesta skedde på Alvhilds order, och Mandis lät emellanåt ett fogligt ogillande: »Nej, vet du», undslippa sig.

Sedan skyndade de bägge odygdsmakarna ned till de andra, och när de tackade för en angenäm afton och togo adjö, kunde de gälla som mönster för älskliga unga flickor.

Sylvia tryckte särskilt hjärtligt Alvhilds hand och

Trädgårdsfesten

gav henne en stor knippa syrener. Hon hade alltsedan hon fått veta Alvhilds hemlighet undvikit att närma sig mor, ty det förstod hon, att detta måste plåga Alvhild att se mors ömhet och smekningar.

Men när alla flickorna gått, tog hon skadan igen och kramade mor, som om hon aldrig ville släppa henne.

»Har mitt hjärtebarn haft roligt», frågade fru Ingrid.

»Ja tack, lilla mor.»

»Riktigt roligt?»

»Jaa.»

»Men?»

»Men vi gör inte om det, mor.»

Och detsamma upprepade Sylvia med ännu större eftertryck, när hon kom in i sitt misshandlade rum. Hon försökte så tyst som möjligt ordna allt, ty hon skämdes för att någon skulle få se, att hon hade så tarvliga kamrater.

Vreden kokade inom henne. Det var förstås Alvhild, som burit sig så lumpet åt. Hon var verkligen värd allt möjligt ont. Hon var — Sylvias hand hade snuddat vid det tårdränkta överlakanet

Å, stackars, stackars Alvhild!

FEMTE KAPITLET.

EN SOMMARDAG.

Allt som våren växte och utvecklade sig från backfisch till skönjungfru med årets ljuvaste namn: juni, förälskade Sylvia sig mera och mera i den. Hon ritade av den tåligen flädern, vilken från sin skumma vrå på norra sidan av lusthuset, betraktade världen, blommade och doftade, anspråkslös och pålitlig, hon ritade den gamla pumpen, fast hävstången vållade henne mycket besvär, och hon ritade verandan, där föräldrarna sutto vid kaffet.

»Jag har kommit till insikt om, att vår fågelunge är artistisk, men icke konstnärsadept», sade far och blåste ut en rökring ur cigarren. »Det är ett bevingat specimen, som kan vara både sig själv och andra till glädje, om flykten hålles på nivå med talangen. Men lyfter de för högt, slutar det med, att de dimper ned.»

Kamrerns ord tilltalade icke fru Ingrid, men hon begrundade dem tyst. Det var alldeles för tidigt att bilda sig ett omdöme om Sylvia än. Hon var i ombrytningsåren, och ingen visste, hur hon skulle te sig fär-

En sommardag

dig. Nog var det sant, att hennes »kallelse» som sångerska och skådespelerska nu bleknat bort för en intensiv lust att rita och måla, men hur det en gång gestaltade sig, visste ingen.

»Vet du, Hugo», avslutade mor högt sina tankar, »jag tycker, att vi inte ska speja för långt in i framtiden. Det är i alla fall ett hjärtegott och rart barn vi ha.»

»Bara inte de där mittöver kollra bort henne. Jag tycker, att vänskapen blivit bra het, och Asta Wille är då allt utom en karaktär.»

»Det har du rätt i, men jag tror inte, hon är farlig. Sylvia tar inte så lätt intryck, fast hon tjusas av det för henne alldeles nya att ha en bästa vän —.»

— »Som vet så oändligt mycket mera om världen än hon.»

»Ja, på sätt och vis. Asta är för resten lustig att iakttaga. Inom sitt område är hon en ung dam, men kommer hon in hit, kan både Sylvia och hon bära sig åt som riktiga barnungar. Ove är den stadigaste av de tre.»

»Jag tycker, man aldrig ser till honom.»

»Han sitter visst mest och läser.»

Nu tog Sylvia ett skutt uppför trappan och kom och visade sin ritning, vilken med det livligaste intresse skärskådades av far och mor.

»Har jag en sådan där bukt i pannan», undrade mor.

»Nej då, den skall bort och fars näsa med — ja, inte alldeles, men den har blivit för lång. Jag skall

En sommardag

snygga upp er, innan jag visar er för Asta. Hon har också börjat rita nu.»

»Det var skönt. Annars tycker jag, att ni bara flaxar omkring», inföll kamrern. »Jag tänker alltid på fjädervippor, som fjädrarna flyger om!»

»Usch, en sådan liknelse! I dag ska vi sy», sade Sylvia. »Stella har tiggat och bett oss brodera några brickdukar till lekstugan. Vi får ett hekto konfekt för var duk.»

»Syl-vi-a», ropades det från andra sidan vägen.
»Syl-vi-a!»

»Jag kom-mer», svarade Sylvia och sprang in efter sysaker.

»Jag är så glad, att Sylvia fått en jämnårig att vara med», sade fru Ingrid.

Kamrern tog sin hustrus smala, vita hand och kände henne leende på pulsen:

»Är vi riktigt uppriktigt glada för det?»

Då rodnade mor så hett som en ung flicka, och mumlade:

»Man får inte tänka på sig själv. Och fast jag vet, att min flicka håller tusen gånger mera av mig, kan jag inte ersätta lilla obetydliga Asta.» Hon höjde huvudet, och nu var rösten klar och fast, när hon tillade: »Och du! Jag *är* glad för det. Sylvia har varit nästan sjukligt fäst vid sitt hem och oss.»

»Kanske det. Jag tycker, det förefallit som hon frodats bra. Men inte missunnar jag henne den förädlande sysselsättningen att i en liten modedockas säll-

En sommardag

skap sy brickdukar mot ersättning av tandfördärvande medel.»

Sylvia flög i detsamma förbi och kastade en lycklig och trygg blick på föräldrarna. Just så, hand i hand, tänkte hon sig alltid dem. Det var icke längesedan hon icke alls tänkt över fars och mors förhållande till varandra. Det hade fallit av sig självt, att det skulle vara sådant som det var. Men på sista tiden hade Sylvia genom stackars Alvhild Grönquists familjetragedi och även genom Asta förstått, att det kunde vara så helt annorlunda i hem. Direktör och fru Wille smågnatade beständigt på varandra. Ibland tyckte Sylvia, att det lät som när två råttor på olika håll försöka gnaga sig ut. De tröttnade aldrig, men kom någon på visit, tystnade de misstroget, och så fort den var borta, började det igen.

Asta tog emot Sylvia vid grinden och stack sin arm under hennes. Det var både en vana och ett behov för Asta att alltid hänga på någon, och efter hon tröttnat på »vintervännerna» och utsett Sylvia till sin förtrogna, hängde hon nu slappt på henne, varhelst de befunno sig.

Ove, som alldeles lagt bort att vara artig, då det var för mattsamt i vardagslag, ropade från en hängmatta ett dåsigt »hej», vilket Sylvia besvarade med en nick och ett: »Bokmal.»

»Malört!»

»Skall det vara jag? Det är en nyttig planta det.»

»Besk också.»

»Usch, Ove, vad du retas jämnt», sade Asta, »bara för att vi inte äro roade att spränga hjärnan med läsning.»

En sommardag

»Stuvad hönshjärna, det vore kanske inte så galet.»

»Jag föreslår, att du läser något trevligt för oss, medan vi syr», medlade Sylvia. Hon kände det alltid obehagligt, när syskonen gnabbades, ty hon hade föreställt sig, att tvillingar alltid voro sams, men det höll då inte streck med Asta och Ove.

»Skall jag läsa Euklides eller »Fysiska experiment» eller kanske något om tyngdlagen?» Ove hade rest sig på armbågen. Den bok, han så ivrigt studerat, föll ned på marken med pärmen uppåt. Det visade sig vara »Mathilda Langlet: Husmodern i staden och på landet», och bäge flickorna brusto i skratt.

»Studerar du kokboken», frustade Sylvia ut, »det var väldigt bildande.»

Ove grymtade ett ohörbart svar. Han hade fått den idén, att han i tur och ordning skulle läsa alla husets böcker, och lika fladdrig och ytlig som Asta var, lika grundlig och istadigt envis var Ove. Hade han fått en idé, vek han icke en hårsman ifrån den, och det bekymrade honom icke alls, om folk fann honom löjlig.

»Du vore hygglig, om du tog upp den åt mig, så sluppe jag resa mig», sade han nu. »Jag har hunnit till sidan 859 om tama duvor. Om ni sätter er här på gräset vid mina fötter, skall jag föredraga den artikeln.»

»Nej, förskona oss», bad Asta.

Nu kom Stella. Hon sprang alltid, som om hon nystade sig själv fram och såg för det mesta ut, som om hon varit i omedelbar närhet med gräs och jord.

En sommardag

Nu var ansiktet strimmat av jord, och Ove hälsade henne med orden:

»Zebran är ett randigt djur; ränderna gå aldrig ur.»

Zebran, alias Stella, blev så förnärad, att hon slog efter broderns ben, men då visade det sig, att »bokmalen» i alla fall var en riktig pojke. Han kom med fart ur hängmattan och ned på gräset. Stella skrek och sprang, och Ove benade efter henne. Han skulle just gripa henne, då fru Willes något grova röst ljud från balkongen:

»Jag kommer ner och piskar dig, Stella, det gör jag, om du för ett sådant väsen.»

»Va?» Stella såg upp. Där stod fru direktörskan i en elegant morgonklänning och stödde de ringprydda händerna mot balustraden. Kontrasten emellan de simpla orden och den dyrbara toaletten var så slående, att Sylvia blev både generad och häpen. »Piska», det ordet hade hon aldrig hört i uppfostrande syfte hemma. Hon hade heller aldrig fått stryk, och ändå — ändå hade de inte hälften så fint i gröna huset.

De tre barnen Wille togo emellertid hotelsen som en förbisvepande, mild fläkt.

»Mamma säger bara så där», försäkrade Asta, »nu går vi och sätter oss i skuggan någonstans och syr.»

Sylvia svarade varken ja eller nej. Hon kände sig så besynnerligt orolig. Hittills hade hon endast sett fru Wille munter och vänlig, litet onödigt viktig och nyfiken, men aldrig brutal, nu tyckte hon, att det var så synd om Asta, som väl måste skämmas för sin mamma.

En sommardag

Fågelungen hade aldrig föreställt sig annat under de gångna åren än att alla hem voro lyckliga och glada, om det också som en molntapp vid horisonten fanns ett par gamla fastrar eller något liknande, men nu förstod hon, att hennes egen lilla värld visst var en ovanligt grön oas i den stora, vida världen.

»Vad tänker du på», frågade Asta och trädde håglöst på nålen.

De sutto nu i en lummig berså i var sin bekväma stol och med en låg träpall under fötterna.

»Jag vet inte — på allt möjligt.»

»Jag tänker på, att det är fjorton dagar sedan min bal, och att jag inte haft något roligt sedan. Det är hemskt enformigt på landet. Hur står du ut året om? Har du ofta flickor ute hos dig?»

»Nej, mycket sällan, men på hösten gå far och jag ut i skogen och plocka svamp, och är det vinter och snö, åka vi skidor och kälke, och är det regn och rusk, och jag är i skolan, längtar jag hem, så jag kan dö, för då ha vi det så trevligt med skymningsbrasa och stekta äpplen och så brukar mor spela för oss.»

Asta gäspade.

»Jag tycker i alla fall, det skulle vara tråkigt. Jag är på bal varenda lördag, och så ha pappa och mamma främmande minst en gång i veckan, och så gå vi på bio och teatern och kondis.»

»Sitta aldrig din mamma och du och prata i skymningen», frågade Sylvia så långsamt, som om hon bad om ursäkt för vart ord.

En sommardag

»Prata! Vad skulle vi prata om? — Kläder och sådant, men det behövs det väl inte skymning till. Vi behöver inte alls spara på ljus. Vi få bränna så mycket vi vill.»

Sylvia blev het ända ut på örsnibbarna. Det hände inte så sällan, att hon och Asta inte begrepo varandra, men så låtsades Sylvia, att hon glömt det, för det var i alla fall roligt att kunna kila mitt över vägen till allt det nya och märkvärdiga, till hockey och tennis och massor av sötsaker, till bilturer och cykelutflykter, om husan Lilly ville låna henne sin cykel. Det hände alltid ett eller annat på Skogsro, då det däremot ingenting hände i »boet.» Inte för allt i världen skulle fågelungen velat byta, men det kittlade i henne om mornarna av lust att springa över vägen.

Hon träffade rätt mycken ungdom där, än hade Asta och än Ove någon god vän ute hos sig, men aldrig var Sylvia nöjdare än när hon fått dem med in på ett glas saft i sin trädgård. Där blevo de mycket trevligare.

»Det är sant, mor», sade Sylvia med eftertryck, och så fick mor en kramning.

»Vi ska resa till Bornholm första juli», sade Asta och skonade icke sina plomberade tänder för att bita av tråden. »Vi bor på ett så stiligt hotell i Sandvig, och jag gläder mig kolossalt. Reser ni inte bort på somrarna?»

»Nej, varför skulle vi det.»

»För att få luftombyte», förklarade Asta lillgammalt. »Jag skall tala om något för dig — jag håller

En sommardag

på att bearbeta mamma, så att hon låter dig följa med. Jag tycker, det skulle vara så livat, och jag brukar få min vilja fram.»

»Skulle jag — också — få bo — på — hotell?»

Det sista ordet sjöng Sylvia ut högt uppe i falsetten. Det föreföll henne ofattbart att själva resan likom avdunstade.

»Ja, det är klart. Vi skulle dela rum. Det vore väldigt skoj.»

»Ja», sade Sylvia utan att lägga så mycket tankar i det lilla ordet. Planen hade ännu inte gått in i hennes medvetande som verklighet.

»Det är gräsligt, att det skall vara tre veckor dit.»

»Ja», sade Sylvia igen, och strax därefter: »Reser ni allihop?»

»Nej, bara mamma och jag. Pappa och Ove far till västkusten, och Stella stannar hemma hos jungfrurna.»

»Hos jungfrurna?» Inte en dag ens hade fågelungen varit ensam med Lotten, fast hon var gammal i gården och en hederlig, trofast själ. Mor hade alltid funnits. Var morgon och var kväll hade Sylvia känt hennes kyss på sin panna. Hon började plötsligt längta hem. Det var, som om hon suttit länge i drag och kände, att det blev kallt. Men det var inte lätt att hitta på en förevändning. Hon sydde ojämna och hoppande stygn på dockduken för att få den fort färdig.

Stella infann sig i detsamma för att titta på och väl även kontrollera fliten.

En sommardag

»Din duk är inte värd mer än ett halvt hekto konfekt», sade hon till Sylvia.

»Nej, det har du rätt i, men nu är den färdig. Du kan få den utan konfekt. Jag skall springa in efter en ritning åt dig, som du kan sätta på väggen, så har du fått något användbart.»

Och Sylvia sprang. Visst skulle hon hämta ritningen, men först måste hon ha tag i mor. Far hade rest in till banken, men mor — var fanns mor? Hon genomsökte trädgården och flög sedan in i gröna huset. Det var ingenting särskilt hon ville, men hon måste känna, att hon hade allt tryggt och gott och säkert, ty först då kunde hon njuta av utsikten att bo på hotell.

»Mor! — Mor!» ropade hon.

Mors röst ljud in ifrån sängkammaren, men nu kom hon i dörren, och Sylvia stormade emot henne.

»Vad är det med dig, mor; du ser så blek ut? Är du sjuk?»

»Nej, min tös, jag är trött — det är nog värmen. Hade du något på hjärtat?»

»Nej — jag — å, skratta inte åt mig. Jag längtade så efter dig.»

Då blev fru Ingrid ännu blekare. Men hon log mot sin älskade fågelunge och sade varmt:

»Det är då ingenting att skratta åt. Vi ha hållit ihop i många år, vi två. Men nu dröjer det inte så länge, innan du flyger ut.»

»Flyger ut och flyger hem igen. Krama mig, mor!»
Fru Ingrid tog sitt barn i famn med en innerlig

En sommardag

önskan, att den mattighet och andnöd, vilken på sista tiden plågat henne allt oftare, skulle ha en snar övergång, så att hon sluppe oroa de sina. Hon ville vara glad och sund för att fostra Sylvia till en duglig och hjärteljus kvinna. Om hon sedan finge de breda vingarnas starka slag eller endast en låg flykt, skulle ej så mycket bekymra henne, endast hon ställde det kravet till sig själv att arbeta ärligt och plikttroget.

Sylvia glömde en lång stund alldeles bort ritningen, och det var först, när Stella ropade ute på vägen »Syl-vi-a», som hon mindes, att »rödluvan» väntade.

Hon gick ut med sin ritning.

»Var så god, det är två tuppar, som slåss, kan du se det?»

»Ja! Asta vill du skall komma in. Vi har fått främmande.»

»Nej, tack, inte nu! — Vem är det för resten?»

»Flickorna Ullner och två av Oves kamrater.»

»Hälsa och tacka, men jag kan inte komma.»

Sylvia kämpade litet med sig själv, när hon gav avslag, men hon visste så väl, att hon hela tiden skulle suttit och tänkt på mor och undrat, varför hon varit så allvarlig inne i ögonen; och på Skogsro skulle man bara skratta och vara glad. De kallade det, att man »surade», om man satt tyst i fem minuter.

SJÄTTE KAPITLET.

»DET ONDA ÖGAT».

Sylvia skrev i sin dagbok: »Jag har inte precis upplevat något, och ändå förefaller det mig, som om hela världen förändrats. Fast det är mitt i sommaren, tycker jag, att det är riktigt vinterkulet och grått ibland; det är, när oron för mor sätter åt mig. Doktorn säger, att det inte är farligt, och att mor bara skall aktas för sinnesrörelser samt hålla sig i stillhet, så blir hon nog bra, om det också går långsamt, men både far och jag ha fått ängslan i oss; det vore ju ingen mening med »boet» utan mor. Aldrig förr än nu, inte ens när mormor dog, har jag gråtit mig till sömns. Man blir så stram och trött invärtes av att gråta och liksom gammal i tankarna. När jag nu får brev från Asta om allt roligt hon har, längtar jag inte alls att vara med. Jag trodde, jag skulle göra det. Och det är inte så tomt efter henne heller, för när vi pratat om hennes pojksflammor och hennes fina kläder, hade vi ingenting att säga. Om mor blir sjuk mycket länge, önskar jag, att jag dugde till sjuksköterska, men det gör jag inte. Det är så styggt av mig, men jag blir så otålig, när mor

»Det onda ögat«

ber mig göra det och det, just när jag håller på med någon spännande bok eller sitter och ritar. Det är klart, att jag strax säger ja, men det kan krypa så otäckt i mig av olust att alltid vara till hands och inte få ha en stund för mig själv. Och inte får jag beröm heller. Mor orkar inte säga annat än det nödvändigaste, och far tycker det är alldeles självklart, att jag skall hjälpa till. Det är rysligt mycket, mor har gjort, utan att det märkts, att hon hade allt knoget. Det var alltid färdigt för oss andra, men nu är det idligen något att komma ihåg och idligen något, som är glömt. Och far sitter och moltiger både frukost, middag och kväll. Det är så bedrövligt, så jag blir rasande ond ibland, och så ond på att jag blivit ond, och då tjuter jag som en herrelös hund. Det var bra, jag hittade det uttrycket, för det är just, vad jag känner mig, hemskt herrelös och övergiven. Och är det inte rysligt, mitt i allt eländet, är det en önskan jag har, som aldrig släpper mig? Jag vill så ohyggligt, gränslöst, förtvivlat gärna ha en cykel. Då skulle jag kunna rusa ned till sjön i en fart och skölja av mig ledsamheterna, eller köra djupt in i skogen, där det ingenting gjorde, om jag sjöng, så det ekade efter det. Är det inte besynnerligt, men nu, när det måste vara så tyst härhemma, längtar jag vilt att få sjunga. Mor ber mig också ibland att göra det, men då snörs strupen ihop och blir alldeles tjock av gråt. Man kan visst bara sjunga för sig själv, när man är ledsen.»

Sylvia lade igen boken, låste den och sade sedan

»Det onda ögat»

»puh», ty ehuru hon satt på trädgårdens skuggigaste plats, var julihettan tryckande. Några dåsiga flugor klibbade sig fast vid hennes fuktvarma hand, och ett par fjärilar dunsade som döda med hopslagna vingar ned på stenbordet framför henne.

Himlen var disigt blå, och solen satt och svettades i ett vitt skyhölje. Inte en fläkt rörde sig, fåglarna gitte inte sjunga, och doften från de gammaldags röda och gula rosorna verkade nästan äckligt söt.

Då ringde en cykelklocka på vägen.

Sylvia spratt till, ty strax därefter smällde det i grinden. Hon satt icke längre ned i trädgården än att hon tydligt hörde det och reste sig för att gå fram till gårdsplanen och titta efter, vem som kom.

»Nej, men — — —», hon studsade. Det var ju Alvild Grönquist, som ledde sin cykel, och som nu nickade goddag.

Hon såg käck och trevlig ut, men hennes blick var oroligt undvikande, och hon skrattade genast gällt och meningslöst.

»Kotteriet är skringrat för alla himmelens vindar», sade hon, »jag tyckte, det skulle vara skoj att träffa någon av kamraterna, och så kom jag ihåg, att du bodde i närheten. Hur mås?»

»Jo tack, men mor är sjuk.»

»Jaså, det var ju tråkigt.»

Alvhilds tonfall var icke vidare deltagande. Hon brydde sig aldrig om, när andra hade det svårt. Ingen kunde ha det värre än hon, det var hon fullt och fast

»Det onda ögat»

övertygad om. Nu voro hennes föräldrar omgifta och på bröllopsresa. Från sin mor fick hon då och då ett vykort, fadern skrev aldrig, och där hon var inackorderad, fick hon gå och komma som hon ville, helst gå, ty den gamla mostern och hennes till sinnet nästan ännu äldre dotter plågades av Alvhilds ungdomliga ysterhet. De hade en fet mops, som aldrig fick vara i fred för Alvhilds attentat, om den inte låg i knät hos en av »mattarna», och till och med då kunde Alvhild locka med en förförlisk sockerbit, som hon lät dingla på ett snöre. Men rusade Tutte bredbent ned för att komma åt läckerheten, drog Alvhild in snöret, och kastade sedan ut det åt ett annat håll. Så kunde hon hålla på, till »mattarna» blevo gråtfärdiga. Men de vågade inte tala strängt till Alvhild, ty hennes inackorderingsavgift gav dem ett hittills oanat välstånd. Grosshandlare Grönquist hade förbundit sig att betala rikligt, om han sluppe att bli trakasserad med klagomål över sin vildbasare till dotter.

Stackars Tutte hade än värre perser när Alvhild inne i en garderob eller bakom ett skåp jamade som en katt, ty Tutte hyste en panisk förskräckelse för katter och kunde ändå inte låta bli att närma sig faran. Klotrund med stelt utsträckt svansstump och magnetiserad ängslan i ögonen stod han, till dess den osynliga katten började fräsa, då vände han tvärt för att fly, men Alvhild hade raffinerat nog stängt dörrarna, och stackars Tutes feta lekamen skälvde av fruktan, medan han tryckte sig mot dörren.

»Det onda ögat»

Denna Alvhild med sitt etterfyllda inre och sitt förtjusande yttre stod nu på den stora gårdsplanen, lutad mot en av lindarna och väntade på, att »Syllen» skulle säga något. Hon erinrade sig sitt sista besök. Att Sylvia förstått, vem som vänt upp och ned på hennes rum, visste hon. Det hade uppklarats vid en ganska stormig sammandrabbning i skolan, då till och med de tre andra i kotteriet svikit Mandis och henne för att ställa sig på »Syllens» sida. Men denna hade till sist sagt:

»Jag skulle vara ändå ondare på Alvhild, om jag inte visste, att det var så synd om henne.»

Det var ju rysligt vackert och ädelt, men hon skulle inte inbilla sig, grynet, att Alvhild Grönquist tackade för allmosor! Varför hon cyklat ut till »Syllen», hade hon inte gjort klart för sig; väl mest för att slå ihjäl en tråkig eftermiddag.

»Vill du ha ett glas saft», frågade Sylvia. Hon var rätt glad över den lilla omväxlingen, och mor sov nu, så hon behövde inte höra efter, om det var något, hon önskade.

»Ja tack, det skulle vara rätt skönt.»

»Då går vi in i grottan, där är svalt. Kom!»

I förbifarten sprang Sylvia in i köket och bad Lotten komma ut med saft och kakor. Hon undrade under tiden, vad Alvhild och hon skulle prata om. Det var nu en gång så, att Sylvia alltid kände sig främmande och osäker med sina skolkamrater. Ingen av dem hade ett hem, som liknade hennes, eller delade hennes intres-

»Det onda ögat»

sen. De kunde inte begripa, att hon gitte läsa på mera än läxan bara för att *veta* det, inte för att höras upp. Och hennes överbetyg i alla ämnen, gymnastik, teckning och sång inberäknade, väckte avund och förargelse. Hon ställde sig in hos lärarinnorna, hon var skenhelig!

Medan Sylvia sprang fatt Alvhild, mindes hon alla dessa utfall, som hörde terminerna och kamraterna till, men hon mindes också, att framför henne gick ett stackars flickebarn, som både hade och inte hade far och mor, och som nog gråtit bittrare än hon själv. De kunde kanske trösta varandra, hitta på något oskyldigt nöje, som mors nerver inte skadades av. Bara gå och bada tillsammans och simma i kapp, det vore ganska livat.

Och när de druckit saften, kom hon fram med sitt förslag.

»Nej, vet du, jag tycker vi sitter bättre här», sade Alvhild makligt. »Man blir så lat i värmen. Det är först på kvällarna, man kvicknar vid. Och då går jag på cirkus. Å, det är en så stilig cirkus på Djurgården nu. Och vet du vad jag gör mer.»

Alvhilds blick lyste, och den spetsiga tungan strök över de röda läpparna med lystet välbehag.

»Du får inte knysta om det för någon, hör du!»

»Vad är det då?»

»Jag går på Gröna Lund och dansar.»

»Dansar! Kan man det? Var är Gröna Lund?»

Hela Sylvia antändes. Dans var det allra bästa hon visste. Hon hade ju brukat dansa för far och mor dag-

»Det onda ögat«

ligen, så långt hon mindes tillbaka; det var först i sommar hon aldrig tog ett danssteg, det skulle ju också varit omöjligt härhemma, men om det funnes en plats, där man finge dansa en kväll, så skulle hon känna det, som att få äta sig riktigt mätt efter att länge ha varit gräsligt hungrig.

»Det är på Djurgården det också», sade Alvhild, »och du kan inte tänka dig en snobbigare musik. Det är modernt att gå dit. Jag känner många, som är där jämt.»

Alvhild hade i själva verket aldrig varit där, fastän Mandis och hon gjort upp den vilda planen att kläda ut sig till dalkullor och gå dit en kväll. Det hade varit föregående höst, men så fingo Mandis föräldrar nys om saken och förklarade, att det icke var en danslokal för så unga flickor, ja, inte alls för familjeflickor. Alv-hild ämnade icke heller besöka stället, men det roade henne att locka »tamgåsen» ut på förbjudna vägar. Det var ännu mera spännande än att reta Tutte. Det skulle bli gefundenes fressen att sedan omtala i skolan, hur »Syllen» gått i fällan och stegat ut till Djurgården för att få sig en sväng om. Å, så kostligt! Sancta simplicitas på djurgårdsslätten!

»Ja men», sade Sylvia, »kan du och jag dansa med varandra, för jag känner ingen.»

»Men det gör jag, hör du ju. Du skall få ditt lyst-mäte på dans»

»Det får jag aldrig», sade Sylvia med en suck. »Och inte kan det bli något av med den dansen heller. Jag

»Det onda ögat»

tror inte far ger mig lov. Mor törs jag inte fråga. Hon får inte oroas alls, och hon vill helst ha mig hemma.»

»Du kan väl säga, att du är bjuden till en kamrat. Det gjorde jag alltid förr» Alvild rynkade med ett plågat uttryck ögonbrynen. Det hade tydligen ömmat till inom henne vid det lilla ordet »förr.» »Jag tycker, du kan behöva komma ut och gaska upp dig litet; du ser så mager och glåmig ut», tillade hon raskt. »Och det händer dig ju ingenting annat än att du sedan har en trevlig hågkomst, och möjligen litet värk i benen.»

»Sådan värk älskar jag. Det har jag haft två gånger i mitt liv, det vill säga lika många gånger, som jag varit på bal», utbrast Sylvia. »Gymnastik och dans och sång och teater och museer, det är det gudomligaste jag vet, men sjukdom är det allra rysligaste. Det är så långtrådigt och enformigt. Och så —» Sylvia drog djupt efter andan; hon hade de sista veckorna burit på en hemlighet, som plågade henne så mycket mer, som hon icke kunde anförtro den åt någon, minst åt mor, och det var ju eljest till henne hon gått med alla förtroenden, stora och små.

»Nå, sjung ut», uppmanade Alvild vårdslöst.

Sylvia lutade sig fram. Hon hade blivit alldeles blek, och hon hörde hjärtat slå så tungt, att det susade för öronen. Henne stora, blå ögon svartnade i ångest, när hon andfådd viskade:

»Det är — det är som om jag inte hölle av mor lika gränslöst mycket, när hon är sjuk. Kan du förstå det?»

»Det onda ögat»

»Ja då, mycket väl», försäkrade Alvhild. »Man tycker om folk, när de gör något för en och ställer till litet trevligt åt en, det är klart.»

Sylvia drog sig hastigt tillbaka, liksom skrämmd av Alvhilds svar, men när denna hjärtligt lade handen på hennes knä, smög hon sina kalla fingrar i den.

»Det är väl ändå inte så, man skall hålla av», mumlade hon, och hon mindes, vad modern sagt, att man skulle ge av ett ungt, rikt hjärta.

»Fråga inte mig, om hur man skall hålla av», sade Alvhild bittert. »Jag struntar i alltihop och tänker inte hänga mig, fast pappa och mamma — — — Nej, nu ska vi göra upp när och var, vi ska träffas; det är mycket klokare än att röra ihop känslomos. Ska vi säga onsdag kväll vid Nordiska museet? Du möter vitklädd från topp till tå, det är elegantast.»

Sylvia såg livligt sig själv på väg till dans. Hon hörde musikens rytm. Hon rörde fötterna. Det sista gjorde hon verkligen. De steppade ivrigt.

Då hördes Lottens brådslande steg på grusgången:

»Sylvia — Sylvia, var är hon? Frun ropar. Skynda sig!»

»Aldrig kan man få vara i fred», sade Sylvia, »det är bäst, jag säger adjö åt dig med detsamma.»

»Adjö, jag telefonerar», nickade Alvhild och reste sig.

»*Aldrig kan man få vara i fred.*» Ja, det hade hon verkligen sagt. Sylvias kinder brände av blygsel, och hon skulle givit mycket, om de orden icke uttalats —

»Det onda ögat»

och till Alvhild — *om mor!* Hon kände sig så olycklig, så vilsegången, så ensam, att hon allrahelst skulle velat lägga sig på knä vid mors säng och bekänna alltsammans, spola rent inom sig med en störtvåg av ånger och kärlek, men hon vågade ju inte. Mor skulle sparas, det var det viktigaste. Bitterheten stack till inom Sylvia igen, och med en häftig, otålig åtbörd strök hon håret ur pannan.

Så trädde hon in i sängkammaren. På doktorsordination hade fru Asker lagts mellan lakan. Det var en svår luftrörskatarr i förbindelse med en nervåkomma, som angripit henne. Ena dagen var hon bättre, den andra sämre. Det var ingen fara för hennes liv, sade doktorn, men det kunde dröja månader om, innan hon verkligen tillfrisknade. Det krävdes mycket tålamod vid en sådan sjukdom.

Fru Asker hade nu sovit gott och räckt Sylvia handen.

»Jag undrar alltid, vad min lilla tös har för sig», sade hon innerligt, »och så längtar jag efter att få se min fågelunge. Vill du ge mig litet vatten. Tack. Jag orkar nog prata med dig en liten stund. Kan du lyfta upp kuddarna och vända den översta!»

Sylvia visste, att far skulle gjort allt detta av sig själv, men hon måste påminnas om allting, och det tröttade både mor och — henne. Ja, också henne. Ibland tyckte hon, att mor kältade i onödan.

Men nu låg mor så stilla och vit och vacker i det dämpade, grönskimrande dagsljuset, och hennes blick

»Det onda ögat»

följde varm och smekande Sylvia, när denna flyttade fram en stol till sängen.

»Har du ingenting att berätta mig, hjärtevän?»

Om Sylvia hade! Hon hade massor. Hon var bräddad med ont och gott och först och sist med tanken på dansaftonen på Gröna Lund. Men det var ingenting av allt det, som trängdes inom henne, hon riktigt vågade sig fram med. Det kanske bara skulle göra mor ängslig och orolig, och så talade hon istället om, att de gula rosorna nu slagit ut och luktade så starkt.

Mor ryste till, och Sylvia visste, att det var deras äckliga doft, mor erinrat sig. Så var det också galet. Nerver voro ett otyg. Hon satt och teg och petade med nageln på bordskanten, så det skrapade.

»Sylvia lilla, låt bli det där! Kan du inte sjunga en liten bit för mig?»

»Det är så varmt, mor. Jag kan inte.»

Det blev tyst en stund. Mor föreföll redan trött, och hennes stämma lät så svag, när hon frågade, vad klockan var.

»Sex strax.»

»Då kommer far snart. Är det riktigt fint härinne. Om du skulle släta till mitt hår litet.»

Sylvia reste sig och tog kammen på toalettbordet. I spegeln såg hon det vresiga uttrycket i sitt ansikte. Det hade aldrig funnits där förr. Hon försökte utplåna det, men det satt nog djupare än i dragen. Hon fick icke makt med det. Och hon vände sig åt sidan, medan hon

»Det onda ögat»

lät kammen varsamt glida genom mors silkeslena, vågiga hår.

»Jag ville så gärna, att du finge något roligt, lilla Sylvia, det kunde du behöva», sade mor. »Du har det alldeles för ensamt och trist.»

»Jag — jag skulle just tala om, att jag är bortbjuden om onsdag.»

»Är du det!» Mor lät helt glad, »till vem då?»

»Till — Rosa Jurling. Hon bor vid Djursholm.»

»Det riktigt gläder mig, älskling. Kanske du får dansa litet. Blir ni många?»

»Ja — och — och det är ställt på dans. Men tror du, jag får för far.»

»Ja, alldeles säkert. Måtte jag vara så bra då, att jag kan hjälpa till att göra min lilla flicka fin.»

Sylvia stod inte ut längre. Om hon stannat en minut till, skulle hon skrämt mor med sin hjärtskärande gråt, men nu ropade hon på tröskeln, att hon hörde far komma, och det var gudskelov sant. Själv rusade hon ned i trädgården, till bersån, där hennes dagbok låg kvar. Hon kastade sig framstupa mot bordet, och snyftade som aldrig förr. Det lät som en tröstlös jämmer mitt i sommarens stilla, starka fröjd. Ingen kom till henne, ingen hjälpte henne och bar bort den pinande, skamsna självanklagelsen.

»Mor! Lilla mor», kved hon, som om modern varit död och hennes ånger kommit för sent. Det var så förfärligt att inte kunna få vända ut och in på sig för mor och be om förlåtelse, säga, att fågelungen var ett

»Det onda ögat»

stygt och otacksamt kräk, men att — jo mor, det måste du tro! — att din fågelunge ändå höll mest av dig i hela världen.

»Å, gå bort! Gå bort allt ont och själviskt! Jag skäms», snyftade Sylvia. »Jag skäms så.»

Hennes lust att gå på dans var med ens försvunnen. Det skulle varit alldeles omöjligt att låta mor jämkä på klänningen och kanske fästa något av sina egna vackra smycken om hennes hals eller att höra mor säga sitt ömma »lycka till!» vilket innebar både en önskan och en tillitsfull övertygelse, att Sylvia undvek allt fult och oriktigt.

Hon hade lytt Alvhilds råd och ljugit för mor. Således hade hon instinktivt förstått, att Alvhild föreslagit henne något, som mor skulle ogilla. När osanningen — den första, sedan hon var liten — blivit uttalad, förmörkade den totalt hennes glädje. Omissstänksamt hade mor genast trott henne, och det skulle varit mycket lätt att fullfölja planen, men med ens ryggade Sylvia tillbaka och fattade ej, hur hon kunnat ljuga för mor.

Det föll henne inte in att skjuta skulden på Alvhild. Sylvia hade lärt sig att vara ärlig mot sitt eget jag, och hur upprörd hon än var, skymtade de grundsatser fram, vilka lett och stött hennes barndom. Hon grät sig mätt och trött, så trött, att hon föll i sömn, men när hon efter en stund vaknade, gick hon direkt till telefonen för att ge Alvhild återbud. Hon fick ett hänfullt, gäckande svar, men det gjorde henne inte så mycket som vanligt, ty hennes tankar riktades åt annat håll.

»Det onda ögat»

När hon var inne och tog godnatt av mor, sade denna, att far lovat köpa Sylvia ett par silkesstrumpor och ett sidenskärp till Rosas bal.

»Mor, jag har sagt återbud, och jag är inte alls ledsen för det, så du får inte heller bli ledsen. Skynda dig, älskade mor att bli frisk, skall du få veta mera!»

Sylvias brännande heta panna svalkades av mors örngåttssvar, och hennes ena hand klappade mors arm.

Fru Asker såg oroligt på fågelungen.

»Varför kan du inte gå och skaffa dig litet roligt, barn.»

»Det skulle inte bli roligt, mor.»

Och med ens svek Sylvias självbehärskning. Hon glömde alldeles bort, att hon borde vara försiktig inne i sjukrummet. Hon hade haft som en värkande böld i bröstet så länge nu. Känslorna hade sprängt och velat ut, och hon hade tvingat dem tillbaka. Men det var omöjligt längre. Hennes smala flickarmar sträcktes uppåt med en lidelsefullt hjälpsökande åtbörd för att läggas om mors hals, och orden voro på väg att forsa fram, då far plötsligt stod på tröskeln.

»Ser du inte, att du tröttar mor», frågade han.

Jo, det såg Sylvia nu. Mors ansikte hade blivit blåblekt, och hon försökte förgäves lyfta handen för att smeka Sylvia. Maktlös föll den tillbaka.

Kamrern skyndade ängsligt fram, och i det han hastigt sköt Sylvia åt sidan, utbrast han ångestfullt, lutad över sängen:

»Hur är det, älskade?»

Sylvia smög sig ljudlöst ut. Hon hörde, att mor

»Det onda ögat»

fick ett våldsamt kvävningsanfall, men hon förmådde icke vända om in. Det var som om far makat undan henne. Han ville bli av med henne

Hon satte sig på verandatrappan med huvudet i händerna.

»Om mor blir sämre, är det mitt fel», tänkte hon, och hjärtat dunkade.

»Om mor dör, är det min skuld!»

Hon sjönk ihop till ett allt tröstlösare litet knyte, och så satt hon ännu efter en dryg timme, när fadern kom ut. Hon skulle så gränslöst gärna velat fråga: »Hur är det med mor?», men hon sneglade endast stum och försagd upp på far.

»Mor har slumrat till», sade han slutligen kort, »men hon är mycket dålig i kväll. Och jag, som var så glad, för att hon föreföll så kry på eftermiddagen. Varför tänkte du dig inte för? Det är underligt, att en snart vuxen människa inte har mera förstånd än att brusa ut. Vad var det, du bråkade om?»

»Far!»

»Ja!»

»Jag är rädd för dig.»

»Det var något nytt.»

»Jag — jag har ljugit för mor, far!»

Sylvia slöt hårt läpparna. Hennes ansikte var vitt, och hon darrade som ett asplöv. Hon hade nu rest sig upp och slagit armen om verandapelaren.

Kamrer Asker ryckte häftigt till.

»Vad säger du?»

»Det onda ögat»

Blixtsnabbt flög det genom Sylvias tankar, att detta skulle mor rätt upp på ett helt annat sätt, hon skulle inte rutit åt fågelungen. — Å, hade mor varit frisk, hade det aldrig hänt, då hade inte »det onda ögat» haft någon makt över henne.

»Det var snygga historier», återtog far. »Det hade jag minst av allt väntat mig. Vad är det du hittat på för ofog, om jag får fråga?»

Far föreföll nästan generad. Han var så genomärlig och hederlig, att lögn visst verkade på honom som något förödmjukande tarvligt.

Men Sylvia berättade ändå inte modigt utan med ömkligt trasiga och tårevåta, framhackade meningar, vad Alvild och hon kommit överens om, och hur hon framställt det för mor. Hon ångrade sig så, och hon kunde inte, nej, hon *kunde* inte, gå in i sitt eget rum, där mor brukade ta godnatt av henne och läsa aftonbön med henne, utan att först tala om, hur »nedrigt usel och lumpen» hon var. Och så hade hon börjat

Far stod tyst. Slutligen sade han, som om han skakat av sig något orent.

»Usch, det var otäckt det där. Stackars mor!»

»Ja, men far!» Sylvias ögon tiggde i vild ångest, »nog kan du väl förlåta mig.»

Kamrer Askers ansikte blev allvarligare än Sylvia någonsin sett det, när han långsamt och liksom ur djupa tankar sade:

»Jag har aldrig förstått, att ett fel utplånas, därför att man får förlåtelse för det. Felet finns kvar, till

»Det onda ögat»

dess det bekämpats, och det är sig själv man skadar mest om man bara stryker över det med en stunds ånger och en annans förlåtelse. Du vet ju, vad palimpsest är? En skrift, som en lång tid kan vara gömd under andra skrivtecken, under guld och silverbokstäver, men som till sist kommer fram. Så är det nog med lögn också.»

»Jag skall aldrig ljuga mer, far.»

»Det är det klokaste löfte du kan ge, om du också håller det, godnatt.»

»Godnatt far!»

Sylvia längtade intensivare än någonsin efter mors famntag, mors godnattskyss, när hon lagt sig den kvällen. Hon hade heller inte bekänt allt för far, inte sina trotsiga, själviska tankar; det kunde hon inte. Far hade varit hennes allra käraste lekkamrat, men hans stränghet, när hon begått något felsteg, skrämde henne, och hon hade alltid vid dylika tillfällen tryggt sig till mor. Hon bannade nog också, men hon förstod. Det var, som om fågelungen fått krypa in i mors hjärta och bikta där.

Men nu skulle Sylvia kämpa ut sin första strid ensam, försöka övervinna allt styggt och egoistiskt, hjälpa sig själv till rätta.

Hennes huvud sjönk trött och tungt ned mot kudden, och modlöst knäppte hon ihop händerna, medan hon mumlade sin barndoms äldsta bön:

»Gud, som haver barnen kär, se till mig, som liten är»

SJUNDE KAPITLET.

TJUVEN.

Dagen därpå eftertelefonerades doktorn. Fru Asker hade legat i svåra nervskakningar hela natten, och nu förklarade den fämälte, tröge, men mycket skicklige läkaren, att det vore bäst att skaffa sjuksköterska. En Elisabethssyster, funnes nog att få.

Doktorn tillade, att han väntat och fruktat denna förändring. Den var inte alls ovanlig i liknande sjukdomar. Ju längre de drogo ut, desto nyckfullare och mera komplicerat blev förloppet, och han rådde till att skicka bort Sylvia en tid, då det tydligen oroade den sjuka, att flickan gick där och leddes.

»Vart ska vi skicka dig», sade far. »Jag har inte råd med en dyr inackordering. Jag begriper inte, hur vi ska få det att gå ihop ändå. Mina inkomster ha aldrig varit avsedda för extra utgifter.» Han talade som till en jämnårig, alldeles glömsk av, att Sylvia tills för sex veckor sedan varit ett sorglöst, oerfaret barn.

Hon svarade det enda, som kom för henne:

»Dumma farbror Emanuel!»

»Vad säger du? Nå arvet! Ja, den missräkningen

Tjuven

tog mor hårt. För min del önskar jag bara, att han testamenterat åt fastrarna, så att jag sluppit deras jeremiader. Jag vet faktiskt inte, hur jag skall ställa det.» Far rev sig nervöst och bekymrat i håret. Det hade börjat gråna vid tinningarna, fars vackra, svarta hår, och det gjorde fågelungen så ont om den glada minen i hans ansikte, vilken aldrig fick komma fram.

Syster Angelica hade visserligen ett beständigt blitt leende och då och då ett litet klingande skratt, vilket lät, som när man spelar på glasharmonika, men hon lockade förgäves på fars glädje, om hon verkligen bjöd till att draga ut den i julisolskenet.

Sylvia tyckte inte heller, att systers små munterheter voro något att skratta åt. De verkade bilderbok för snälla barn och kommo så tama och stillsamma över de skrupna läpparna. Men god och from var syster Angelica, varmhjärtad och plikttrogen. Mor kunde aldrig fått en bättre vårdarinna.

Det hade blivit en lång paus därinne i lusthuset, där far och Sylvia sutto. Ett stritt och hårt regn slog mot taket, fönstren och den lilla dörrplattan gjord av ett halvt kvarnhjul. Det var söndagseftermiddag och ute på vägen surrade ofta bilar förbi med korta, olika ljudande varningssignaler i den skarpa kröken.

Sylvia satt och vägde på stolen och tittade på mors landskapsmålningar, fastän omedvetet. I själva verket såg hon en mycket ung flicka, som steg i land vid en brygga ute i skärgården och hälsades av ett halvt dussin »ungar.» Somliga av dem skulle hon läsa med,

Tjuven

andra skulle hon hitta på lekar åt. Det var avskyvärt, men hon fick betalt för det förstås.

»Vad är det för datum i dag, far?»

»Den tjugofemte.»

»Då flyttar inte folk in från landet på länge än.»

»Det beror väl på. Willes är snart här. Jag hade nog annars tänkt på att skicka dig till Bornholm, efter du är bjuden dit, men det blir högst fjorton dagar att vara där.»

»Inte så länge. Asta skrev här om dagen, att de reser till Sassnitz första veckan i augusti och stannar där till in i september.»

»Nå, då går det om intet.»

En minut distraherades fågelungens tankar och snabbt fattade beslut av hågkomsten om, att Asta beskrivit den julidag, då Ove och hon fyllt sexton år.

Ove hade hon endast nämnt i förbigående. Han var ju på annat håll, men däremot hade hon fyllt två tät-skrivna sidor med utgjutelser om hur firad hon blivit med serenad och jättebuketter och juveler och hundratal andra presenter. »Jag blev riktigt utschasad till sist av att tacka», skrev hon. Där Sylvia suttit i den tysta trädgården och läst brevet, hade det varit som en saga eller som en solkatt mitt i ögonen. Hon måste vända sig bort, alldeles bländad.

»Vi kommer inte till något resultat med dig», sade far i sin något knarriga ton, den han brukade ha, innan mor »bläste på» motigheterna. Det kunde inte Sylvia göra, men hon sade hastigt:

Tjuven

»Jag skulle kanske få en plats, läsa med barn eller någonting i den vägen.»

»Nej, det är du för ung till. Det kan bli bra om ett par år. Nu skulle du väl helst ha litet ombyte och förströelse.»

»Vill mor också bli av med mig?»

»Vad nu?» Far märkte, att Sylvia grimaserade bort gråten. »Inte vill någon bli av med dig, tösunge, men du går här och leds, och det märker mor. Och du förstår, att det gör henne ont.»

»Jag skall försöka att vara glad. Jag vill så gärna vara hemma far. Boet är ändå boet också för en ledsen fågelunge.»

Far sken synbart upp.

»Då säger vi det till mor, du, och så hjälps vi åt att vara duktiga. Man får väl hoppas, att persen går över.»

»Det har åtminstone slutat regna nu», sade Sylvia och tog ett skutt över vattenpusen vid dörren. »Känn far, så skön luften är. Om vi kunde bära in hela trädgården med allt roligt vi haft i den till mor! Men jag får plocka resedor åt henne så länge. De doftar, som om de ropade på mig.»

På kvällarna brukade syster Angelica och Sylvia promenera en stund, först runt gårdsplanen, så runt trädgården och så runt gårdsplanen igen. Ibland kom lilla Stella springande från Skogsro och hängde sig på syster Angelicas arm för att få höra de nätta barnalegender syster Angelica hade med sin dämpade, stillsamma röst, vilken lik-

Tjuven

som gjorde de små obeskrivligt snälla barnen ännu snällare.

Nu var emellertid Skogsro obebott för ett par dagar. Stella och jungfrurna hade rest bort och skulle först komma igen i morgon. Lilly hade lämnat köksnyckeln åt Lotten, som lovat vattna krukväxterna. Och Sylvia hade bestämt sig för, att hon skulle gå dit upp en stund och spela på den härliga flygeln och sjunga till. Det skulle bli så romantiskt i månskenet; först skulle hon dock »rasta» syster litet och tåligt lyssna till hennes blida lovprisande av blommor och träd, av stjärnor och lysmaskar och allt skapat. Ibland undrade Sylvia, hur det kändes att vara så tacksam för och nöjd med allt. Och i kväll kom hon sig verkligen för att fråga:

»Är syster aldrig nedstämd?»

»Jo, när jag hör någon knota, lilla Sylvia.»

»Ja, men är det inte svårt att jämt vara med sjuka?»

»Nej, ack nej, då lär man sig, att lidandet är en prövning, som förädlar och stärker.»

Syster Angelicas leende gammaljungfruansikte lyste av förtröstan och kärleksfull tro, och Sylvia erfor en känsla av andakt alldeles som när hon kom in i den lilla lantkyrkan, vilken låg ett stycke inåt skogen, omgiven av höga, vita björkar.

»Jag skall tala om för lilla Sylvia, att mamma är mycket bättre i dag. Jag tror, vi är över det värsta, Gud ske lov.»

Syster Angelica sade inte slarvigt »guskelov», det hade Sylvia fäst sig vid. Hon frambar alltid de enkla

Tjuven

orden som ett tackoffer. Och i detta ögonblick fylldes också Sylvias inre av tacksamhet. Att slå armarna om syster Angelica föll henne icke in, men hon slog dem med kraft om ett mossbelupet päronträd och utbrast:

»Är det sant?»

»Ja, det är sant», upprepade syster Angelica och nu klingade det lilla vänliga glasharmonikeskrattet, »det skall allt bli roligt att få mamma frisk igen.»

Sylvia undrade, hur det kom sig, att människor kunde säga samma ord så olika. Om fru Wille sagt: »Det skall allt bli roligt att få mamma frisk igen», skulle det visst låtit vänligt, men inte alls som när syster Angelica sade det. Änjo tänkte Sylvia på den lilla lantkyrkan, nu på dess sprött tonande klockor, när de ringde in helg. Syster Angelicas röst var en helgringning.

Och plötsligt öppnade Sylvia hjärtedörren och mumlade otydligt:

»Ja, det blir så vådligt, vådligt roligt. Bara jag kunde vara snäll.»

»Å, det går nog. Man skall glömma sig själv, lilla barn.»

»Det är inte lätt, det.»

Syster Angelica såg upp mot den nu strålande klara himmelen. Och Sylvia förstod henne. De gingo bägge tysta en stund. Det mesta var ju sagt, och Sylvia hade inte lust på legender. Hon bröt av en praktfull, djupröd ros från det enda förädlade trädet.

»Vill syster ha!»

»Tack, tack! Å, så vacker!»

Tjuven

När Syster gått in, sprang Sylvia rakt upp till Skogsro. Klockan var snart nio, så hon hade icke så lång stund på sig, men hon skulle njuta! Dubbelt nu, efter vad syster sagt om mor.

Omsorgsfullt låste hon köksdörren innanför och stoppade nyckeln på sig, så tog hon den breda trappan till övre våningen i några lunkentussteg och ilade genom filen av rum till den stora, månbelysta salongen, där flygeln hade sin plats. Utanför löpte en balkong, och Sylvia öppnade glasdörrarna ditut för att få in ren luft i det något kvava rummet. Hon behövde inte vara rädd för obehöriga lyssnare, ty salongen vette åt parken, och ingen skulle få en aning om, att där satt en liten fågelunge och sjöng ut ur sitt nödtvunget tillbommade hjärta det, som mor eljest lyssnat till.

Hon gick igenom åtskilligt av sin repertoar och blev allt ljusare till sinnes. Tonerna voro mäktiga tröstare, det kände hon, och hon prövade sig upp i höjden till klara drillar.

Slutligen sjung hon *Sylvias visa*. Det var längesedan hon sjungit den — sin egen visa, och inte hade hon trott, att hon så snart skulle kunna uppfatta allvaret i den, men det hade mors långa sjukdom lärt henne.

Hennes unga stämma ljöd genom tystnaden:

»Så länge på jorden ett hjärta slår
i livets korta minut,
så länge dallrar naturens röst
ur vårens dofter

Tjuven

i människors bröst:
Och sorger och fröjd förgå,
men Sylvia sjunger ändå!
Ändå, ändå!»

Långsamt lade hon igen flygelns lock. Det var väl på tiden, att hon gick hem. Och hon reste sig men stannade i den öppna balkongdörren och såg tjugad ned på den månglittrande parken. Träden hade ännu ej hunnit suga in alla regndroppar i sitt tunga lövverk, utan månstrålarna kunde bryta sig i dem som i stora, klara pärlor. Det var underligt, att Willes brydde sig om att resa ifrån något så vackert, eller fanns det annat ute i den vida världen, som var ännu vackrare?

Sylvia spratt till. Hon hörde alldeles tydligt steg på sanden nedanför. Det lät som om någon smugit sig runt huset. Nu kände någon på köksdörren, ruskade i den. Sylvia vågade sig inte ut på balkongen för att försöka se, vem det kunde vara. Det kunde inte vara någon av jungfrurna, ty då skulle de helt enkelt ropat upp. Lotten visste ju, att hon var här och spelade. Försiktigt och så ljudlöst som möjligt stängde hon de breda glasdörrarna. Strax därpå hörde hon hur det knakade i takrännan, som om någon klättrat upp för den och ibland huggit tag i fönstergesimser eller andra utsprång.

Det var en tjuv! Sylvia kände, hur blodet liksom stelnade i hennes bakhuvud av skräck. Och hon stod som förlamad. Att skrika på hjälp tjänade till intet.....

Hon såg en mörk gestalt svinga sig över balkongens

Tjuven

balustrad, en riktig rövarefigur i vid slängkappa och kapusjongen över huvudet.

Vad skulle hon göra? I nästa ögonblick kunde han slå in glasdörren och komma in i salongen. Hur skulle hon hinna ut och kunna varsko far, så att tjuven blev gripen på bar gärning?

Hu, nu tryckte han ansiktet mot rutan! Sylvia hade retirerat in i rummets skummaste vrå. Hon gjorde upp de vildaste försvarsplaner som att kasta den stora krukkan med rhododendron på honom och sedan rusa ned i nedre förstugan och slå på gongongen samt därefter kila över till far. Detta var det första och sista räddningsankaret.

Men hur skulle hon komma till dörren, utan att han märkte henne?

Nu vred han på låset.

Nej, du, så lätt slipper du inte in!

Sylvia hackade tänderna. Hon tyckte, att hon i denna stund bar ansvaret för den magnifika villans väl och ve. Av hennes rådighet berodde det, om Willes skulle bli bestulna på de dyrbarheter de här samlat.

Men Sylvia var ingen hjältinna. Det allra naturligaste för henne var att skrikande fly för faran, och till sist gled hon också i mörkret närmare dörren.

Då ljud en stark målbrottsröst från balkongen.

»Öppna din lilla idiot. Det är ju jag, Ove.»

»Ove!»

Sylvia svalde »idioten» otuggad, så glad blev hon över tjuvens förvandling till sonen i huset, och hon

Tjuven

skyndade sig att regla upp, varefter Ove steg in och slängde av sig regnkappan.

»Jag skrämde dig allt grundligt», sade han tjuvpojksaktigt. »Tack för sången för resten; den lät inte så galet.»

»Visste du, att jag fanns här?»

»Ja, jag trodde förstås, att jungfrurna och Stella var hemma. Jag har varit på fotvandring en veckas tid och har inte kunnat anträffas med post, och inte tänkte jag på att skriva själv. När jag så kom hit och fann alla dörrar stängda, men dig sjungande, så det loade om det — ja, det lät, som jag nyss sade, rätt skapligt, flög lusten på mig att skrämma dig och så iförde jag mig min Rinaldokappa. Kippar du fortfarande efter andan?»

»Att man kan vara en sådan — en sådan *gatpojke*, när man är gymnasist och sexton år.»

Sylvias kinder lågade av harm och ögonen sprutade blå blixtar.

»Äsch, det var väl inte så farligt. Det är då liv i dig, så du har inte farit så värst illa av nervchocken. Hör du, Sylvia, vet du, var man kan få mat i detta rika hus?»

»Nej, det vet jag inte. Adjö.»

»Nej, var inte kitslig nu! Låt oss följas åt ner i handkammaren och se efter, vad vi kan kapa. Så skall jag sedan tala om min fotvandring för dig. Den var livad, må du tro!»

»Skall du inte — be mig om ursäkt?»

Tjuven

»Jo, det går an. Hur skall jag säga då?»

»Förlåt mig, skall du säga, och så kan du gärna tillägga: 'Jag menade, att det var jag själv, som var en idiot, fast jag kallade dig för det.»

»Det är för långt, *Sylvia*, *Salvia*, så mycket kan jag inte lära mig utantill. Du får skriva upp det. Men först måste jag styrka mina svaga krafter med ett halvt dus-sin smörgåsar. Förlåt mig»

»Ja, men»

— »att jag är så hiskligt hungrig, menade jag.»

Sylvia hade aldrig sett Ove så uppsluppen. Han brukade för det mesta ignorera flickorna, men fotvandringen tycktes ha satt honom i pärlhumör. Hon ämnade dock inte kapitulera så fort, fast han onekligen verkade uppfriskande i hennes melankoliska ensamhet.

»Smaklig måltid och godnatt med dig.»

»Nej, ptro!» Han högg henne i armen. »Du kan väl vänta ett tag. Vi har vandrat genom hela Uppland, du, och»

»Det hinner jag inte höra på i kväll. Klockan är mycket.»

»Sömntuta.»

»Du använder något ohyfsade epitet. Och om du händelsevis är en okultiverad pojke, så är jag inte därför en okultiverad flicka, som finner mig i att bli tilltalad, hur som helst.»

Med en nådig nick och stolt och värdig hållning trädde Sylvia ut på kökstrappan.

»Det var katten, vad du har blivit nosig», sade Ove

Tjuven

litet flat. Han hade icke tänkt sig, att han skulle behöva »jobba med artighet på bondlandet.» Vid västkustbadorten hade han huvudsakligen seglat och simmat och spelat tennis med andra pojkar för att slippa vara kavaljer. Det hade man, enligt Oves uppfattning nog av på vintern, men fast han sade »nosig» om Sylvia, fann han henne strängt taget förändrad till sin fördel. Det klädde henne att ha blivit allvarligare; i våras hade hon och Asta varit ett par riktiga skrattmåsar, och det retade honom. Nu såg granngårdstösen i den röd-och-vitrutiga bomullsklänningen nästan vuxen ut. Det där sättet att knåka ihop flätorna till platta bullar vid öronen såg stiligt ut. Men så konstigt, att hon inte var mera solbränd! Halsen var riktigt vit.

Han gick bredvid henne runt villan och ned mot grinden. Hans sista yttrande hade dock icke uppmuntrat till konversation. Sylvia var tyst med hela sin varelse, en riktig sådan där jag-är-såradtystnad.

Ove öppnade artigt grinden och bugade sig:

»Godnatt, fröken Sylvia. Får jag nöjet av ett återseende i morgon?»

»Äh!»

»Ett mäktigt klingande ord! Törs jag taga det som ett löfte?»

Sylvia gav honom en knuff och praktiserade sig genom grinden. När hon redan hunnit in på sitt område, ropade Ove efter henne:

»Jag glömde fråga, hur det är med din mor, Sylvia? Det vill jag gärna veta.»

Tjuven

Sylvia sprang nästan över vägen igen. Hennes lilla fina ansikte strålade i kapp med månen, och tonfallet skälvde av varm glädje:

»Jo, sjuksköterskan sade i kväll, att mor är bättre. *Det är sant!* Jag är så förfärligt glad över det.»

»Det är jag med. Godnatt du!»

Så rart och trohjärtat det låtit, när Ove sagt: »Det är jag med.» Han var nog i alla fall den av Willes, som det var mest botten i, och om han också bar sig litet pojklunsigt åt, ville hon inte försaka hans sällskap. Så underligt det kunde vara ibland! När Sylvia på eftermiddagen satt med far i lusthuset, hade hon tyckt, att hon befann sig i »fru Sorgs» rum, förvandlad till en av hennes egna fålar, de grå flädermössen, som hon läst om i Selma Lagerlöfs: »En herrgårdssägen», och fastän hon bara var en skinntorr läderlapp, hade hon ändå så tydligt hört, hur bergsråddinnan sade till jungfru Ingrid: »Jag tyckte mig höra, att fru Sorg kom. Det måste ha varit hennes klocka, som pinglade. Har du märkt, att hon aldrig har dombjällrar på sina hästar, bara en liten, liten klocka, men man hör den! Man hör den!»

Fru Sorgs klocka hade pinglat så trööstlöst entonigt inom Sylvia, och hon hade trott, att den aldrig skulle tystna. Och nu kände hon sig — endast några timmar senare — förunderligt lätt om hjärtat. Gnolande sprang hon över gårdsplanen och omkring åt trädgårdssidan. På verandan stod far. Han var också förändrad; hans nick hade något av den forna kända vänligheten:

Tjuven

»Mor sover så gott och lugnt. Hon somnade tidigt — och utan sömnmedel.»

»Ja, jag vet, att mor är bättre, far. Å, far! Far!»
Hon slog armarna om hans hals och tryckte sig in-
till honom.

Han smekte henne och sade:

»Då lever vi upp igen, du. Syster Angelica försäkrade, att får mor bara sova riktigt gott några nätter, går tillfrisknandet fort.»

Fågelungen provade sina vingar, ty hon flög genom den skumma salen, flög, buren av glädjen.

ÅTTONDE KAPITLET.

SYLVIAS FÖRSTA ELEV.

I den doftande kaprifoliebersån, försedd med ett elegant möblemang av bamburör, satt unge Ove nästa dag, lutad över grammatik, glosbok och »Le jeune homme pauvre», vilket allt skulle gnos in i hans hjärna för inprövning. Han hade nämligen fått underbetyg i franska och skulle läsa upp sig. Direktör Wille hade skickat honom i förväg hem av den anledningen, då hans herr son icke behagade läsa vid badorten, jo, nog andra ämnen, men icke franska. Nu skulle han resa till staden fyra gånger i veckan och taga lektioner, men den lärare, vilken vidtalats, hade så häftigt insjuknat, att han icke ens hunnit rekommendera en annan, och innan Ove fann en sådan, måste han sköta det kvistiga studiet själv.

Han gäspade utdraget och högljutt som en rapphönshund och sträckte på sig. Det var fänigt, att man skulle lära sig franska för att bli officer. Man skulle väl inte försvara sitt land med fraser heller.

Om han som omväxling skulle reta Stella ett tag! Hon gick och hängde upp docktvätt, överallt följd av

Sylvias första elev

sin get med det förnäma namnet Königin, vilket den fått, som en hyllning åt Asta, då det var det enda tyska ord, hon kunde stava till utan att det klickade.

Han gav »Le jeune homme pauvre» en vredgad knuff och skred med händerna i byxfickorna ut på gräsplanen, men synen av Stella och Königin var så fredlig, att han inte kom sig för med något attentat. I detta ögonblick skymtade en röd-och-viträndig klänning på andra sidan om vägen. Och han ropade, som barnen Wille brukade:

»Syl-vi-a!»

Stella kände strax behov att också motionera sina lungor, och med sin gälla röst skrek hon:

»Syl-vi-a! Jag hänger klä-der!»

»Jag hänger upp mig själv på fran-ska», ropade Ove. Och Stella inföll näbbigt:

»Men han är ohängd än-då.»

»Hör du, din lilla rackarunge!» Ove for efter henne och geten efter honom. Det blev en stunds vild galopp, till dess de skrikande tumlade över varandra i en hög.

Sylvia stod vid deras grind och skrattade, så att tårarna runno. Hon kom allt närmare. Det såg oemotståndligt komiskt ut. Oves långa ben i vita byxor, Stellas små knubbiga, bara och så getens fyra ludna extremiteter, allt i en röra upp i vädret, fäktande, sparkande, larmande, och vad Königin beträffar, också bråkande.

Äntligen lyckades det Ove att rulla åt sidan, men Königin, som till sist återfått sin rätta ställning, tog sats

Sylvias första elev

och knuffade till honom, sprang tillbaka och återvände efter en ny sats med en ännu eftertryckligare knuff.

»Bravo Königin», pep Stella, »ge på'n ordentligt.»

Men nu fann Ove, att det kunde vara nog, varför han reste sig blixtnabbt, just som geten skulle stöta till, och Königin blev så häpen, att hon tvärt abdikerade till förmån för Tjo, Oves egen tax, vilken nu skällande infann sig på stridsplatsen.

Stella flydde upp till verandan, ty blev Tjo förargad, nafsade han henne i benen. Där var hon dock i säkerhet och kunde tillkasta sin bror ett retsamt:

»Grönskölling!»

Bokstavligt talat, passade detta in på hans nya skinnande vita byxor och ljusa sportsskjorta, på vilka plagg gräset kvarlämnat saftiga spår.

Nu var emellertid Oves ret- och leklust slut. Han gick emot Sylvia och började genast berätta om fotvandringen. Den var han fortfarande inställd på, och segheten i hans karaktär tillät honom icke att riktigt selsätta hjärnan med annat, förrän han fått avbörd sig intrycken från denna färd.

Sylvia kastade omkull sig på gräset i halvsittande ställning, stödd på ena armbågen och med den andra handen om sin ena fot. Det var inte precis vilande, hon såg efter på sitt klockarmband, hur länge hon kunde sitta i denna kroksittande utgångsställning. Hon hann även med knäböjande vänster och högervriden ställning, och sittande ställning bakåt-framåt böj, medan Ove traskade på Upplands dammiga vägar, bland rui-

Sylvias första elev

ner och ättehögar, in i märkvärdiga kyrkor med sevärd kalkmålningar och upp på galgbackar, där man hängt trollpackor.

Slutligen blev hon dock så intresserad, att hon helt och hållet avstod från de gymnastiska övningarna, och när Ove skildrade besöket i Wiks gamla frälsborg, satt hon käpprak med händerna i knät och lyssnade.

Ove låg på magen och armbågarna och berättade.

Han gjorde fru Ramborg Israelsdotter And så levande, att Sylvia tyckte sig se henne, när hon, som härskarinna till sitt arvegods Wik, ung och fager, lade grundstenen till det nuvarande slottet, och sedan — när hon efter många underliga öden iförde sig nunnedoket och blev abbedissa i Skokloster.

Ove hade också sett hennes grav i Väster Åkers kyrka. 1327 blev hon begravnen. Och en vacker gravverad kopparhäll lades över graven.

»Vänta skall du få höra! Jag skrev upp något, som stod på en sten, de rest upp bredvid hennes.» Ove letade i diverse fickor och fann en anteckningsbok, varur han läste: Jag, Ramborg i Wik, som är här begravnen, anropar alla rättänkandes ädelmod, att de icke må tillåta någon borttaga den kopparhäll, som är lagd över mig. Men om någon skulle plundra mig efter min död, vedergäller Gud det. Bedjen för mig.»

»Och hon har fått behålla kopparhällen.»

»Ja, men kan du tro, Gustav Vasa ville åt den. Han tog förstås Väster Åkers kyrkklockor och andra grejor, och så kom han till gravhällen, men när mästern Olov

Sylvias första elev

läste upp för honom, vad som stod på stenen — det står på latin förstår du, tyckte visst kungen det lät litet kusligt, för han lär ha sagt: »Nå, låt gumman då i Herrans namn få behålla sin häll.»

Till sist var Ove tämligen uttömd, och då erinrade han sig den väntande fattige unge mannen i kaprifolieberså. Han fick en ljus idé, och sade bedjande:

»Kan du inte hjälpa mig ett slag med den franska översättningen, Sylvia! Jag skall tentera, och jag begriper inte ett jota. Franska är en sabla goja!»

»Nej, vet du vad! Det är ett hänförande språk. Jag älskar det. Jag har alltid haft stort A i det. Mor är så styv i tyska och franska, och far med. Vi både läser och pratar franska — alldeles obehindrat.»

»Jag hade C i franska — alldeles obehindrat.»

»Men Ove då.»

De voro nu på väg till bersån, och Ove talade om den otur han haft med läraren. Sylvia sade ingenting, förrän hon grundligt gått igenom översättningen med honom, då rynkade hon de täta mörka ögonbrynen och deklamerade ur La Fontaines Contes:

»M'y voilà tout résolu,
Et'puisqu'il faut, que je meure,
sans faire tant de façon,
qu'on m'apporte tout à l'heure
le reste de mon poisson.»

Hon översatte kort och gott den med gester och mycken pondus gjorda uppläsningen sålunda:

»Det vill säga så mycket som, att jag nu fattat mitt

Sylvias första elev

beslut, och att jag, efter jag ändå skall kola av, gärna kan få litet trevligt först. Det är *inte* ordagrant, Ove, men det överensstämmer med min tankegång. Hör nu på!!» Sylvia slog taktfast grammatiken mot flatsidan av handen, under det hon talade: »Jag, Sylvia Asker, har fattat det beslutet, att — att. . . .» Hon rodnade och fastnade mitt i meningen, men så fortsatte hon modigt — »att ge lektioner i vinter. Och det är detsamma som att kola av — för en tid. Men det kan inte hjälpas. Vidare har jag tänkt föreslå dig bli min 'reste de poisson' eller om inte fisk, så försökskanin. Du är väldigt skral, och det skulle vara mycket livat att läsa upp dig. Jag *kan* det — absolut, om du bara är ordentlig och inte tar det som skoj.»

»Varför skall du ge lektioner», frågade Ove förbluffad. »Du går ju i skolan själv.»

»Ja men. Sylvia daskade hårdare och hårdare med grammatiken. Hon hade icke precis gjort klart för sig, varför hon ville förtjäna något, ty när mor blev frisk, redde väl också allt annat upp sig, det var hon fullt och fast övertygad om; det var dock *en* önskan, som alltiämt brann inom henne och som hon kanske icke kunde få uppfylld, om hon inte själv förtjänade till den. Det var *cykeln*. Visst! Det var cykeln, hon tänkt på, när hon bett far att försöka få ge lektioner under vintern. Men lika litet, som hon då kommit sig för att säga det åt far, lika trögt gick det att förklara detta för Ove, som redan haft flera cyklar utan tanke på vad de kostade. Hon sade i stället:

Sylvias första elev

»Ska vi inte försöka då?»

»Jo, men om jag dabbar mig, är det ditt fel.»

»Nej, det är det inte. Jag kan slå i dig dubbelt så mycket, som du behöver kunna, men jag rår inte för, om det inte vill sitta.»

»Det är inte det. Men jag vet inte, om det är allvar med dig.»

Sylvia såg på honom uppifrån och ned, som om det gällde att få ett alldeles nytt intryck av den förre kamraten.

»Jag tror, det skall gå», sade hon slutligen bestämt.

»Vi börja i morgon.»

»Vad skall du göra med pängarna då?»

»Vilka pängar?»

»Dem du får, för att du läser upp mig, begriper du väl.»

»Det vill jag inte ha något för. Det gör jag ju bara för att öva mig. Och tror du mig inte om det, så. . . .

»Jo, kör till — men inte var dag.»

»Nej, det står jag nog inte ut med.»

En stund senare satt Sylvia inne hos mor och berättade, att hon fått en elev. Och i vinter skulle hon skaffa sig ett par stycken att läsa med.

»Men du tyckte ju, att det var det rysligaste, som fanns, att undervisa», sade fru Asker litet ängsligt. »Har du kommit på den idén, därför att du ville hjälpa far? Jag förstår, att du hört, att vi inte har så gott om det.

Sylvias första elev

Jag tycker, det är rart av min lilla fågelunge, men jag tror inte, det är nödvändigt.»

Vid mors ord fastnade cykeln i halsen på Sylvia. Hon kunde på en lång stund varken få den upp eller ned. Usch, att hon inte varit så god och osjälvisk som mor trott, att hon återigen bara, bara tänkt på sig själv! Det högg i bröstet av blygsel, och hon smekte mors bleka, kraftlösa händer, lutade sig också ned och kysste dem för att dölja sina tårar, men en het droppe föll på mors handled.

»Hjärtebarnet mitt, det har varit en tung tid för dig.» Mor lade smekande armen om sin flicka. »Men du har varit så rar och modig. Far berömmar dig, och mig har du varit till daglig glädje, fast det gjort mig ont om min lilla fågelunge. Nu får jag snart komma upp, älskling, och jag har redan tänkt ut, att vi ska ha en liten fest i vår kära trädgård. Jag tror jag har en överraskning åt dig, som du blir glad för.»

»Mor, får jag gissa!»

»Nej, det får du inte. Det är inte alldeles säkert, att det kan bli något av med överraskningen.»

»Säg bara, om det är något levande?»

»Det är ingenting ännu.»

»Ä, vad jag är nyfiken!»

Sedan Sylvia gått, låg fru Ingrid med ett ljust leende kvar på sitt smala ansikte, och när kamrern en stund senare kom in, visade hon honom ett brev, hon fått från sin enda bror ute i Amerika.

Sylvias första elev

»Har du fått pengar också», frågade kamrern och höll upp en check.

»Ja, Louis hade en liten skuld till mig, sedan den tiden vi bägge var unga. Jag hade nog behöft mina 500 kronor många gånger, men han har inte kunnat betala igen dem förrän nu.»

»Nu kom de också synnerligen lägligt, Ingrid min. De räcker till en tids vistelse vid något vilohem, och det skall göra dig gott.»

»Nej, Hugo, jag vill inte resa hemifrån, det vet du. Jag har tänkt ut en annan användning för dem, om inte du måste ha dem. Jag har kostat dig så mycket under min sjukdom.

»Ja, du har kostat allt mitt lugn och all min glädje, och nu har du att betala igen med ränta», sade kamrern, i det han kysste sin hustrus mun och ögon. »Min egen älskade!»

De talade inte vidare om pengarna den gången, men fru Ingrid fick behålla dem, och det var visst stora och glada planer far och mor dryftade, ty Sylvia hörde dem de närmaste dagarna efter det hon varit inne hos mor och berättat om eleven, skratta riktigt hjärtligt innanför den stängda dörren.

För egen del gnagdes Sylvia av samvetsagg. Det plågade henne att icke riktigt vara sådan som far och mor såg henne. Ännu skulle det väl dröja, innan hon kunde få blotta sig för mor och ärligt bekänna sina fel och brister, få hjälp att utrota dem samt förlåtelse för sin själviskhet.

Sylvias första elev

Det hände dock Sylvia oftare än förr, att hon på egen hand försökte företaga en och annan invärtes städning, och när hon verkligen kunde iakttaga det gynnsamma resultatet, var det, som om hon fått en liten vass samvetstagg borttagen.

Nu hade syster Angelica slutat, och Sylvia skulle delvis ersätta henne, men det var inte så påkostande längre. Mor hade återfått sitt ljusa, varma väsen, och de två kunde tala om den dag, då de åter tillsammans skulle sitta i lusthuset med sina kära böcker eller vid något arbete till »boets» fromma.

NIONDE KAPITLET.

ORO I LÄGRET.

Villa Skogsro var ånyo obebodd, men på ett annat sätt än före Willes ditkomst. Den hade blivit ombonad som den dyrbarhet den var, fått en präktig ytterhud av bräder på sina ömtåligare delar och många säkra lås och regler, som gjorde den förnämt otillgänglig, ja, nästan föraktligt sluten för yttervärldens impulser.

Men i den stora trädgården blommade ett tiotal olika sorters rosor. Georginer och kaktusdahlior tävlade i färgprakt, och de jättestora solrosorna vände sina runda ansikten mot fader Helios.

»Mäster» kammade med jordbruna fingrar sitt långa, isgrå tomteskägg och vankade omkring, än i vinkasten, än bland frukträden. Han hade ett vaksamt öga både på fallfrukt och sådan, som måste plockas ned. Det dugde inte, att trädgårdsdrängen försökte smaka för grundligt på dessertfrukten, då blev mäster en vredgad Sankte Per i Edens lustgård. Den enda Eva, som för tillfället fanns där, var mästers koppär-

Oro i lägret

riga, trettioåriga dotter, och hon lockade ingen till äppelsnatteri, men själv kunde hon ej helt och hållet motstå de härliga Moltkepäronen och de gröna reineclaud-plommonen.

Drängen, som var söderifrån, sade »mjölkpäron» och »regnklå», liksom han på våren kallat haricots verts för »herrkuvär.» Den hygglige Svenssons språkförvrängningar hade skänkt ungdomarna många muntrastunder.

Strax före skolans upprop den trettioförsta augusti, hade Willes flyttat in till staden. Den trettionde tenterade Ove och telefonerade på kvällen ut till Sylvia, att han gått igenom med glans. Lektorn hade blivit »baff, så malligt klarade han skivan.»

I Sylvias skola började lektionerna omedelbart efter uppropet, då föreståndarinnan ansåg det som en onödig tidspillan att anslå en hel dag till upprop. Det var bättre att genast upptaga arbetet och få det i gång så raskt som möjligt. Tre månaders sommarlov var en mer än tillräcklig vila; det var till och med fara för, att mindre rörliga hjärnmolekyler skulle rosta fast under denna långa intervall.

Ehuru Sylvia ju stod på föga förtrolig fot med kamraterna, tyckte hon i alla fall, att det var roligt att träffa dem igen. Klassen hade dock krympt samman. Några flickor hade slutat för att på annat sätt fortsätta sin utbildning, och det återstod nu endast elva. Alvhild Grönqvist och hennes kotteri uppsvarade mangrant, till det yttre fullständiga unga

Oro i lägret

damer men med åtskilliga pojkstreck på lur i själens skrymslen.

Agneta Trotz var också kvar, moderligare och frodigare än någonsin. Hon pöste över på alla håll i den för hennes dimensioner trånga pulpeten, men ingen svällande julkuse med russinögon kunde se gladlyntare ut än hon, när hon krånglade sig in i sitt brädfodral.

Sylvia kände sig mer än förr som den yngsta och för hennes dimensioner trånga pulpeten, men ingen svälatt viska om och anförtro varandra; det fnittrades i vrårna, och det ropades: »Kom, får jag säga dig något!» åt höger och vänster.

Rosa Jurling hade varit på Skagen och därifrån medfört i sitt sätt en flott konstnärsgargon, vilken hon själv kallade »le dernier cri.»

Mandis Bylov hade legat i Båstad och haft »så skoj!» Bland annat hade hon träffat »någon», som bjudit upp henne till andra dansen på alla baler, där de träffades under vintern.

Alvhild hade också varit bortrest några veckor i augusti, men hon hade just ingenting att berätta. Hon förklarade sig ha legat i ide, varför hon nu kände sig kraftig nog att »leva kille.»

Sylvia såg ofrivilligt med ett förskräckt ögonkast upp på henne. Men strax därpå knöt hon sina smala rashänder och beslöt inom sig, att Alvhild icke mera skulle få någon makt över henne. Det var bra att tumma på sådant, och hon prässade eftertryckligt ihop tummarna för att riktigt göra sig stålsatt mot frestelsen,

Oro i lägret

Ingen frågade Sylvia, hur hon tillbragt sin sommar, och Alvhild tycktes alldeles ha glömt sitt besök i »boet.» Hon tog den minst möjliga notis om fågelungen. Det enda yttrandet hon direkt vände till henne var:

»Tänk, att du växt till den grad, att din klänning behövt skarvas så mycket. Ända därifrån»!

Och med sin spetsiga nagel pekade hon ut, var skarven satt, så att kamraterna skulle märka, att Sylvia gick i skarvade kläder. Själv hade hon en vit frotté-dräkt och tog sig både elegant och förtjusande ut.

Det var emellertid endast Alvhilds undersåtar, som pliktskyldigast fnissade till. De andra flickorna hade tydligen sett en skarvad kjol förr, och den lilla, klotrunda Agneta sade godmodigt:

»Ja, min mamma skulle nog önska, att det ginge lika lätt att skarva på bredden som på längden, men det är knepigare att få ihop en skaplig dress på det sättet. Titta på mig! Jag har en ihopfogad ryggsköld alldeles som sköldpaddan.»

Men när någon tog en sak så enkel och naturlig, var det inte alls roligt att göra narr av vederbörande, och Alvhild svängde sig om på en spetsig, fransk klack.

När Sylvia i sällskap med Rosa Jurling kom ut på gatan efter skolans slut, fick hon se en axelbred gymnasist i en synnerligen välsittande, drapfärgad covercoat spankulera på motsatta trottoaren.

Bakom sig hörde hon Mandis Bylov säga till Alvhild:

»Den där spolingen, du! Han ser ut som en äldre

Oro i lägret

årgång av speciet — en praktupplaga! Signetring också, jo, jag tackar.»

Alvhild svarade:

»I nödfall kan han ju få göra oss sin uppvaktning, fast jag eljest inte sänker mig lägre än till nybakade studenter, men det här exemplaret *»vaut bien une messe.»*

Henri IV:s celebra uttryck om Paris hade blivit »slang» i kottet. Om likt och olik användes sentensen; förut hade man haft: »Don't cry for the moon», och därförut: »Svampen på, Svampen på;» det underlättade enligt flickornas uppfattning talspråket att ha ett standardord till hands.

När den ståtliga gymnasisten nu närmade sig, började Sylvias hjärta slå små lustiga volter, ty det var ingen mer eller mindre än Ove Wille, som i stadsmässig toalett tog sig helt annorlunda vuxen och snobbig ut än på landet. Hon både önskade och inte önskade, att han skulle komma över och hälsa, men när Ove såg flickorna strömma ut, tycktes han ha förlorat modet. I största hast marscherade han uppåt gatan och fattade posto där utanför ett skobutiksfönster. Emellertid skulle de flesta flickorna åt det hållet, små och stora, korta och långa, tjocka och smala passerade honom oavbrutet. Han tänkte på Egyptens gräshoppor. Längre hade han inte hunnit i förstående av det täcka könets värde.

Åttonde klassen kom sist. Det vill säga de åtta, som kunde få »släp» ett stycke, och i spetsen för dem Sylvia och Rosa. Så Mandis och Alvhild. Sedan Ella

Oro i lägret

Tornberg och Birgit Strähle och Agneta Trotz och Maud Bramring.

Sylvia var gräsligt spänd på, om Ove skulle vända sig om från sina skodonsmeditationer. Det enklaste vore att ge honom en dunk i ryggen och säga: »hej.» Det skulle hon tvärt gjort ute på landet, men Stockholm var någonting helt annat. Varför i all världen stod han där som Lots hustru. Ett slag hade hon inbilat sig, att han väntade på henne, men det måste varit misstag, ty han lät henne gå förbi, medan han fördjupade hela sin varelse i åskådande av ett par skära sidenskor, vilka råkat komma att stå inför med tårna.

Sylvia tyckte dock det var för galet, att de inte alls skulle låtsas om varandra, och hon lät sin hand hastigt snudda vid hans arm, i det hon sade:

»Goddag, Ove!»

Hade hon kunnat ana både de närmare och fjärrare följderna av denna kamratliga vänlighet, skulle hon troligen avstått därför. Ove vände sig visserligen om och lyfte artigt på mössan, men när han mötte alla de nyfiket glittrande flickögonen, såg han så olycklig och generad ut, att Sylvia rodnade på hans vägnar.

Detta var något för den skarpsynta Alvchild.

»Titta på, Sylvia! Hon flaggar», viskade hon ganska hörbart till Mandis. »Röd flagga! Det är bäst, vi aktar oss, så vi inte springer i luften.»

Sylvia knep hårt om Rosas arm och drog henne med sig. De andra följde dock efter och bombarderade henne med frågor:

Oro i lägret

»Vad var det för en jycke?»

»Är ni barndomsvänner kanske?»

»Ska du inte vända och hjälpa honom välja skodon?»

»Du skall inte vara så hårdhärtad, Sylvia! »Sorgsen drager Frithiof bort». . . . Kan du åse det utan att vekna?»

I början var Sylvia smickrad över att vara föremål för kamraternas skämt. Det låg en rätt behaglig nervkittling i att bli brydd för någon, men när deras röster blevo till ett envist myggsurr, befriade hon sig genom en snabb flykt, smått förargad på Ove, som inte kunde bära sig ordentligt åt utan först patrullera utanför skolan, så rusa sin väg och sedan fastna framför ett skobutiksfönster, för att slutligen masa sig därifrån, som om han ginge i sömnen.

Hur han trots allt kunde snoka upp henne, när hon blivit ensam, begrep hon inte. Nu var han hurtig och obesvärad och sade, flämtande efter den hastiga gången:

»Jag fick fast dig ändå, fast du gnodde som för brinnande livet. Hur lång tid har du på dig, innan ditt tåg går?»

»En halv timme ungefär. Varför bar du dig så fjantigt åt nyss?»

»Jag bar mig inte fjantigare åt än du. Du kunde väl listat ut, att det var på dig jag väntade och stannat.»

»*Var* det på mig!»

»Ja visst. Det var en hemsk fårscock, som välde ut ur porten.»

Oro i lägret

»Du är inte vidare artig, Ove! Du skulle absolut vid närmare bekantskap bli en desillusion för min klass, vilken så här på avstånd har en ganska intresserad uppmärksamhet riktad på dig.»

»Ja, de blängde oförskämt, och nästa gång skall jag blänga igen. Jag har nämligen tänkt, att vi kunde gå ett slag om middagarna, innan du far ut. Jag hämtar dig vid skolan. Ja, du, det gör jag! Jag ser nog på dig, att du inte tror, jag törs.»

»Du är väldigt skarpsinnig, Ove, men jag törs inte heller, om jag skall vara uppriktig. Och så hoppas jag, att jag skall få en elev — du minns, jag talade om det — och då blir det ingen tid att spatsera.»

»Ja, det är sant! Heder och tack skall du ha, för att du läste upp mig så duktigt! Jag har fått pengar av pappa att köpa något åt dig, vad du vill. Jag hade tänkt, jag skulle köpa det på egen hand, men det är så jobbigt att hitta på åt töser. En stilig racket skulle jag förorda eller en blomsterpress eller en jordglob.»

»Nej, tack, då vill jag hellre ha noter.»

»Äsch, det får du ju ett helt lass för så mycket pengar. Fyrtio kronor får det kosta minst. Jag har sett ett urstyvt, illustrerat, biologiskt arbete, som vi kunde ha trevligt av bäge två i sommar!»

»Nej tack, jag avskyr biologi. Då är det bättre med Victor Hugo's arbeten på franska, dem kan vi också studera tillsammans.»

»Nej, det var stopp, för franska avskyr jag.»

»Du Ove!»

Oro i lägret

»Hm!»

»Skulle du inte — vilja — ge mig — pängarna? Det vore så gräsligt roligt att rå om så mycket. Ser du, jag tänker samla till en vilstol åt mor. Jag skall själv brodera klädseln, och jag kunde väl få en riktigt vacker stol för fyrtio kronor. Vi kunde gå och titta på en i morgon. Ove, man kan väl säga, att jag själv förtjänat till stolen, fast det förstås är vådligt hyggligt av din pappa att betala så mycket.»

»Kandidaten, som jag skulle läst för, tog fyra kronor i timmen, och han hade inte kunnat göra det bättre», svarade Ove lakoniskt, »så visst katten har du förtjänat det. Men jag undrar, jag, om du får någon stol för fyrtio kronor. Du får allt knoga ihop mera.»

»Tror du!» Sylvias ögon lyste. »Det är jag bara glad för, vet du, jag är så otäckt självvisk, att jag riktigt får slita egoismen ur mig, och det är nog nyttigt att taga i av alla krafter. Det skall gå till sist. Tänk, du, istället för att vilja göra mor någon glädje för vad jag kunde förtjäna på att ge lektioner, gick jag länge och väl och fantiserade om att köpa mig en cykel. Men nu har jag slagit min cykel i kras, och det känns så skönt, för jag håller så förfärligt av mor och blir så varm och glad, när jag tänker på henne. Stolen skulle bli en julklapp, förstår du.»

»Ja, men pappa vill ju nödvändigt, att du skall ha något, helst något krimskrams att sätta på dig. Efter du inte är ett dugg vetenskaplig, kan vi göra honom till viljes och köpa något dingelidangel med glasbitar.»

Oro i lägret

»Å, stolen, Ove.»

»Du skall ju ha elever.»

»Ja, men var skall jag få dem ifrån?»

»Det vet jag inte. Brukar man inte annonsera om sådant.»

»Jo, det brukas förstås. . . .»

»Du är allt lite högfärdig på ditt sätt, du?»

Sylvia blev flammande röd. Ove hade genomskådat henne. Hon tyckte, att det var genant att bjuda ut sina kunskaper mot betalning. Dylika annonser hade alltid en så ödmjuk ordalydelse, och det var inte fritt för, att hon insupit något av kamraternas ringaktning för dem, som måste förtjäna. När man var ung, skulle man roa sig, det var den gängse principen. Skolan var den enda plikt man hade, och inte heller den behövde uppfyllas så noggrant, när man hunnit upp i åttonde.

Hon sänkte huvudet och teg. Att slå bort ett faktum med skämt låg inte för Sylvia. Hon höll jämna steg med Ove och lät tystnaden svara.

När de togo adjö, kommo de överens om att träffas nästa dag för att gå och titta både på stolar och »dingeldang.» De skulle mötas i hörnet av Gustav Adolfstorg och Fredsgatan vid prinsens palais. Det var då ett gott stycke från skolan.

Emellertid var kotteriet på sin vakt och »skuggade» Sylvia. Hon hade blivit klämd på att gymnasisten hette Ove Wille, och då visste Alvhild, att hans pappa var en riktig Cræsus.

»Pängar som gräs, kära ni», upplyste hon kotteriet.

Oro i lägret

Det var också Alvhild, som denna dag åsåg sammanträffandet mellan Ove och Sylvia. Hon var så ovanligt långsynt, att hon passade ypperligt till spion.

Mandis befann sig några gathörn längre bort, och det blev hon, som triumferande kunde meddela, att de unga tu gått in i ett möbelmagasin.

»Å, det är för sött», läspade Alvhild försmädligt, »tänker de redan på bosättningen!»

Mandis och Alvhild vandrade efter denna upptäckt arm i arm framåt Drottninggatan. Då utbrast Alvhild ivrigt:

»Ser du, ser du, där är de igen. Vart ska de nu ta vägen månn' tro?»

Mandis stirrade med spänd uppmärksamhet.

»O, det är då urkomiskt», flämtade Alvhild i det samma med rösten halvkvävd av skratt: »Nu går de in i en guldsmedsaffär. Jag exploderar. De ska bestämt beställa förlovningsringar, lilleputtarna.»

»Nej, det är inte möjligt.»

Mandis skulle inte önskat högre än att de hunnit fram till butiken och kunnat gå in där, medan Sylvia och hennes reslige kavaljer voro kvar därinne. Men det blev folkskockning på gatan i anledning av en lustig reklamprocession, som cirkus skickat ut, och medan de sex åsnorna med sina bördor av korgar med hundar i och sina ledare i ljusblå sammetskostym, passerade, försvunno de efterspanade spårlöst.

Sylvia hade emellertid denna eftermiddag jublat av tre orsaker. Först och främst hade Ove i uppdrag från

Oro i lägret

sin pappa att fråga, om Sylvia ville läsa läxor med Stella var dag, och om hon vore nöjd med tio kronor i veckan. Högfärden avdunstade blixtsnabbt vid detta förslag. Sylvia visade uppriktigt sin förtjusning, och Ove och hon hjälptes åt att räkna efter, hur mycket det skulle bli i inkomst till jul.

Den andra glädjen var mors stol, en bekväm och vackert arbetad fåtölj, vilken Sylvia skulle få för åttio-fem kronor klädd. Det vill säga, hon måste själv bestå klädseln, och det ville hon ju också. Hon skulle brodera den med blomstermönster.

Tapetseraren var en välvillig, gammaldags hederlig hantverkare, som Ove och Sylvia genast döpte till »far-farsgubben.» Att tala om honom blev sedan ett muntert frimureri dem emellan.

Slutligen var det en tredje glädje: direktörens tack-samhetsgåva. Familjen Wille hade ofta anledning att göra inköp hos juveleraren, och som de vanligen använde densamme, var Ove känd därinne. Han föreslog Sylvia att taga ett litet smalt armband med emaljbeläggning, varpå rosenknoppar målats. Det var något nytt och så »glittrade och blänkte det inte så vidrigt.»

Ove betraktade nästan förnärmad alla de gnistrande dyrbarheterna. Sylvia blev strax intagen i armbandet och ville gärna ha det, så handeln blev fort uppgjord, och när Ove följde henne ned till stationen, frågade han, om hon tänkte lägga det i en låda »till ingen nytta» eller ha det på sig.

Oro i lägret

»Jag vet inte, om mor tycker om, att jag har det i vardags», sade Sylvia. »Fast alla kamraterna ha förstås armband.»

»Det tycker jag vore ett skäl för dig att låta bli, men — lyft upp armen får jag se! — det gör sig bra. Och det är inte skräp, så det håller nog.»

Mor hade ingenting emot, att Sylvia hade sitt armband på, och för att det skulle synas bättre, tog Sylvia en blus med korta ärmar. Hon hade så sällan något att visa och stoltsera över i skolan, att hon kände sig rätt högtidlig, när hon första gången under morgonlektionen räckte upp handen. Den timmen föreföll emellertid ingenting ovanligt, fastän det märktes, att flickorna observerat Sylvias armband. För »M. P.» ansågo åttondeklassarna sig för vuxna och i allmänhet för »bråk» under timmarna, men rasterna kunde fortfarande brukas till diverse upptåg.

Alvhild kände sig dock närmast uppbragt på Sylvia för hennes »äventyr.»

»En sådan där kvanting skall understå sig att komma dragande med klassens första fästman», sade hon förargad till sitt kotteri, »det skall hon få sota för. Vad ska vi hitta på?»

I en hotfull klunga samlade sig ministären Grönquist under de bägge första rasterna för att viskande och skrattande rådslå om, vilket spratt de skulle spela Sylvia. Den dagen förflöt emellertid lugnt, men när de den följande kommo igen efter frukostrasten, hade Alvhild med sig en väldig pappersrulle.

Oro i lägret

»Vill någon se 'dagens bilder'», skrek hon inne i klassrummet.

»Jag har lyckats få fatt på något sensationellt. Raska på! Det ringer strax in.»

Hela åttonde samlades omkring Alvild och Mandis, som med mycken fermité rullade upp några meter rit-papper, varpå snabbteckningar och text utförts.

Första bilden framställde en karrikatur av Ove utanför skobutiken och av Sylvia, vilkens ansikte var en enda cinnoberröd fläck.

Under stod:

»Lille Wille han inte ville
sin flamma hälsa med glättigt hell.
Han tog till benen,
så snabb som renen.
Fy, då var Wille alls inte snäll.

Den andra teckningen föreställde Ove och Sylvia utanför möbelmagasinet. Ove med en pänningsäck på ryggen, och Sylvia med utsträckta händer och enormt långa fingrar.

Under stod:

»Kom nu, så gå vi gladeligt att köpa till vårt bo,
båd' stol och soffa, tösen min, och först och sist
piano, tjo!»

Den tredje teckningen framställde schvungt Ove och Sylvia, som växlade ringar. Sylvia hade brett munnen upp mot öronen och hennes hår stod ut i två rätt-svansar. Hon hade babyförkläde och sög på ena tummen.

Oro i lägret

Under var en förlovningsannons textad.

Mästerverken hunno nätt och jämt bäras ut i tamburen, innan Pettersson infann sig, men aldrig hade han haft att göra med en tankspriddare klass, och när han förgrymmad utbrast:

»Jag tror, ni går i giftastankar allihop, till och med Sylvia, så ung hon är. Jag begriper mig inte på moderna flickor», brast Alvhild ut i ett klingande, obehärskat skratt. Ett par andra instämde, men Sylvia brast i gråt. Hon snyftade som det stora barn hon var, oförmögen att kunna försvara sig, när någon ville göra henne till driftkuku.

Det blev en obehaglig lektion, som flickorna sedan länge mindes. Sylvia hade fått gå ut och dricka vatten för att lugna sig, och kallades, när hon återvände, fram till svarta tavlan för att »klara sina begrepp.» Alvhild var den enda, som Pettersson icke vågade snäsa till. Hon var retsam nog ändå, och det var den grånade lärarens övertygelse, att henne fick man ingen bukt med.

Hade Sylvia förut känt sig främmande för kamraterna, gjorde hon det nu en tid framåt i ännu högre grad, fastän flera av dem vänligt närmade sig henne och i förtroende försäkrade, att de tyckte, att Alvhild burit sig skamligt åt, men hon fick inte skvallra för Alvhild. Lovade hon det?

Ja, Sylvia ämnade visst inte ställa till obehag för någon. Hon hade berättat både hemma och för Ove om ritningarna, och därmed hade saken mist sin tagg.

Far kallade det hela »rappakaïja och dumheter» och

Oro i lägret

bad att ännu under ett lustrum framåt få vara befriad från sådant skräpprat.

Mor tog det litet varsammare och även mera förstående, vad flickorna beträffar. Hon sade, att fågelungen, som läst så många goda böcker, också lärt sig se på kärleken från ett högre plan utan att dock ännu fatta dess makt.

»Och jag önskar, det måtte dröja, Sylvia; det är synd, när man tar livets vackraste känsla som ett tidsfördriv och leker tanklöst med elden. Dina kamrater är äldre än du», tillade hon, »och efter vad det tycks, nyfiknare på hjärtats stora mysterium. I sin iver att komma det nära, rusa de blint och tanklöst fram och knuffa den åt sidan, som de inbilla sig fått försprång. Det är mera synd om dem än om dig. Du har din ljusa barnafrid i sinnet, de sin jäsande oro eller sin — ytlighet. Och inte är alla ungdomar som Alvhild och hennes kotteri. Stöt inte ifrån dig de av kamraterna, som vänligt närma sig. Ju tillitsfullare man räcker sin nästa handen, desto lättare har man att finna sig till rätta i världen.» — — —

Ove hade brustit ut i skratt, ett bullrande starkt pojkskratt, när Sylvia en smula tafatt berättat för honom, att flickorna hittat på något så fånigt. Hon tyckte, att hon måste säga honom det ärligt, för skulle de fortfarande vara så kamratligt goda vänner, som de blivit på eftersommaren, skulle det inte vara något grums i botten på någonderas tankar. Och Sylvia kände, att hon ofrivilligt skulle tänkt på karrikatyrteckningarna,

Oro i lägret

när hon varit tillsammans med Ove och ängslats för att möta kottetiet fast hon föresatt sig att inte bry sig om deras insinuationer. Hade hon däremot Ove med sig, skulle han hjälpa henne, och två voro alltid starkare än en. Visserligen fann hon Oves utlåtande mindre behagligt, men tog inte för egen del mycket åt sig av det.

Han sade: »Flickor är i alla fall bra nőtaktiga.»

Sylvia yttrade efter en paus:

»Nog är det i alla fall underligt, att en pojke skulle bli min bästa vän — näst mor förstås.»

»När Asta kommer hem, petar hon väl ut mig.»

»Nej, det tror jag inte, Ove. Men jag håller mycket av henne också.»

»Du börjar bli rymlig, Sylvia. Har du inte plats för flera?»

»Jo», sade Sylvia leende, »är jag glad, har jag visst plats för hela världen.»

TIONDE KAPITLET.

MORS ÖVERRASKNING.

Det var ånyo lördag efter två tillryggalagda skolveckor, och septembersolen lyste klokare och stillsammare än den gjort det i juni över Stockholms torg och gator. Särskilt blott föllo dess strålar över de gamla och barnen. De förstnämnda vågade ännu sitta ute i parkerna och slicka sol, medan deras blickar följde de dalande bladen med ålderdomens minnessökande ömhet.

Det var varmt i luften, och många cykelutflykter beramades av skolorungdomarna, innan de skildes åt. Man skulle passa på att gripa den flyende sommarens sista leende, och för en gångs skull hade hela åttonde enats om en gemensam utflykt till Drottningholm. Flickorna skulle äta matsäckslunch och vid sextiden återvända till staden. Då Sylvia var den enda, som inte hade cykel, föreslog Agneta, att hon skulle hyra eller låna en, ty nu borde de verkligen hålla ihop »hela högen» och ha riktigt livat.

De skulle starta från Tegelbacken klockan tio, var och en av de elva försedd med skaffning och gott humör.

Mors överraskning

I händelse av fult väder finge utflykten naturligtvis inställas, men det trodde ingen skulle behövas.

Sedan Sylvia skilts från kamraterna, skyndade hon direkt upp till Willes för att plugga in måndagsläxorna i Stella. Det var ingen vetgirig och intresserad elev hon fått. Den unga damen gick i stora systers spår och lärde håglöst och slött. Under hela den tämligen långa vägen sysselsatte sig Sylvias tankar med morgondagens utfärd. Hon anade icke, var hon skulle kunna få hyra eller låna en cykel, och hon var ganska rädd för båda delarna, ty *om* hon råkade köra sönder den, bleve det kanske en dyrbar reparation, och Sylvia ville absolut icke ha några extra utgifter, ty hon skulle spara till julen. Hon hade fått fars och mors löfte, att de inte skulle fråga henne, vad hon skulle använda sin första egna förtjänst till, då hon försäkrat dem, att de finge veta det på julaftonen. Direktör Wille hade ombetts att låta medlen stå inne, och då hade han vänligt skrattande sagt, att det nog också bleve ränta på dem.

Till Lillys cykel hade Sylvias hopp stått, men Lilly hade semester, och den andra förhoppningen, fågelungen hyst, att Ove skulle hjälpa henne tillrätta, svek också, ty Ove var inte hemma. Direktören och han hade rest för att möta Fru Wille och Asta i Linköping, där de skulle stanna hos bekanta över söndagen.

Stella var surare än en äppelkart, när hon tog emot sin ungdomliga lärarinna. Det var verkligen »nedrigt» att lämna henne hemma, när de andra reste bort och roade sig. Och hon brydde sig inte om att vara snäll,

Mors överraskning

då ingen frågade efter henne. Konfekten, som pappa köpt åt henne, hade hon redan ätit upp, och hon tyckte inte, det var »skoj» att gå med moster Lova på bio.

Allt detta fick Sylvia genast veta, och en dylik introduktion varslade inte gott för läxläsningen. Men ingen dag i veckan var Sylvia så foglig och tålig som på lördagen, ty då hägrade »boet» ljusare och vänligare än någonsin, och i kväll skulle det bli alldeles speciellt festligt för trion i det gröna huset; den gamla kära trädgården skulle för första gången efter mors långa sjukdom se hela familjen samlad till intim fest i trädgården, och — mor hade låtit förstå, att den omtalade överraskningen troligen skulle ställas i förbindelse därmed.

De sista timmarna hade morgondagens utfärd undanträngt den glädje och nyfikenhet, som aftonens tillställning framkallat hos Sylvia, och tanken på cykeln grumlade fortfarande hennes eljest oblandade lyckostämning, ty visst ville hon gärna vara med i morgon. Det var en för henne så ovan förströelse att träffa kamraterna utom skolan. Och även om de hade små återfall av kitslighet, voro de dock på det hela taget riktigt rara och trevliga nu.

Sin teater- och sängerskevrur hade Sylvia liksom höljt över alldeles som man höljer över en fågelbur för att tysta den lille, väl ivrige sångaren. Hon hade gjort det från den dag, hon beslöt skaffa sig elever. Och tills vidare höll sig hennes bursatta längtan tyst

Mors överraskning

inne i den mörkaste vrån av hennes inre. Hon hade faktiskt icke tid med den. Hennes egna studier fingo icke försummas, och inte heller broderiet till mors stol. Ännu hade hon bara sytt en blomma och ett halvt blad, men det skulle bli färdigt. Hon såg stolen för sig: mjukt stoppad med bred, insvängd rygg och bekväma karmar, skulpterade längst ut som lotusknoppar. Hon hade fått ett broderimönster med röda och vita näckrosor på insjöblå botten.

Tanken på mors stol gjorde henne modig och ut hållig, hur Stella krånglade, och hon rättade henne lugnt och bestämt.

Denna eftermiddag var Stella dock alldeles out hårdlig.

Hon hade geografi och skulle kunna räkna upp städerna i Skåne samt säga, var de lågo.

Kartan breddes ut på bordet, och Stella kom på den idén, att hon skulle sticka hål med en knappnål i de punkter, som angav en stad.

Trögt och släpande började hon:

»Malmö — det ligger vid Kronesund.»

Hon sneglade på Sylvia för att se, om hennes kvickhet uppskattats, men Sylvia rättade bara:

»Öresund!»

»Mal—mö» — ännu släpigare — »det ligger vid Fattiglappssund.»

»Men Stella, vad är det för dumheter?»

»Det är en fattiglapp, som bara har ett öre, begriper du inte det?»

Mors överraskning

»Nej», sade Sylvia strängt, »fortsätt nu.»

»Landskrona, och det är ingenting att komma ihåg. Sylvia, hur många rim kan du på Skåne? Hör på mig: Skåne, måne, fåne. . . . Kan du flera?»

»Läs nu läxan, Stella! Vad heter den staden, som ligger vid smalaste delen av Öresund? — Se på kartan!»

»Det får jag inte fråga på.»

»Hur vet du det?»

»Jo, för jag räcker inte upp handen.»

»Du skall kunna det i alla fall.»

Geografiläxan kom äntligen in i Stellas rödlockiga, intriganta huvud, men när hon skulle börja med avskrivning, satte hon upp foten på bordet och förklarade:

»Nu får den skriva i stället.»

»Fy Stella, vad du är stygg.»

»Det är jag inte, för det finns folk, som skriver med fötterna, skall jag tala om för dig.»

»Inte när de ha händer. Skriv nu!»

Ett par minuter skrev Stella under tystnad, så ljud den gälla, retliga rösten på nytt:

»Varför heter allting som det heter?»

»Det finns något som kallas härledning, och genom det kan man få reda på de flesta ords ursprung.»

»Å, det är dumt! Varför kan man inte göra ord. Jag tycker inte det är skoj att skriva gamla ord. Jag vill inte.»

Och pennan stänkte först en försvarlig bläckplump i boken och hasade sedan ur Stellas fingrar ned på golvet.

Mors överraskning

Nu blev Sylvia ond och utbrast häftigt:

»Om du är så här omöjlig, kan jag inte undervisa dig. Jag går — —»Hon tystnade tvärt. Hur skulle det då bli med mors stol? — Försonligare sade hon: »Försök nu en liten stund att göra ditt bästa.»

»Du kan leka med mig i stället.»

»Nej. Skriv nu!»

»Jag kan spegla mig i plumpen!»

Sylvia tog läskapperet och lät det suga upp bläcket, lutade sig sedan ned efter pennan och räckte den åt Stella:

»Vi leker, att du skriver en bok. Du är författarinna, Stella.

»Äsch nej! Jag är kassörska, men då skall jag skriva siffror.»

»Nej, du kan vara en *stor* skolflicka, väldigt flitig.»

»Va'?»

Stellas ögon kunde bli klotrunda av dumhet eller långsmala av slughet. De kunde se ut som talg och som blankskurat tenn, och någon gång glittrade de som av ljusreflexer. Nu voro de klotrunda.

»Vill du inte glädja din pappa och mamma med att ha lärt dig riktigt bra, Stella?»

»Nej, jag fick inte följa med, så. . . .»

»Asta då! Tänk, om hon ger dig något roligt, om du gör en ordentlig avskrift.»

»Då ger hon mig det ändå. Hon kan inte stava själv.»

Det var tyvärr sant. Den firade baldrottningen

Mors överraskning

Astas brev voro under all kritik. Främmande ord brukade vara överstrukna ett par gånger på grund av osäkerhet i stavning. Och svenska språket hade också diverse för henne okända områden.

»Men om du, som är så liten, kunde bli styvare än Asta.»

Stella bet friskt i pennskaftet. Så nickade hon:

»Det låter höra sig.»

Och pennan raspade äntligen över den misshandlade skrivbokssidan.

Sylvia drog en djup, trött suck.

Alla vedervärdigheter blåste dock bort, när hon öppnade grinden och togs emot av far och mor, vilka stodo där, belysta av skimret från luften och det i koppar och purpur glimmande lövverket. De höga lindarna behöllo ännu en grön krona men hade axlat en gyllene kapp med fladdrande flikar.

Vildvinets flammor stego i hetsig färgglöd högt upp mot södra väggen, medan murgrönan klädde den norra med sin allvarliga täta bonad. Och på rabatten längs facaden stodo astrarna som modiga, rägn- och frost-orädda blomstervalkyrrior, beredda att in i det sista kämpa mot höstens makt.

I största hast fick Sylvia av sig ytterkläderna, handtvättningen uppsköts till ett lägligare tillfälle, och hon kom ut på verandan, där man fortfarande åt middag, då vädret var ovanligt milt.

Vid bordet berättade Sylvia om utfärden, men varken far eller mor verkade vidare intresserade. Och

Mors överraskning

ingen av dem erbjöd sig att försöka hjälpa henne att skaffa en cykel.

Det var då konstigt, att de inte kunde begripa, att hon tyckte det skulle vara roligt? De började i stället prata om allt möjligt annat, och fast Sylvia ärligt bjöd till att förefalla road, kände hon sig onekligen en smula besviken — isynnerhet på mor. Kunde sjukdomen haft det med sig, att hon inte längre förstod fågelungen i allt? Slutligen förmådde inte Sylvia bärga sig längre. Hon måste fråga rent ut:

»Tycker ni inte det är synd, att jag inte kan komma med kamraterna i morgon.»

»Jo», sade far odrägligt likgiltigt, »men det kan ju inte hjälpas. Du skulle förstås kunna anlita spårvagn.»

»Det är inte alls detsamma. Mor, det förstår du väl?»

»Ja, lilla Sylvia, det förstår jag. Men om vi ska hinna vara litet i trädgården, innan solen går ned, är det inte värt, vi sitter här och diskuterar. Vill du hjälpa Lotten litet med avdukningen, så går far och jag ned till lusthuset i förväg. Vi dricker kaffe där. Brödet är upplagt och nedburet.»

Det blev nu Lotten, som fick del av Sylvias bekymmer för morgondagen.

»Vasa, en cykel! Ja men, det står ju» — Lotten fick i detsamma en besvärlig hostattack och tillade, när hon grundligt överstökat den — »*inte* att få på eviga minuten.»

»Nej, det vet jag med.»

Mors överraskning

»En redig matsäck kan jag lova henne. Jag har en liten äppelpaj, som är läcker, och färskt vetebröd och. . . .»

»Tack, det gör jag inte med utan cykel.»

»Nej, det är så det», medgav Lotten förnumstigt.

För det mesta hoppade Sylvia, så stor hon var, trallande framåt trädgårdsgången, när far, mor och helgstämning väntade i lusthuset, men nu gick hon stadigt och utan brådska. — Inte för att hon tänkte visa sig stött, tvärtom skulle hon på alla sätt behärska sig, men riktigt i det goda, glada festhumöret var hon icke.

På några stegs avstånd från lusthuset stannade hon tvärt, fängslad av något, som blänkte fram ur den glesnade syrénhäcken; det liknade oerhört styrstången på — på *en cykel*. När hon såg närmare efter, märkte hon, att en dylik verkligen stod lutad emot lusthusväggen, men den var försedd med ganska betydande packning, så det måtte vara någon, som kommit på visit och ställt den ifrån sig. Hon lyssnade för att försöka uppfatta en främmande stämma därinne, men urskilde endast fars och mors röster i förtroligt och muntert småprat.

»Vems är cykeln», frågade hon andfädd, när hon stod i dörren, ty fastän det föreföll henne fullkomligt otroligt, hade hennes tanke plötsligt kombinerat dess närvaro med mors överraskning. Hennes hjärta bultade och sprängde; det var ett sådant livligt och livsstarkt hjärta.

Far inföll strax:

Mors överraskning

»Om jag skall tillåta mig en gissning, är det Fortunas egendom. Denna dam har, som du vet, alltid varit svag för rullande hjul, och torde moderniserat modellen enligt tidens krav. För övrigt har jag mig föga bekant om denna tingest, vilken jag, ärligt talat, icke anser försköna vår trädgård.»

»Mor», sade Sylvia bedjande och med glödande kinder, »mor, älskade mor, är det — är det överraskningen?»

Hon höll ena handen på styrstången, som om hon ville hålla cykeln fast.

»Ja, lilla fågelungen min, det *är* överraskningen. Min gåva till hjärtebarnet. Måtte den bli dig ett lyckohjul!» Mors allvarliga, varma leende strålade också ur hennes ögon. »Far och jag har sedan hjälpts åt att skaffa litet hemgift eller vad jag skall kalla det.»

Mor hade inte på långt när hunnit tala ut, förrän Sylvia dragit fram cykeln och slagit armarna om den; strax därpå var hon hos mor och kysste henne kort och häftigt och gång på gång, så snurrade hon runt, runt och klappade i händerna, rusade ånyo fram till mor för att jubla sitt tack och tillbaka till cykeln, hennes *egen cykel*, just av den konstruktion, hon önskat. Hon nosade på gummit. Ah, vad det luktade gott! Hon stack fingrana genom det ljusgröna skyddsnätet. Precis den färgen hade hon drömt om!

Och så många paket! Ett! Två! Tre! Fyra! Fem! Sex!

Uppsluppet skrottande lossade hon det ena efter det

Mors överraskning

andra från cykeln, och nu var det far, som måste ha en kramning, vari han pustande och smågrymtande, men synbart mycket belåten, fann sig.

»Det är som om det vore min födelsedag», ropade Sylvia, »nej, det är ändå festligare, det är min *fortunadag*, som ingen flicka i hela världen har make till.»

Paket ett innehöll en väska, avsedd att hänga på cykeln. Paket två: en trevlig sportsmössa, vilken klädde emottagarinnan utmärkt. Paket tre: en förtjusande dräkt av vindtyg. Paket fyra: en kompass. Paket fem: en karta över Stockholms närmaste omgivningar och paket sex: ett par höga, ljusbruna kängor.

Hastigt samlade Sylvia alla gåvorna i sin famn, och med dem tryckta intill sig och lutad mot cykeln sjöng hon, först den visan, mor tyckte mest om, så den s. k. fars visa och slutligen brast hon ut i ett klingande jubel. Det var som hennes unga, lyckliga själ försökt nå den tindrande klara septemberhimmelen med sin solhymn.

Den kvällen skrev Sylvia i dagboken:

»Det lyckligaste människobarnet i världen heter Sylvia Elisabeth Asker, det varder härmed kungjort med svart på vitt, och aldrig kan besagda varelse tacka nog för far, mor, boet och fortunadagen.

Jag är så underbart lycklig.

Men — hur skall jag efter detta kunna bekänna för mor, att jag haft så många stygga, otåliga tankar? Hur skall jag kunna be henne om förlåtelse för allt det fula, som varit i mig — det är där inte längre — och se hennes kära ansikte bli sorgset och liksom vissnat?

Mors överraskning

— Om jag visste, om det är fegt att ingenting säga, bara visa ånger i *handling*. Far sade en gång, att han inte förstod det där med förlåtelse. Man var tvungen att *strida* sig ifrån sina fel. Det vill jag. Det skall jag. Älskade lilla mor skall aldrig få anledning att sörja över fågelungen. Det vore skamligt av mig att inte bjuda till att bara, bara göra henne glad, också när det tar emot, som med Stella.

Far och mor ge mig så mycket solsken, att jag aldrig kan bli kall och mörk invärtes, jag lyckliga, lyckliga tös. — — — — —»

ELVTE KAPITLET.

UTFÄRDEN.

Sylvia hade egentligen icke betvivlat, att söndagen skulle komma med vackert väder. Hon hörde icke alls till de naturer, vilka misströsta och se det mesta i svart. Barndomsårens beständiga, ljusa och lugna glädje dröjde alltiämt kvar inom henne och kom molnen att fly.

Iförd alla sina gårdagsgåvor besteg hon strålände cykeln. Den brunaktiga sidenmössan med sin buktande, mjuka skärm kastade en mild skugga över det täcka, friska flickansiktet. På morgonen hade mor kommit med ytterligare en present: ett grönt och bronsfärgat scarf, som nu slöt sig om Sylvias hals mjukt och smidigt.

Far, mor och Lotten stodo på trappan för att beskåda avfärden. Och nu vinkade Sylvia från grinden, men i stället för att taga svängen ut på vägen, tog hon den inåt gårdsplanen och kom till trappan igen.

»Jess», sade Lotten,, »nu går det på tok. Man skall aldrig vända om.»

»Jag var tvungen», försäkrade Sylvia med efter-

Utfärden

tryck och av cykeln var hon i nästa sekund med armarna om mor. »Lilla älskade mor, det gick inte att bära all tacksamheten med sig. Jag måste stjälpas av ett lass åtminstone. *Tack* mor! Jag — jag skriker av glädje. Och jag vet så bestämt, att det händer något alldeles särskilt i dag.»

»Sylvia får sig nock en friare», spädde Lotten.

»Jag tror, att det bästa, som händer, är, att min fågelunge får en glad dag och en dito hågkomst», sade mor.

»Jag tänker mig, att du trillar i diket åtskilliga gånger», skrattade far, »och hänger upp den där benikemasken du har om halsen på ett halvt dussin nyponbuskar, så tappar du mössan och sliter sönder kjolen och smörjer ned kängorna.

Sylvia ruskade honom eftertryckligt och tystade honom med en smällande kyss.

»Du är söt, far, för du vet precis, hur man skall sätta folk i den rätta stämningen. Men modet tappar jag inte. Och nu bär det av med Sylvia Asker till den första stora upplevelsen. *Au revoir.*»

Att inte *alla* vände sig om för att betrakta flickan på den nya cykeln, flickan i den nya sportsdräkten, flickan med de underbaraste kängor i världen förundrade Sylvia, men däremot fann hon det alldeles i sin ordning, att kamraterna båda hör- och synbart uttryckte sitt gillande och — vad en del beträffar — sin avund.

Emellertid var det en ganska munter och enig kavalkad, som rullade utåt Drottningholmsvägen och satte

Utfärden

in sina cyklar i närheten av det vita slottet, byggt i fransk stil med insatser av svensk barock. De flesta av flickorna hade varit här många gånger, och man skulle ingenting bese, endast njuta av septembersol i den härliga parken, ströva omkring efter tycke och smak i de långa lindalléerna, på terrasserna och i »teatern» och »labyrinten», dessa av höga, tuktade häckar anordnade förlustelseplatser från tjusarkungens dagar.

På en öppen, grön plan i den fria okonstlade s. k. »engelska parken» slogs läger för att lätta på matsäcksförråden, och det lättades så grundligt, att flickornas ryggsäckar och portörer voro nästan tömda.

Det lilla egendomliga Kina, denna kungliga leksak, som förvandlades till en intrigernas och maktlystnadens glänsande puppa, sysselsatte en stund de ungas intresse och de återkallade i minnet historiska reminscenser om den stolta Lovisa Ulrika, som kuvad och förödmjukad satt här vid makens svarvstol i grämselse och leda.

Sylvia deklamerade plötsligt:

»J'ai perdu tout espoir de jouer un grand rôle.
Je n'ai plus qu'à pleurer: J'ai besoin d'une epaule.»

»Det är ur Rostands l'Aiglon», ropade Rosa Jurling.
»Kan du den?»

»Bara bitvis. Mor och jag har läst den tre gånger.
Jag älskar den.»

»Vet ni vad!» Mandis Bylov slog energiskt ihop händerna, men såg i alla fall vädjande på Alvchild.
»Jag tycker vi skulle begagna Gustav III:s teater för en

Utfärden

dramatisk-musikalisk underhållning. Här är så litet folk, att vi inte behöver vara generade. Vore det inte livat?»

»Jo, det kunde bli skojigt», medgav Alvhild, och de andra instämde entusiastiskt.

»Fram med alla talanger», skrek Ella Tornberg.
»Vem kan sjunga?»

»Cabaretvisor kan jag», sade Alvhild.

»Utmärkt! Och du, Sylvia, sjunger romansen ur Mignon: 'Känner du väl det land', den är så stilig.»

»Nå, den dramatiska avdelningen då», inföll Agneta,
»hur går det med den?»

»Sylvia deklamerar en scen ur l'Aiglon, det får räcka», förklarade Mandis och ånyo rådfrågade hennes blick Alvhild.

»Ja, det räcker», avgjorde Alvhild. »Och det får inte vara för långt, för då somnar vi.»

Flickorna begåvo sig till den lilla teatersalongen med dess ännu lummigt gröna kulisser, och de tvenne uppträdande drogo sig in i »klädlogen», medan publiken skrattande intog en avvaktande ställning.

En liten mörklockig flicka och en smärt, elegant dam i svart siden passerade förbi och stannade sedan på något avstånd; tydligen var det barnet, som blivit nyfiket på de många skrattande ungdomarna.

Alvhild, som skulle ha de första numren, lät sig inte bekomma av främlingarnas närvaro. Hon hade icke heller särdeles stark röst, så det kunde knappt höras så långt, isynnerhet som kamraterna dränkte hennes visor i klingande skratt och applåder.

Utfärden

Den främmande damen drog sig alldeles tillbaka, men den lilla flickan kom närmare. Hennes sammetsmörka bruna ögon stirrade på Alvhild, och bäst det var, gjorde en liten livlig gest, som om hon tyckte, att det skulle höra till, när man sjöng.

Det föreföll dock, som om hon icke förstod texten, men när Alvhild föredrog »Tre trallande jäntor», dansade hon ett slags graciös, improviserad vals till refrängen och höjde armarna som vingar, vilket så mycket lättare lät sig göra som ärmarna voro vida och fladdrande.

Alvhild var inte vidare förtjust i småbarn och tyckte, att »ungen kunde ge sig iväg», men Agneta jollrade med henne och smekte helt betagen de svarta lockarna, när hon kom åt, vilket icke var så lätt, ty den lilla flög hit och dit som en vit jättejäril. Ibland var hon försvunnen bakom en staty eller buskage och lekte titt-ut, ibland ilade hon till den soffa vid Herkulesfontänen, där hennes mor tagit plats, men dessa små utflykter företogs, medan Alvhild pauserade. Så snart en visa började, intog hon road och påpasslig sin plats.

När andra besökande tittade in i teatern, måste flickorna avbryta sin »matiné», och då förlustade de sig med att jaga varandra i labyrinten under skämt och små skrämde utrop, när de trodde sig ha råkat fast i de vindlande gångarna. Agneta hade svårast att räkna ut, hur man skulle gå. Hon måste hjälpas till rätta.

Alvhild däremot redde sig smidigt och klokt, och det var längst inifrån labyrinten hon sjöng om »en lille bitte Mand.»

Utfärden

»Jag kan ingenting roligt», sade Sylvia, när Alvild slutat.

»Nej, du har aldrig behövt vara clown, du,», svarade Alvild bittert. »Det är nog sant, som det sägs, att när det gråter i en, blir man skojigast. Raska på nu», tillade hon, som rädd för Sylvias deltagande. »Drag en bit ur L'Aiglon först och så positivarian. Låt det gå kvickt och dumt.» Och hon knuffade med sin vanliga hänsynslöshet fram Sylvia.

»Jag tar den scenen, då örnungen skall dö, och de bär in hans vagga. Ni vet, den, som Paris gav honom, när han föddes som den store Napoleons son.»

»Fram med näsdukarna», kommenderade Alvild.

Sylvia kände, hur blodet susade genom hennes ådror och liksom droppade hett ned i öronsniubbarna, så ond blev hon, men med ens förstod hon, att Alvild *ville* ha användning för sin näsduk. Tårarna glittrade redan i hennes ögonfrasar, fast hennes ansikte var ett stort skratt. Hon hade väl haft någon underättelse från föräldrarna, vilken plågade henne. Vid sådana tillfällen var hon vildast.

Och Sylvia steg fram.

Hon hade ej hunnit långt, förrän stämningen och språket grep henne med underbart fängslande makt.

Och den lilla flickan, som stod kvar, behövde ej hjälpa till med gester för att öka Sylvias intensitet. Den lilla var tydligen nöjd. Hon lät till och med höra ett belåtet.:

»Tiens, mais c'est beau ça!»

Utfärden

»Det är en liten fransyska», viskade Agneta till Rosa.

Den svartklädda damen hade också intresserat närmast sig, och några smågrupper av lyssnande samlade sig i alléerna omkring.

När Sylvia slutat, var det den okända damen och den lilla flickan, som applåderade ivrigast. Barnet kastade också graciösa slängkyssar åt fågelungen. Hon kom springande ända fram till Sylvia och sade bedjande:

»Maintenant chantez-moi un air, s'il vous plait.»

»Ja, gör det», ropade flickorna, »slopa Mignon, om du kan sjunga något på franska.»

»Ja, men inte här. Nu kommer det så många», sade Sylvia. Och hon böjde sig ned till flickan och frågade, om hon ville gå med dem längre bort i parken, så skulle hon sjunga »Le marchand de sable.» Hon talade franska, och detta ingav synbart den lilla mycket förtroende.

Hon drog Sylvia med sig till »maman.» Yvonne fick inte »aller loin sans maman.»

Och den främmande damen räckte Sylvia en smal, behandskad hand, yttrade några älskvärda ord om hennes »recitation» och några hjärtliga om hennes vänlighet mot »Yvonne chérie.» Så följde hon, alltjämt pratande med Sylvia, med nedåt stranden. Flickorna kommo efter, men mellan mamma och Sylvia hoppade lilla Yvonne. Hon hade givit dem var sin hand.

Fågelungen fick veta, att fransyskan och hennes

Utfärden

dotter voro på besök i en av villorna. Under det sista krigsåret hade de kommit till Sverige, men på sommaren skulle de återvända till la belle France. Yvones far kom och hämtade dem. Ännu en vinter måste de begagna Sveriges »hospitalité», då deras hôtel i Paris stod under reparation och »le ravissant chateau», på godset nedbränts till grunden av fienden.

Yvonne berättade, att pappa var general och »excessivement» tapper. Hennes fermt pladderande tunga hann berätta mycket, både att hon var sju år och att hon kunde sjunga marseljäsen, att hon tyckte om Sylvia, och att hon kanske skulle be maman, att mademoiselle finge hälsa på Yvonne. Det berodde dock på, hur »le marchand de sable» utfördes.

Sylvia var obeskrivligt road och ganska stolt över att kunna reda sig så bra med franska, då hon aldrig förr träffat infödingar, och Yvonne vann dessutom hennes fulla bevägenhet genom att ägna ett par uppriktigt beundrande ord åt de ljusbruna kängorna, så beundrande, att maman också betraktade fågelungens chussure.

Visan blev sjungen under en luftigt vajande, ännu helt grön ask, som stod på en liten kulle nära den sluttande stranden, mot vars stenar den blå Mälaren smekande gled med långa trötta böljeslag, varslande senhöstens tyngre vågbrus.

Den lilla franska barnvisan krävde mera föredrag än röst, men Sylvia utnyttjade alla sina resurser och blev själv så hänförd över klangen i sin stämma, att tonerna flögo i jubel ur hennes strupe.

Utfärden

»Bis, bis» ropade Yvonne, och Sylvia sjöng ännu en gång alla de fem stroferna, men när hon denna gång hann till sista versens refräng:

Tout s'envole et se verse» blev Yvannes sprittande livsandar henne övermäktiga. Hon måste själv vara »sandmannen» med säcken på ryggen, och i brist på annat tänkte hon rycka upp en liten buske för att slänga över skuldran. Följden blev, att hon tog överbalansen och hasade ned för sluttningen mot sjön.

»Maman» skrek, och flickorna skyndade till hjälp. Sylvia, som var närmast, kom först och fick fatt i det lilla vita knytet. Hon råkade emellertid kliva ned sig emellan två stenar, och medan Yvonne av många händer lyftes upp på det torra och överantvårdades åt »mammans» slösande ömhet, dröjde det, innan Sylvia kunde krångla sig ur lervällingen.

»Så du ser ut», ropade Alvhild, »de kängorna får du aldrig snygga. De ha mistat färgen. Det är alldeles säkert.»

Sylvia var gråtfärdig. Hon hade aldrig varit så lycklig över någon klädespersedel som över de kängorna, och hon hade all möda i världen att inte börja »tjuta», när fransyskan närmade sig med komplimanger och beklaganden, men först och sist med den varmaste tacksamhet.

De unga fröknarna skulle nödvändigt följa med till hennes väninnas villa allesammans och få några förfriskningar. Sylvia måste också byta skodon. Hon hade säkert något par som passade.

Utfärden

Men för det sistnämnda förslaget betackade Sylvia sig. Hon hade icke blivit våt, och Agneta var redan i full färd med att torka av leran, vilken dock kvarlämnade stora, svartaktiga pladaskor på det ljusbruna lädret.

På villans stora glasveranda tillbragte flickorna en riktigt trevlig stund, och då Sylvia ånyo ombads att sjunga, accompanjerade fransyskan. Fågelungen kunde bara tre franska sånger, men dem föredrog hon villigt.

Då värdfolket var svenskt, fick också Alvhild låta höra ett par av sina roliga visor, vilka slogo oerhört an. De andra i åttonde voro riktigt sturska över att ha så talangfulla kamrater, och visade också de »framfötterna», som Mandis mindre salongsmässigt uttryckte det.

Vid avskedet fick Sylvia fransyskans visitkort. Där stod:

»Madame la comtesse

Marie Louise Lauraguais.»

»Ni känner förmodligen till den kvice Louis Félicité Lauraguais», förmodade grevinnan tillitsfullt, »écrivain grand seigneur.»

Sylvia hade ingen aning om mannen, men det slapp hon ifrån att bekänna, ty Yvonne kramade med sina små knubbiga armar om hennes ben och bad henne inte glömma bort, att de bodde på »Blasie' olm' i ett stort palais.»

»Ja, ni måste komma att se oss», sade grevinnan på mjuk svenska. »Min vänner musicales gärna er höra», tillade hon. Och hon frågade leende, om hon inte

Utfärden

talade bra svenska: »kan kepa i botik på svensk.» Och sedan: »Er adress vara? A' av godhet skriva på mig den?»

Sylvia skrev icke på grevinnan, men på ett papper, namn, adress och telefonnummer.

Hemfärden skedde med samma goda humör som utfärden, och därtill hade man ju fått något extra att tala om, ty det faller av sig självt, att den lilla episoden, vartill den dramatiska underhållningen givit uppslag, ivrigt dryftades.

Sylvia föreföll dock något förströdd, och bäst det var granskade hon oroligt och förstulet sina stackars kängor, vilka sågo ut som om de spacklats för övermålning. Hon hade otrevliga hågkomster om kläder, som genom slarv eller tanklöshet blivit förstörda, men ingenting kunde vara rysligare än det, som hänt kängorna. Tänk, att far skulle få rätt angående dem!

Och nu voro de alldeles torra, utan att någon ljusning inträffat. Den enda färgskiftningen i lernyansen var en grön strimma efter det blad, Agneta torkat med.

Flickan i den nya sportsdräkten, flickan på den nya cykeln var inte längre så mån om att draga uppmärksamheten till sig. När hon sagt adjö åt kamraterna och rullade hemåt, var hon knappast en bild av Fortuna på lyckohjulet, fastän hon haft en upplevelse, den första i hela sitt liv, som kunde räknas till det ovanliga slaget.

Det gick trögare att trampa pedalerna, ju närmare Sylvia kom hemmet. Och redan vid grinden steg hon

Utfärden

av cykeln för att helt beskedligt leda den med sig till köksingången. Där var dock stängt. Lotten hade sin ledighetseftermiddag. Sylvia ställde då sin kära cykel mot väggen och fortsatte i den fallande skymningen fram till verandan. Också där var tyst och tomt. Men från lusthuset ropade mor:

»Är det min lilla fågelunge?»

»Ja», ropade Sylvia, »är mor ensam?» Hon sprang nedåt gången.

»Ja, far har blivit bortbjuden på bridge, så honom få vi nog inte hem förrän med sista tåget.» Medan fru Asker talade, hade hon kommit emot Sylvia, men här under träden var det alldeles för skumt, för att kängornas olycksöde skulle kunna uppdagas. »Välkommen hem, älskling! Har du haft roligt?»

»Ja mycket.»

Sylvias arm kröp in under mors.

»Vi får väl gå in nu. Det börjar bli kyligt. För resten skall du snart sluta dagen, tänker jag. Du är nog trött.»

»Nej, inte värst. Jag skall bara byta om på fötterna, så kommer jag igen.»

»Kängorna har väl inte gjort ont.»

»Nej, de är härliga, de. . . .

Här tystnade Sylvia, ty just som de kommo in i salen, tände mor det elektriska ljuset, och dess klara, skarpa sken föll obarmhärtigt som en isande dusch över hela hennes varelse, och det föreföll Sylvia, som om det koncentrerats på hennes fötter och ben.

»Men Sylvia», sade mor också mycket riktigt och

Utfärden

såg helt förskräckt ut. »Hur har du burit dig åt att få kängorna så förstörda?»

»Tror du aldrig, aldrig de kan bli bra igen», snyftade snart sextonåriga Sylvia i uppriktig barnaförtvivlan, och på stående fot berättade hon hela äventyret från början till slut. Som alltid blev det lättare inom henne, när hon hade mor med sig. Det var ett skyddsvärn mot de små slag ödet hittills måttat åt henne.

Mor hade satt sig, ty hon orkade inte stå, medan den ymniga nederbörden av ord pågick. Till sist blev det dock tyst. En suck och ett bedjande »mor!» avslutade berättelsen.

»Ja», sade fru Asker lugnande, »det rådde du ju inte för. Kryp nu i tofflorna, min unge, så äter vi kvällsmat, och sedan går du och lägger dig och vilar ut ordentligt till i morgon. Som väl är, har du andra skodon.»

»Inga sådana som de där. Det får jag aldrig mera.»

»Åjo, så oersättliga är de nog inte, men det kanske dröjer, till dess du själv förtjänat ihop till ett par.»

När fru Asker blev ensam, gick hon ut i köket, där Sylvia ställt kängorna, tog den ena av dem i handen och såg på den med en blick, vilken tycktes se fläckarna på ett annat sätt än nyss. Hon undrade tankfullt, om fågelungen denna dag omedvetet skymtat något av framtiden, och om den kanske skulle leda henne fram till det gungfly en konstnärsbana ofta var. Den franska grevinnan hade tydligen funnit Sylvias uppträdande och stämman mycket tilldragande. Hon hade sagt:

Utfärden

»ni har talang» och skulle kanske genom en förnyad inbjudning ge fågelungen tillfälle att göra inflytelserika, men också farliga bekantskaper, om de kommo med smicker och komplimanger. Boet hade så länge behållit Sylvia som ett oerfaret, lyckligt barn. Skulle hon hastigt utvecklas till en ung flicka och komma ut bland andra?

I vissa fall var hon före sin ålder. Konfirmationen förra sommaren hade väckt många allvarliga tankar hos henne, och hennes bildning var vida över medelmåttan, men själen lyfte sig så fågellätt mot barnslig glädje, och hjärtats lönndörr stod ännu obegagnad.

I stigande ångest mumlade fru Ingrid:

»Jag vill behålla min lilla fågelunge.»

Strax därpå skakade hon dock avvärjande på huvudet åt sin egoistiska, fåvitska önskan. Så såg hon ned på kängorna igen och tänkte: »Mätte barnet mitt gå käckt och sunt ut i livet, kliva ned sig ibland, det kan ju inte hjälpas, men ändå förr eller senare finna sin egen väg.»

Så tog fru Ingrid itu med lerfläckarna, smorde och gned dem ömsom, varm och outtröttlig i att pyssla om de stackars spetälska, och när Lotten en halvtimme senare öppnade dörren, stod »frun» fortfarande och polerade av hjärtans lust, men det var den sista överhalingen, ty nu hade kängorna återfått färgen och skeno som nyskurade kopparlock.

»Vad i all världen, står frun här och knögar», utbrast Lotten, »det är väl mitt göra.»

Utfärden

»Det är det i allmänhet, Lotten, men den här gången var det ett undantag.»

Medan fru Ingrid gick tillbaka in och ställde kängorna utanför Sylvias dörr tänkte hon på den obarmhärtiga sagan om den lilla fåfänga flickan och de röda skorna, vilka tvang henne att dansa sig dödstrött, dansa sig genom världen utan glädje och slutligen ångerfullt stappla sig fram på kryckor. Hade hon givit sin Sylvia de röda skorna, de, som tvang henne ut i öknen? Den sagan verkade så beklämmande i sin dystra symbolik, att fru Ingrid med våld måste frigöra sig från intrycket därav. Men när kamrern kom hem och hon berättat alltsammans för honom — också sina farhågor för de röda skorna, tog han henne ömt intill sig och sade fast:

»Den gåvan man ger med glädje och goda tankar, kan aldrig bli till ondo, och det vore hårt, om den gamla stränga sagan skulle tillämpas på alla unga, väl-skodda fötter, som djärvast taga »grevebarnskor» på. Var du glad, att fläckarna gick bort, och — att Sylvia kan dansa av hjärtans lust.»

TOLVTE KAPITLET.

SEXTON ÅR.

Redan i veckan efter utfärden blev Sylvia inviterad på déjeuner till grevinnan Lauraguais eller kanske rättare till lilla Yvonne, vilken fattat en blossande het kärlek för »Sylvie.» Hon kallade henne sin sångfågel och överhöljde hennes händer och kinder med ett gnistregn av korta, trubbiga, torra kyssar.

Sylvia hade nästan ansett livréklädda betjänter och näpna kammarjungfrur som något, vilket endast förekom i romanerna, och hon blev därför ytterst imponerad vid åsynen av dylika, fullkomligt verkliga lyxpersoner hos den franska grevinnan. De förde sig precis som franskt herrskapstjänstfolk på dramatiska teaterns scen, och grevinnan hade också samma förnäma air som teaterns markisinnor och hertiginnor. Nej, det fanns visst en nyans — två, tre nyanser *äktare* kultur hos henne.

Och så rar och vänlig hon var. Hon tröttnade icke på att höra Sylvia sjunga, ty — Yvonne dyrkade musik, och »maman» dyrkade Yvonne. De tycktes ha allt på jorden, dessa främlingar, till och med lyckan, vilken

Sexton år

eljest sällan trivs hos rikedomen, efter vad fru Wille brukade påstå, när hon fick snuva på olämplig tid eller när hon inte kunde få gardiner i färg till dekorationerna i gästrummet.

Yvones livlighet tjusade Sylvia. Det roade henne också att prata franska, och hon lekte och rasade, som om hon själv varit sju år. Följden blev, att den lilla fransyskan storgrät, när Sylvia skulle gå, något som oerhört smickrade den unga gästen, vilken genast av »maman» ombads att återkomma söndag. Nej tack, det kunde inte fågelungen, ty då — då var det hennes födelsedag. Hon berättade det med en viss tvekan, emedan den dagen egentligen aldrig varit känd av någon utom hemmet.

Så en dag förut? Hon åt ju frukost i staden? Yvonne och hennes bonne skulle hämta henne en dag vid skolan.

Fullproppad med intryck och med både lyx- och skönhetsyner kvar i ögonen återvände Sylvia till det skröpliga, kära, gamla boet. När hon kom in på gården, föll just de sista solstrålarna på lindarnas rostbruna kupoler och gav de vissnade löven en mörk guldglans. Astrarna på rabatten skimrade som en rad kulörta lyktor med små osynliga lågor, men flammande av snart förbrunnen sommarglöd höjde sig den enda lönnen vid köksingången. Homespun tassade jamande över gården troligen beklagande, att möss voro så sällsynta i detta hus, och att snatteri av fåglar togs så illa upp av husbondfolket, vilket ej behagade sätta sig in i kattmoral.

Sexton år

Från förmaksfönstret nickade far sitt välkommen åt Sylvia, och hon hörde, att mor spelade. Sakta smög hon sig in och såg, att far satt i gungstolen, då flyttade fågelungen fram pallen, som hon brukat sitta på ända sedan hon var mycket liten, medan hon njöt av mors musik. Nu hade hon blivit alldeles för lång till pallen och fick vecka ihop sig på alla håll. Men stämningen blev ändå densamma. Fars och hennes blickar möttes ibland i gemensam, hängiven beundran för mor.

Vid kvällsmaten berättade Sylvia om sitt besök hos grevinnan, och kamrern sade, att han tagit reda på familjen. Både hon och generalen tillhörde gamla solida franska adelsläkter. Det var säkerligen en nyttig och angenäm bekantskap för Sylvia, men hon finge bereda sig på, att deras entusiastiska vänskap svalnade fort för ett annat allt uppslukande intresse.

»Min erfarenhet från det år, jag vistades i Frankrike», sade fru Ingrid, »är att fransyskor äro mycket trofasta. — Ja, fransmän med», tillade hon och rodnade svagt, ty hennes Hugo hade sett på henne och skrattat. Far tänkte nog på den där store pianisten, vilken alltjämt skrev till mor från Paris.

»Jag bryr mig inte om att grubbla över, hur länge det räcker», sade Sylvia käckt, »men det är väldigt roligt, att jag blivit bekant med dem. Det är onekligen något annat än Willes, fast jag inte vill vara av med dem heller.»

»Ja, det var sant», inföll far, »jag kan hälsa dig från Ove. Han tittade till Skogsro ett slag i förmiddags

Sexton år

och frågade vid grinden med blygt uppvaktande tonfall, om du var hemma.»

Nu var det Sylvias tur att rodna, fast hon inte alls begrep varför.

Mor förstod det bättre. Vi ha hunnit till den perioden, konstaterade hon inom sig, då flickhjärtat börjar blomma i sin första, starka vår, då det faller soldager av dröm och hopp över knopparna, och då varje missräkning är en våldsam hagelskur.

»Så roligt, att Ove och du blivit goda vänner», sade hon lugnt, »det är bestämt en riktigt präktig pojke, sådana det inte finns många av.»

»Jag känner ingen annan», mumlade Sylvia. »Asta har ett helt album fullt med fotografier av bekanta pojkar, fänrikar och sjökadetter och allting.»

»Jag föreställer mig, att Asta och dina intressen bli något olika», sade far. »Du måste väl vara för sund för att få valpsjukan.»

»Få — valpsjukan?»

»Ja, jag kallar det så, när barnungar börjar laborera med kärlek.»

Mor bytte om samtalämne till Sylvias stora lättnad. Men på kvällen skrev hon i dagboken:

»Far må bli ond eller god, så tror jag i alla fall, att jag får valpsjukan. För jag känner på mig, att jag skulle kunna bli otäckt kär, bara jag hade någon att bli det i. Ove är nog inte »den rätte!» Man utvecklas hiskligt fort ibland. Jag har i alla fall inte svikit min kallelse. Jag vill bli sångerska, men det drö-

Sexton år

jer många år, innan jag är färdig, och under tiden kan det väl alltid hända något skojigt. Jag väntar. jag väntar, men jag längtar inte precis. Inte så där som Asta, som bara talar om att gifta sig och ha tärnbröllop och brudnäbb.

Vid denna passus tog Sylvias sömnlust överhand. Och hon låste igen sin bok, rätt missnöjd med vad hon skrivit. Gäspande klädde hon av sig och kröp i säng, sedan hon först i dörren varskott mor, att hon var klar för bön och godnattkyss. —

Att fylla år hade så långt Sylvia kunde minnas tillbaka, varit riktigt trevligt. Det vankades visserligen endast ett fåtal presenter, men far skrev de lustigaste verser, och mor dekorerade bordet med septembers gladaste blommor. Lotten bakade en läcker födelsedagskrans, och fastrarna skickade någon leksak eller bilderbok, som de gömt sedan Hugo var liten.

Dagen brukade förflyta i stilla festglädje, med vin och tal till middagen, kaffe i lusthuset och kanske ett operabesök på kvällen, om det gavs något av värde.

När Sylvia den tjugonde september fyllde sexton år, följde hemmet troget den gamla, kära ritualen, men livet utanför hade fått nys om, att det fanns en muntert kvittrande fågelunge i ett omsorgsfullt hägnat bo, och nu ville det locka och draga, det stora, starka livet.

Tidigt på morgonen hade mäster skickat in Svensson med en mäktig korg, full av de härligaste päron, plommon, äpplen och druvor inom en ram av doftande mörkröda rosor och vita tazetter. Det var alldeles un-

Sexton år

derbart vackert, fann Sylvia, nästan för vackert att rubba och äta, men hur det var, listade hon ut ett sätt att stötta ett rosafärgat, stort plockmon, sedan hon tagit ett dess make. En och annan druva lyckades hon också behändigt avsmaka.

Vid ettiden gjorde Asta och Ove sin uppvaktning. Asta överräckte konfekt och ljusblått siden till blus. Ove sträckte fram händerna och frågade:

»Höger eller vänster?»

»Vänster», sade Sylvia.

Han öppnade båda de bruna pojkävarna och ur den högra fladdrade en levande fjäril bort, i den vänstra låg ett förtjusande smycke i form av en blå fjäril med guldskimrande vingkanter.

Sylvia tackade strålände, men hon måste ändå ha reda på, vad han skulle gjort, om hon sagt »höger.»

»Tja! Det hade väl blivit samma resultat», sade Ove, »för fjärilen skulle du ju ha. Det var den, du tyckte så mycket om, när vi köpte armband.»

Ja, Sylvia hade känt igen den. Hon visste, att det var en mycket dyrbar present, och hon önskade plötsligt, att Ove hellre köpt något åt henne för sina egna pengar, om det också varit litet och enkelt.

Grevinnan Lauraguais och lilla Yvonne överraskade också med en gratulationsvisit. Yvonne gav en liten ring med turkoser och äkta pärlor. Hon tyckte själv, att den var så vacker, att hon gång på gång tog den från födelsedagsbordet och trädde den på sin tumme.

Grevinnan tycktes finna sig utmärkt. Hon kände

Sexton år

mycket väl mors pianist, och det blev en anknytning, fastän en sådan knappt behövdes. Far var ju en så ytterst fin och älskvärd sällskapsmänniska, att han intog alla; både han och mor njöt synbart av fransk esprit.

Vid avskedet tog grevinnan det löftet, att Sylvia ofta skulle glädja Yvonne med ett besök. Hon hade aldrig förr sett sin lilla flicka så förtjust i någon främling.

Den allra gladaste överraskningen på födelsedagen var dock de fyra nationalklädda par, som på eftermiddagen infunno sig, företrädde av en trindrund spelman, som med kläm gned fiolen. Det var inte vanskligt att igenkänna Agneta Trotz' frodiga drag under fidlarens mösskärm, och sedan upptäcktes den ena efter den andra av kamraterna, endast Alvhild saknades.

Sylvia frågade inte efter henne. Det var ju klart, att hon inte velat komma. Hon mottog med översvalande hjärtlighet kamraterna och försökte övertyga sig själv om, att Alvhilds ovänlighet inte gjorde henne ett dugg. Det var *så* rart av de andra att komma, och det måtte väl inte vara något att bry sig om, att en uteblev. Nu voro de jämna par och kunde ha vådligt livat. Hon gjorde sitt allra bästa som värdinna. Ett par gånger bet hon sig dock i tungan, när hon svalde sitt spörsål efter Alvhild.

I skymningen ljöd från gårdplanen tonerna av ett positiv, och Mandis drog Sylvia med sig ut. De andra flickorna följde efter. Där stod en liten svartmuskig karl och vevade fram Mignons romans. Den blev grymt förlöjligad, ty positivet hade endast ett fåtal to-

Sexton år

ner i behåll, och för dem, som fattades, utstötte det små biljud, ungefär så här:

»Känner du väl det land, puh, puh, puh, där citronerna serrrrr . r .» och så vidare. Positivspelaren skakade på sitt lilla huvud i den allt för stora slokhatten och sade ursäktande:

»Den positiv vara i schtycker wad Mignon låta fult ur sich.»

»Alvhild», jublade Sylvia. »Det är Alvhild. O, så gräsligt roligt!»

Denna blev helt överrumplad av det hjärtliga välkommandet. Hon hade av en nyck beslutat vara med om kamraternas »upptåg», och så tog Sylvia det som en personlig vänlighet. Det var nästan genant, men efter hon nu givit sig in i det, finge hon hålla ut. Och när två bilar framemot midnatt körde åttonde klassen in till staden, fann Alvhild till sin ärliga förvåning, att hon sällan roat sig så bra som på »Syllens» födelsedag.

I oktober började, enligt Astas blaserade försäkran, säsongen, och hon visade Sylvia det ena bjudningskortet efter det andra. Hon berättade också, att de själva snart skulle ha stor bal, och det var klart, att Sylvia blev bjuden. En dag höll fågelungen också det efterlängtdade kortet i handen. Det var hennes allra första bal, sedan hon blev »vuxen.» Och hon såg emot den som mot en gyllene port, vilken förde in till ungdomslandets paradiset.

Lotten var den av de hemmavarande, som mest

Sexton år

uppskattade bjudningskortet. Hon hade efter grevinnans besök fått en viss respekt för Sylvias umgänge, ty något så stilt i karlväg som den franske betjänten hade aldrig varit inne i hennes kök, och något så »ut-sökt schanktilt» som villa Skogsro hade hon aldrig sett.

Hon läste med vördnadsfull noggrannhet:

»Direktör och fru Wilhelm Wille

ha äran inbjuda

fröken Sylvia Asker

till middag med dans

lördagen den 19 oktober kl. 7 e. m.

Hämtning kl 2.

O. s. a. senast d. 14 d:s.»

Den sista raden gjorde Lotten storögd.

»Varför skall hon osa, Sylvia? Eller vad skall osa? Är det fint? Det skall väl vara parfymluktdå?»

Lotten fick ingående meddelande om vad de tre bokstäverna betydde. Och dessutom fick hon så ofta se det märkvärdiga kortet, att hon till sist kunde det utan-till. Med det i handen tog Sylvia sig var kväll en galopp genom hela huset, under det hon sjöng: »En dag mindre, en dag mindre, en dag mindre kvar.»

Hon skulle ligga över natten hos Willes, och även detta var något nytt och oprövat, men hade det låtit sig göra, skulle hon hellre rest hem, ty hur skulle hon kunna vänta ända till nästa dag att tala om sina upplevelser för mor. Och om hon vaknade i tid, for hon ut med första tåget.

Sexton år

Det var väl i alla fall rätt högtidligt med balen, ty far och mor följde med in till staden, ja, ända till Willes port, och där kysste mor sin fågelunge och viskade sitt innerliga: »lycka till!»

Men när porten fallit igen efter Sylvia, stodo de två, som lämnat ut sin unge åt det i livet, vilket är långt farligare än arbete och allvar, stilla och sågo, hur den ena bilen efter den andra körde fram och tömde ur unga balhjältinnor.

»Sylvia måtte väl inte vara för tarvligt klädd», viskade fru Ingrid, då hon under de ljusa supékapporna skymtade silverskir, palljettyll och crêpe de Chine.

Kamrern såg förebrående på henne:

»*Et tu Brute!*»

»Ja, hon måste väl vara någorlunda som de andra.»

Och mor ängslades fortfarande för, att fågelungens vita mollklänning skulle göra fiasko, fast den var nysydd och klädsam, och fast fru Ingrid för ett par timmar sedan känt sig övertygad om, att det inte skulle finnas många sötare flickor på balen än hennes Sylvia.

»Går det an att telefonera och höra, hur Sylvia har det», undrade hon, när de kommit hem igen och pendylens klingande slag förkunnat, att klockan var elva.»

»Jo, det är väl inte något hinder. Du får ju alltid reda på, i vilket hörn hon sitter och gråter.»

Och fru Ingrid ringde. Efter en stund kom Sylvia. Och en kort dialog — *mycket* kort, följde. Så lade fru Ingrid bort luren. Det skedde så sakta som om hon dragit sin hand ur någons.

Sexton år

»Nå», sade kamrern.

»Hon hade gränslost roligt.»

»Det var ju bra det då.»

»Och hon ville så gärna stanna inne i morgon förmiddag, ty hon var ombedd att i sällskap med Asta och några andra gå på kafé Cecil.»

»Äsch, vad skall det tjäna till!»

»Det är ju ingenting ont i det, Hugo.»

»Du vill väl inte påstå, att du är glad för det, Ingrid?»

»Nej inte är jag glad, men jag förstår, att Sylvia är det. Du kan inte tro, vad hon lät upptagen av glädjen. Jag såg henne för mig. Så strålande lycklig är kanske ingen av de andra. Och — en gång skulle detta komma. En gång skulle vi sitta här, du och jag, undrande och spörjande.» — — —

Det blev en vinter, som i allt skilde sig från dem, Sylvia förut upplevat. Hon blev genast omtyckt och firad, bjuden på Karlbergsbal och på Sjökrigsskolans bal samt på många enskilda tillställningar. De forna lördagskvällarna med fest på tre man hand slopades alldeles, och varannan söndag var Sylvia regelbundet hos Yvonne.

Skolarbetet och lektionerna med Stella sköttes dock oklanderligt. Det fanns en fast och god grundval hos Sylvia, som de ytliga bekantskaperna ej förmådde rubba, och plikttrogen förblev hon.

Frampå nyåret märkte mor en ny förändring hos Sylvia, en viss liten dragning åt viktighet och själv-

Sexton år

överskattning. Hon berättade gärna om att kadett Borgstierna mött henne vid skolan, eller att fänrik Rungensköld gått med henne till stationen. Det var egentligen dessa bägge, som mest tycktes sysselsätta hennes fantasi, och det föreföll nästan mor, som om hon *ansträngde* sig för att bli kär i en av dem för att vara lik alla andra och naturligtvis också därför, att de voro de mest uppburna och eftersökta kavaljererna i den ungdomliga kretsen. Hon fick en hög tanke om sitt utseende och sitt sätt, när dessa ungherrar tävlade om hennes gunst. Mor hörde jämt deras namn i Sylvias berättelser, däremot förekom Ove ytterst sällan, och en kväll, när mor och Sylvia sutto ensamma vid lampan i förmaket, bägge sysslolösa, fullt upptagna av den förtroliga pratstunden, frågade fru Ingrid:

»Är inte Ove med er ungdomar mera?»

»Nej», sade Sylvia hastigt. »Han läser ideligen. Dans tycker han inte om — och inte kan han det heller. Och vet du, så är han bara en skolpojke — en bracka.»

»En — vad för något.»

»En bracka. Erik Rungensköld kallar alla civila så. Och det *är* stiligare med uniform.»

»Var du inte god vän med Ove?»

»Jo, det är jag väl än. Men jag skall säga dig, mor, att för tillfället är jag rasande på honom. Kan du tänka dig, i går kom Alrik Borgstierna och två kadetter fram till mig och Rosa vid skolan. De tordes komma ända fram, det vågade inte Ove. Nå ja, så har Ove i alla fall stått med Tjo i bakhåll någonstades, och

Sexton år

just som jag hälsar på kadett Borgstierna, rusar Tjo rakt på mig och skäller som en galning. Och då ropar Ove »Tjo! Tjo!» så det hörs över hela gatan. Och alla gapskratta åt mig, för Tjo lyder visst inte. Han väsnas fortfarande en lång stund. Tycker du inte sådant är brackigt?»

»Jag tycker det är pojkaktigt och — förstår det. Du har nog sårat Ove genom att med ens se honom över axeln för några uniformers skull. Tänk dig fänrik Rungensköld och kadett Borgstierna *utan* dem, skulle du då fått hjärtklappning, när de närmade sig?»

Sylvia teg. Hon hade för länge sedan anförtrott sin bok, att det var kvistigt att bli kär i *en*, och hennes övertygelse om att hon hade svällande anlag för att bli »otäckt kär», hade också rubbats. Ibland hettade det nog till omkring hennes hjärta, men det svalnade av igen, ty var det ingen konst att bli omtyckt, så var det inte heller något att stå efter.

Mor räckte ut sin hand och frågade varmt:

»Ha våra tankar svårt att mötas numera, Sylvia? Har du fått din egen tankeled, barnet mitt, eller — ha tankarna virvlat bort?»

»Nej mor!»

Sylvia reste sig och kom och satte sig på armstödet till mors julklappsstol, i vilken fru Ingrid alltid numera hade sin plats. Fågelungen kysste mors kinder och panna, men hon teg igen. Det var i alla fall så, att mor inte riktigt kunde följa med henne i denna vinters intressen. Det var rätt mycket, mor ogillade, och det

Sexton år

retade Sylvia. Så till till exempel var det väl underligt, att mor inte begrep, att man måste svärma för fänrikar och kadetter mera än för skolpojkar.

»Ja, älskling», sade mor långsamt, som om hon hört Sylvias tankar. »Det är nog så, att skator och unga, skrattlystna flickor dras till det, som blänker, och uniformsknappar äro små solar för många. Att de skulle bli det för dig, hade jag kanske inte väntat, men det går nog över, och du lär dig inse, att kläderna ej göra mannen.»

»Ja, men på baler, mor!»

Fru Ingrid skrattade.

»Ja, på baler är dekorationer nödvändiga, min lilla tös.» Allvarligt tillade hon: »Jag menar för övrigt inte, att den, som bär uniform, endast är en dekoration. Det kan bli hederliga och duktiga karlar av både fänrikar och kadetter, när de hunnit lära sig, att de inte är för mera än andra.»

TRETTONDE KAPITLET.

UR BO.

På sista tiden hade fru Asker allt oftare erinrat sig den gamla springleken: »Ur bo eller i bo, annars kullar jag bo.» Det var på fågelungen hon tänkte. Vad hjälpte det, att hon stannade i boet, också dit kom världen och finge den ej godvilligt det unga livsdugliga med sig, kullade den i bo.

Det tjänade till intet att hålla kvar det väsen, vars vingar måste provas. Nu var hennes käcka, starka fågelunge färdig för flykt, tidigare än förklemande och bortjollrade stackare, »för tidigt» skulle mor själv gärna velat säga, men hon förstod, att det kunde bli till Sylvias nytta att mottaga det anbud grevinnan Lauraguais gjort.

När Sylvia kom hem en aprildag och berättade det, var hon alldeles blek. Hon hade cyklat ifrån staden och höll en stor knippa blåsippor i ena handen, då hon inträdde i salen. Det var söndag. Far och mor spelade schack men sågo med glatt välkomnande upp, och Sylvia lade blommorna i mors knä.

Ur bo

»Tack, hjärtebarn. Jaså, våren har kommit igen och den är tidigt på färde i år.»

»Ja, 'det är så varmt i solen», sade Sylvia.

»Men jag tycker, du ser ut som du frös», invände far.

»Nej, känn!»

Sylvia räckte honom två heta, fasta små händer.

Han höll dem kvar en stund och frågade oroligt:

»Varför är du så blek?»

»Är jag det! — Å, det är något så underbart, jag har att tala om.»

Men den eljest så ystra Sylvia var stilla, nästan skimrande andaktsfull, som om hon hört ett mäktigt orgelbrus eller en jätteorkester spela i fjärran.

Mor reste sig lade armen omkring henne. Hon erfor ingen fruktan för att fågelungen råkat på avvägar, och hon visste, att den hjärtats fruktblom hon förespått, ännu ej slagit ut inom Sylvia. I det fallet bleve visst hennes första ungdomsår ett missväxtår. Solen hade bränt för hetsigt på knopparna, flirtens oroliga och bländande solstråleknippen hade skadat dem. Vad var det då?

»Nå, tösen min», uppmuntrade far, och han försökte skämta: »Har du sett bergakungen eller skogssnuvan?»

»Nej. Mor, du går in och sätter dig i din egen stol i förmaket, och far är söt och sätter sig i gungstolen! Och jag — nej, min lilla pall får vara utan mig i dag?»

Placeringen skedde efter önskan. Mor satt allt-

Ur bo

jämt med blåsipporna i knät, men hon såg icke på dem utan på sin vackra, mörkögda flicka, vilken nästan växt ifrån de låga rummen. Hon tänkte på sagans unga björkjungfru, den nordiska vårens symbol, men tankarna jagade snabbt vidare, in i ängslans grå land, ty riktigt glad föreföll inte Sylvia.

»Nu är preludierna undanstökade», sade far, »fram med 'det underbara', som jag antar, är rätt lättsmält.»

Sylvia knep hårt ihop ögon och läppar, så öppnade hon dem igen, och medan hon såg stort på föräldrarna, sade hon mycket distinkt:

»Grevinnan har bett mig spela flickrollen — det är för resten också styckets huvudroll — i en fransk pjäs på en soaré för välgörande ändamål, som skall ges på Grand hotell i maj. Jag skall mest sjunga. Får jag?»

»Ja, visst får du», utbrast far lättad.

»Om det inte blir för dyrt», inföll mor.

»Nej, jag skall vara en lantflicka i vit klänning och skärt förkläde.»

»Det kan jag alltid åstadkomma. Skall det säljas biljetter?»

»Ja!» Ett ögonblick blev Sylvia sig lik, muntert och barnsligt livlig. »Och det vill jag bjuda er på. Jag har fått ut på lektioner. Ni skall ha en riktigt fin plats och absolut sitta så, att jag kan se er.»

»Nå, tror du, att du går i land med rollen», undrade far, sedan han med en djup bugning tackat för inbjudningen.

»Ja, det är jag säker på. Flera av bitarna har

Ur bo

jag sjungit för mor förut. Du tror väl inte, att jag gör fiasko, mor?»

»Nej, inte om du har tid att öva in rollen ordentligt.»

»Först för dig!»

»Ja, gärna det.»

»Var det något mera», frågade far in i den plötsliga avvaktande tystnad, som följde på mors sista ord, och vilken på ett alldeles särskilt sätt fyllde det lilla för-maket och lade sig över de välkända föremålen som en dimslöja.

Stel och med ett färglöst litet ansikte inom gretchenkamningen stod Sylvia mitt i dörren till salen.

»Ja», sade hon slutligen sakta, »det var något mera, mycket mera.»

Ingen frågade något. Tystnaden gled nästan synlig fram mellan de gammalmodiga, stadiga möblerna med slitet och blekt överdrag, vilket dock blommade trofast med små empirekransar på grön botten.

Hade Sylvias klara stämma nyss varit stilla och försagd, ljud den nu med ens som ett jubel ut över rummet:

»Far! Mor! Jag är bjuden till Frankrike i sommar, först till Paris och sedan till Aix-les-bains. Det är väl bedårande.»

Vid denna klingande fanfar flydde tystnaden skrämd till fru Ingrid och svepte sig om henne. Hon kunde ingenting säga på en lång stund. Hon hörde far yttra:

»Det var sablarna! Är det sant?»

Och Sylvia svarade, nu röd och flämtande av iver:

Ur bo

»Ja, riktigt, riktigt sant. Grevinnan kommer själv ut i morgon och talar vid er om det. Yvonne skrek av förtjusning, då hon fick höra det, och det fattades inte mycket i, att jag gjort detsamma. Medge, att det *är underbart, ofattligt, gudomligt!* Vi ska resa den tionde juni. Tänk, att till och med dagen är bestämd! Och jag får väl? Det är klart, att jag får! Mor! Nu får jag se Paris, som du så ofta önskat, och nu är jag hemmastadd där, när jag reser ut med er. För det skall *också* bli av. Det får ni inte snyta mig på.» Sylvia skrattade sitt friska unga skratt, så tillade hon: »Och vad det skall bli roligt att komma hem igen till det kära, gamla boet! Först när jag fick inbjudningen, kunde jag inte vara riktigt glad — ja, det svider allt rätt kraftigt i mig än — jag tänkte på, hur hemskt det skulle bli att inte få råka er var dag. Och jag kommer nog att längta ohyggligt hem ibland. Men det vore väl dumt att inte begagna sig av en sådan vänlighet, och jag behöver inte kosta på mig det minsta av resan, sade grevinnan. Hon är så fäst vid mig påstår hon.»

»Det faller av sig självt, att du skall resa», avgjorde far, »det är inte ofta stekta sparvar flyga i munnen på en, men du tycks ha en viss färdighet att gapa i rätta stunden. Ovanlig flax, det måtte jag säga! I tjugo år har jag drömt om en utländsk resa, och fortfarande är det bara en dröm.»

Äntligen lyckades mor frigöra sig från tystnaden, och hon inföll sakta:

»Jaså, min lilla fågelunge, skall nu flyga ut.»

Ur bo

»Är du inte glad, mor?»

»Nej», sade mor ärligt, »inte glad men tacksam, om det är till nytta för dig.» — — — — —

Och en vecka senare satt det en sömmerska i salen och sydde på Sylvias »utstyrrel.» Så mycket nytt hade aldrig förr funnits i huset, och så ofta hade fru Asker aldrig varit i staden. Hon blev med ens van vid de stora magasinerna, och när hon och Sylvia möttes under frukostlovet för gemensamma inköp, log solen sitt blidaste löje åt de två, som måste gå arm i arm tätt slutna intill varandra, ivrigt och oavbrutet pratande, som om de tusen saker de hade att säga, icke kunde uppskjutas en sekund.

Och nu lyckades det icke, vare sig för fänrikar eller kadetter eller för Astas lockande beskrivningar av Strandvägens middagslivlighet att hålla Sylvia kvar i staden längre än nödvändigt. Så snart hon läst läxorna med Stella, bar det av ut till boet.

Hemmet hade återtagit hela sitt forna välde över henne. Hon hade icke råd att undvara någon av dess avskedssmekningar, och hur intresserad hon än var av sin roll i den franska pjäsen, tyckte hon, att det repeterades alldeles för flitigt. Hon för sin del hade »slagit i sig» alltihop ordentligt till första gången.

Ove bibehöll sin vana att retas med henne, och en dag, då han cyklade med ut till landet för att sticka sparris i Skogsros sparrissängar, sade han gäckande:

»Du har ju blivit en riktig matador, du. När du nu varit utrikes också, blir du väl så morsk, så det blir

Ur bo

ingen hejd på det. Du var egentligen bussigast för ett år sedan, 'förr'n ondskan hunnit, att din själ förvilla', som det står i visan.»

»Tycker du, jag är så mallig nu? Själv känner jag mig ganska tillplattad av tacksamhet.»

»Ja du har haft bondtur. Det lönar sig att flirta med grevinnor.»

»Usch, vad du är led, Ove. Varför kan du inte vara glad med mig över att jag slår an, som det heter. Tänker du bara göra narr av mig, ser jag helst du låter bli att komma på soaren.»

»Den har jag biljett till, så dit kommer jag så mycket jag har lust, fast jag förstås inte begriper ett muck.»

»Jag skall repetera för mor i kväll. Kom in och hör på, så skall jag översätta hela pjäsen åt dig; det är bara en enaktare. Det gör jag gärna, så kan du tala om det för Asta sedan. Jag träffar henne nästan aldrig numera.»

»Jo, på Strandvägen.»

»Ja, men där går jag inte. Jag vill hem så fort som möjligt.»

»Och sedan vill du bort så fort som möjligt», redades Ove och härmade Sylvias sätt att slå ut med handen.

»Till Frankrike! Undrar du på det? minns du inte, hur förtjust du kom tillbaka från din fotvandring?»

»Jo, det var skoj. Skriver du och berättar något om vad du ser därute?»

Ur bo

»Skulle jag skriva till dig, menar du?»

»Ja varför inte. Du kan ju sätta in en och annan matematisk figur, så får du den rättad tillbaka.»

»Behöver inte pusta mera över matematiken, hurra!»

»Nej, det är sant, du går ut skolan nu. Eja, vore vi där.»

»Jag har aldrig lyckats bli hemmastad i skolan. Det är visst för många fruntimmer i ett rum, som far säger, för att det skall bli gott samförstånd.»

De voro nu vid målet, och Ove lovade infinna sig till repetitionen. Han kom och lyssnade mycket uppmärksam, synbart belåten med både sång och spel.

När Sylvia slutat, sade han:

»Ja, sköter du dig så där på själva soarén, skall jag uppvakta dig med blommor, slänga in en duska på scenen.»

»En lagerkrans kanske med blå- och gula band», skrattade Sylvia.

Odygden glittrade i Oves blick, och han nickade:

»Ja, det kunde vara kul. Tar du upp den, om jag dänger den för fötterna på dig, för jag unnar den inte åt någon annan, begriper du.»

»Jag är ensam inne i sista scenen, minns du inte det? Så bara du skyndar dig, får jag den. Tänker du verkligen ge mig blommor?»

»En lagerkrans med blågula band; den blivande storsångerskans första trofé.»

Soarédagen kom och efter en lång spännande förmiddag äntligen också kvällen. Kamrer Asker med

Ur bo

fru hade i god tid intagit sina platser i den stora, så småningom av en ytterst elegant publik fyllda salen.

Den lilla enaktspjäsen stod sist på programmet, men fru Ingrid märkte knappt, vad de föregående bjödo på, så intensivt väntade hon på sitt barn, sin egen fågelunge, som med sångens makt här för första gången skulle pröva vingarna, och *om* de buro — flyga allt högre, lyfta med allt starkare slag. Hon satt med händerna i knät, nästan orörlig. I hela den brokiga mängden var det knappt någon hon kände utom fru Wille och Asta, vilka omgävos med bekanta från alla håll.

Kamrern såg sig om efter Ove och fann honom till sist stående, till hälften dold av en pelare. Han hade smoking, och höll ena handen i fickan, som om den fastnat därnere i djupet.

En och annan av ungdomen på bänkarna bakom Askers, nämnde Sylvias namn. »Hon skall resa till Paris», viskades det, och fru Ingrid upprepade orden i tankarna: »Hon skall resa till Paris!» Ja, det skulle hon, barnet, som hon för fem år sedan högst motvilligt släppt ifrån sig till Stockholm, rädd för alla faror hon kunde möta. Och om ytterligare fem år! Var fanns lilla Sylvia då? Hade hon då kommit än längre ifrån barndomslandet eller hade hon med stäckta vingar återvänt till boet?

Sylvia stod mellan kulisserna och väntade. Societetsdamerna och herrarna, som uppträdde, voro mycket vänliga emot henne, ty grevinnan Lauraguais presenterade henne som: »mon cher petit oiseau chanteur», och

Ur bo

grevinnan var synnerligen populär. Det var medlemmar av Alliance française, som gävo soarén, och det pladdrades oavbrutet en lättungad franska bakom ridån.

Små utrop ljödo, som dramatiskt klargjorde, hur rädd man var — det var mest damerna, som hade rampfeber, och de allra värst, vilka endast hade ett par ord att säga. Herrarna togo saken lugnare och mitt i all den kokett framläspade fransyskan hördes en skånsk godsägares breda:

»Inte *lär* man sig sin roll. Jag har då aldrig läst över något i hela mitt liv. Man skall väl ha courage att kliva på ändå.»

»Ja men», pep en liten blondin, »här skall man trippa.»

Och en herre, som ville vara kvick, inföll skämtande:

»Det kan bara en näpen vårens sippa.»

»Franska, mina herrar och damer, franska», varnade en pedagogisk medlem av Alliancen.

Sylvia var den allra yngsta, men det hade hon hunnit vänja sig vid under repetitionerna och kommit till insikt om både det obehagliga och det angenäma i åldersgränsen. I kväll var hon uteslutande väntan. Hon hade aldrig känt sig rädd förut, och så med ens överfölls hon av den vildaste fruktan, och hon inbillade sig plötsligt, att det skulle gå komplett på tok för henne. Hon hade glömt sin första replik. Den hade suttit så stadigt i huvudet på henne hela tiden, och nu var den borta. Hjärtat hamrade uppe i halsgropen. Hon hade

Ur bo

bestämt inga toner heller; det kändes så tjockt i strupen. Ack, om mor bara varit till hands, så att hon fått tröst av henne! Under repetitionerna hade Sylvia blivit ond ibland, för hon tyckte, att mor var för kritisk, ingen annan var så noga, men nu var det i alla fall mor, hon litade mest på.

»På plats», ropade regissören, »fröken Asker, nu gäller det!» Det var en liten flintskallig ingenjör med guldbågad pincenez, som åtagit sig regissörsskapet, och när han märkte, hur rädd, Sylvia var, tillade han jollrande:

»Tattare den, som är niten.»

Ridån gick upp. Först urskilde Sylvia ingenting. Hela salongen var ett oredigt kaos av ljusa toaletter, vita ansiktsfläckar, lyfta kikare, men just som hon *måste* säga den replik, vilken fallit henne ur minnet, fick hon syn på far och mor och med dem hela det trofasta, gamla hemmet. Repliken infann sig också lydigt, som om mors lugna, fasta röst kallat på den, och all Sylvias rädsla försvann. Hon sjöng och spelade, som mor lärt henne, som far och mor sagt var bra, men dessutom lyssnade hon med hela sin unga själ till bifallssorlet, vilket redan mottog hennes första visa, och för detta tjugande, mäktiga, främmande sorl sjöng hon sedan som vårviden för havet, glad över dess krusning.

Vid pjäsens slut smattrade applåderna, och ett blomsterregn sköljde över scenen; dock voro buketterna endast till societetsstjärnorna, och Sylvia drog sig blyg och tomhänt tillbaka, då plötsligt något med kraft slun-

Ur bo

gades mot hennes fötter. Det var en jätteknipa liljekonvaljer och djupt nere i den, innanför de gröna, breda bladen, var fastbunden en miniatyrkrans av — torra lagerblad, omknuten med blågula kreppappersremсор.

Sylvia måste rusa ut med sitt kluckande, hejdlösa skratt. Det var så likt Ove, detta: Rosor och törnen! Men det gjorde i alla fall bra gott att få skratta ut spänningen och oron under de sista timmarna. Framgången däremot skulle hon behålla som ett ljus minne — dela med mor.

Hon fick raskt på sig ytterkläderna och sprang ned för trappan. Efter en kort stund kommo far och mor, och de solade upp bägge två, när de sågo fågelungen.

»Nu far vi väl genast hem till boet», sade mor med ett vemodigt tonfall, och hon tänkte på att vid samma tid om en månad skulle far och hon resa ensamma tillbaka efter att ha följt Sylvia till tåget.

Det blev så stilla och liksom trött inom mor. Hon kände, att det var något, hon redan var färdig med, icke just i dag, men i morgon eller vilken dag som helst. Medan Sylvia i förbigående hälsade på de bekanta, vintern skänkt henne, och dessa ett ögonblick slöto en muntert gratulerande ring omkring fågelungen, stod mor utanför och väntade. Hon kände knappt till namnet och utseendet och ännu mindre till sinnet de unga, hennes lilla flicka mött på tröskeln ut till livet.

Hon var visserligen övertygad om, att ingen av dem gjort ett riktigt starkt intryck på Sylvia, ty då

Ur bo

skulle hon fått veta det. Men de voro blommor vid den väg unga fötter skulle trampa bort från hemmets dörr.

Nu kom fru Wille i allt sitt frasande siden. Hon var beständigt den personifierade välviljan, blandad med det säkra medvetandet, att det var en stor heder för den, vilken uppmärksammades av fru direktör Wilh. Wille.

Hon räckte fram den vita handskhanden, log med de vita tänderna och lät de vita plymerna på baretten vāja.

»Goddag mina kära grannar!» Detta yttrades till Askers. »Jag har den äran att lyckönska till dotterns succés. Hon skötte sig så nätt, vår lilla Sylvia. Jag sade just till Asta, att det är bra roligt, att det är hos oss, hon fått litet scenvana, ty — fru Asker, är inte sällskapslivet en teater? Och nu skall hon utrikes. Jo, jag tackar! Det är rent märkvärdigt. Snälla kamrern, det är väl trevligt att ha en vuxen dotter? Men det är det, att de växer ifrån en, bli stort folk, innan man vet ordet av, och så ska de giftas.»

Fru Wille skrattade och pratade och hälsade på förbipasserande, mönstrade toaletter och ordnade sin hermelinssjal, allt i ett.

Asta och Sylvia stodo och samspråkade. Asta skulle hälsa från Borgstierna och Rungensköld, att de inte kunnat få biljetter till soarén, och att de voro »otröstliga», men de skulle alldeles säkert komma ned med blommor, när hon reste.

Ur bo

»Du har förstås stigit väldigt i graderna genom den där Aix-les-bainsvistelsen», sade Asta naivt uppriktigt.

»Inte hos alla. Alvhild frågade mig, om grevinnan sagt upp Yvones bonne, efter hon behövde mig med till Frankrike.»

»Äh, Alvhild! Hon är så avundsjuk på dig, så hon kan spricka. Jaså, nu har mamma visst pratat slut. Adjö med dig. Går du på Strandvägen i morgon?»

»Nej, den fina snobbrännan får nog inte nöjet se mig, förrän jag sett ännu elegantare promenadplatser», log Sylvia. »Jag är så snål på varenda minut jag kan få vara hemma, innan jag far, att det är en riktig uppoft-ring, då jag måste gå till staden. Adjö, lilla Asta!»

»Så, nu är det bara vi», sade Sylvia en liten stund senare, när föräldrarna och hon kommit ur trängseln. »Ni var väl nöjda med mig, hoppas jag?»

»Ja, du skötte dig bra», medgav far, »men inte såg jag precis till konturerna av den blivande primadonnan, det får du ursäkta mig.»

»Hon står i alla fall på tillväxt, far», nickade Sylvia käckt, »men hon skall vara svensk, äkta svensk. Mor, vet, du, vilken visa, jag alltid skall ha på programmet vid mina konserter?»

»Jag kan tänka mig att det blir 'Sylvias visa.' Det vore gott, om du alltid kunde ha den i hjärtat, älskling — även om varken du eller den någonsin kommer upp på en tribun eller estrad.»

»Men *du* tror på mig, mor», viskade Sylvia, och de djupa, varma ögon sökte tillitsfullt mors.

Ur bo

»Ja, barnet mitt», svarade fru Ingrid utan tvekan.
»Jag tror, att du har eld och toner, mera tror jag inte.
Och om framtiden kan man blott drömma och önska.
I kväll vill jag dock helst endast tänka på, att vi tre
ännu äga varandra, att ingenting i den stora, vida världen
riktigt skilt oss åt.»

Men i detsamma stod åter den utländska resan för
henne, och hon suckade lätt.

Sylvia tänkte i detsamma också på, att hon om en
månad skulle ut bland främlingar. Det kändes inom
henne som en ilning av lycka och smärta. Mors vackra,
bleka ansikte såg så vemodigt ut i den blå vårskymingen.

Hon klämde sig in mellan far och mor och tog dem
bägge under armen. Knippan med liljekonvaljerna hade
hon fäst i bältet, fastän den var mycket för stor för att
taga sig bra ut där. Den lilla lagerkransen låg i hennes
ficka.

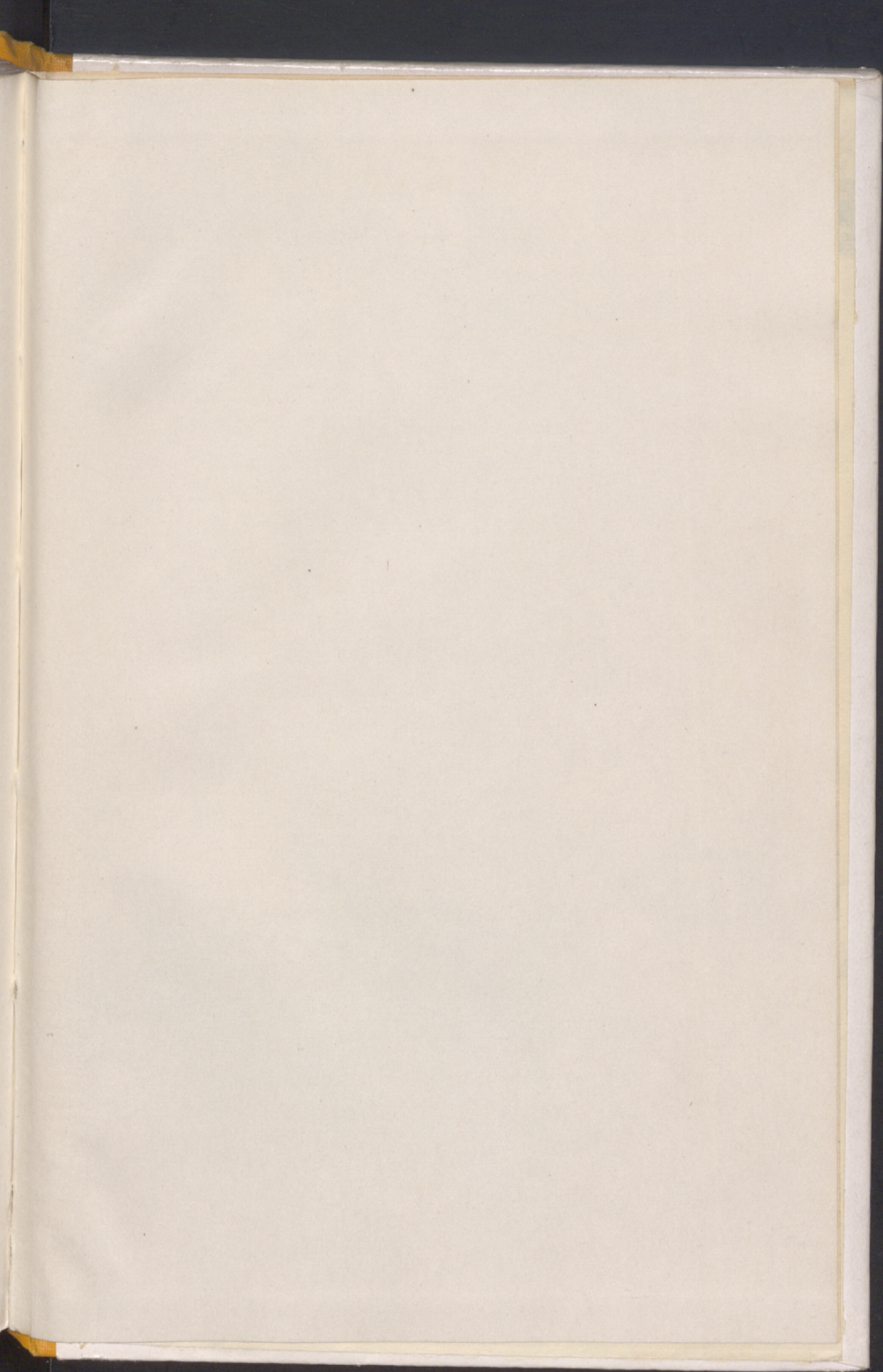
Den skulle gömmas bland hennes minnen. Hon
samlade hågkomster, ty i boet fanns det hjärterum
och plats för sådant som i stadsvåningar kallas skräp.
Sylvia hade redan en hel låda full i sin egen byrå. Hon
såg för sig sitt rum, belyst av kvällssolen, med månads-
rosen i fönstret, Sèvresvasen på bordet med de snövita
pingstliljorna, böckerna, noterna och lutan i sitt blåa
band.

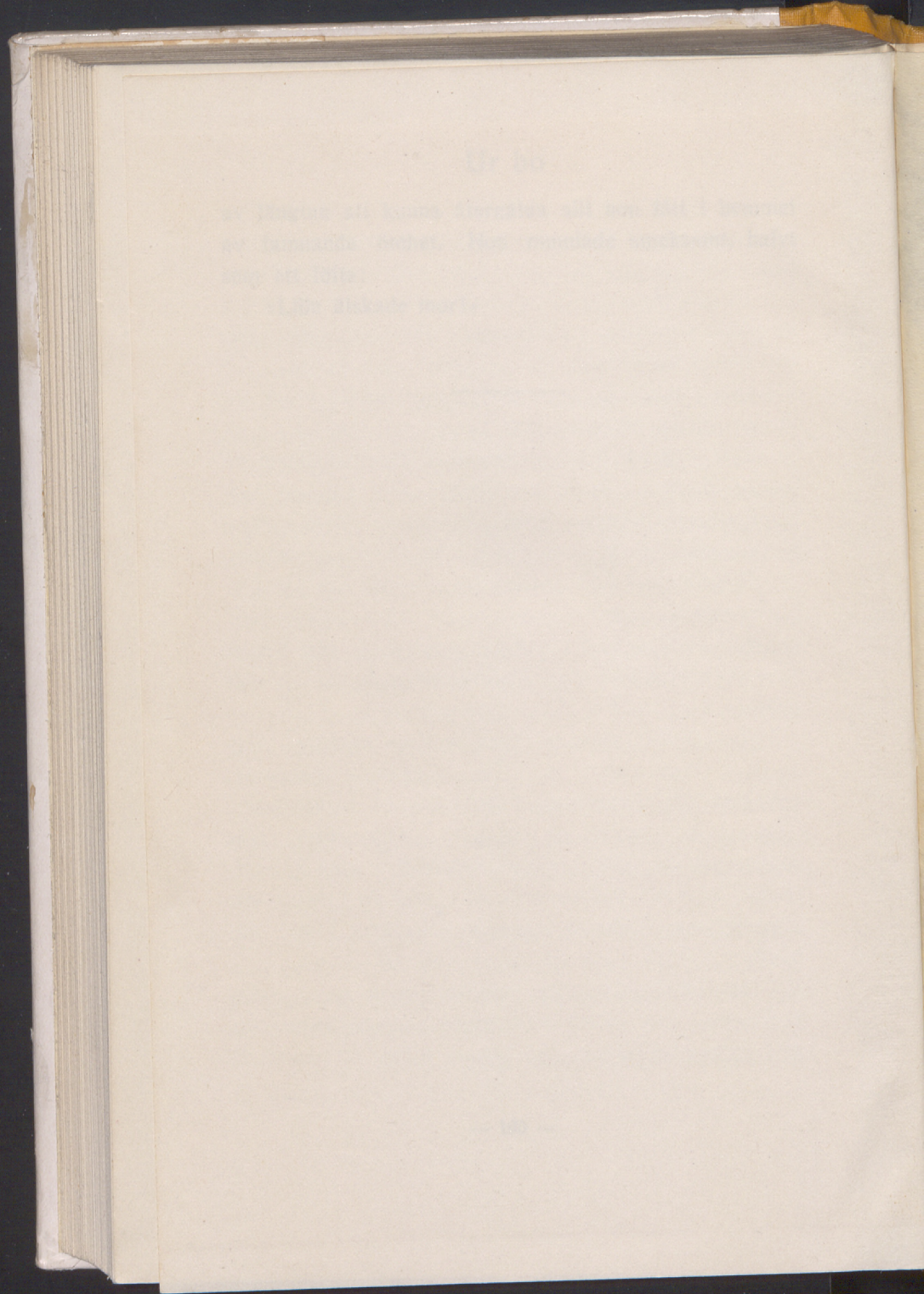
Och plötsligt tryckte hon hårt mors arm, medan
tacksamhet och kärlek strömmade som en varm, röd
flod genom henne och kom hennes hjärta att slå starkt

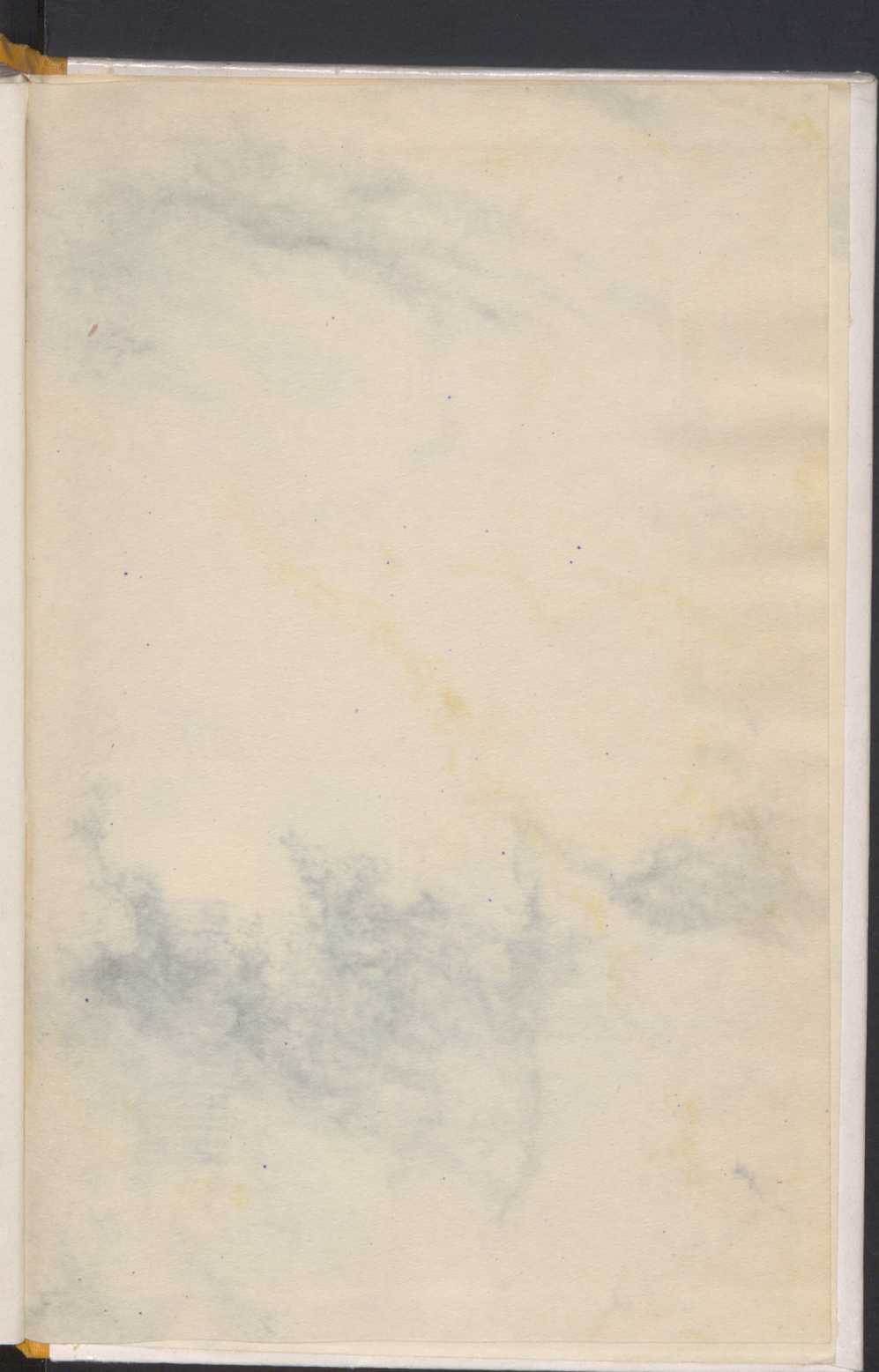
Ur bo

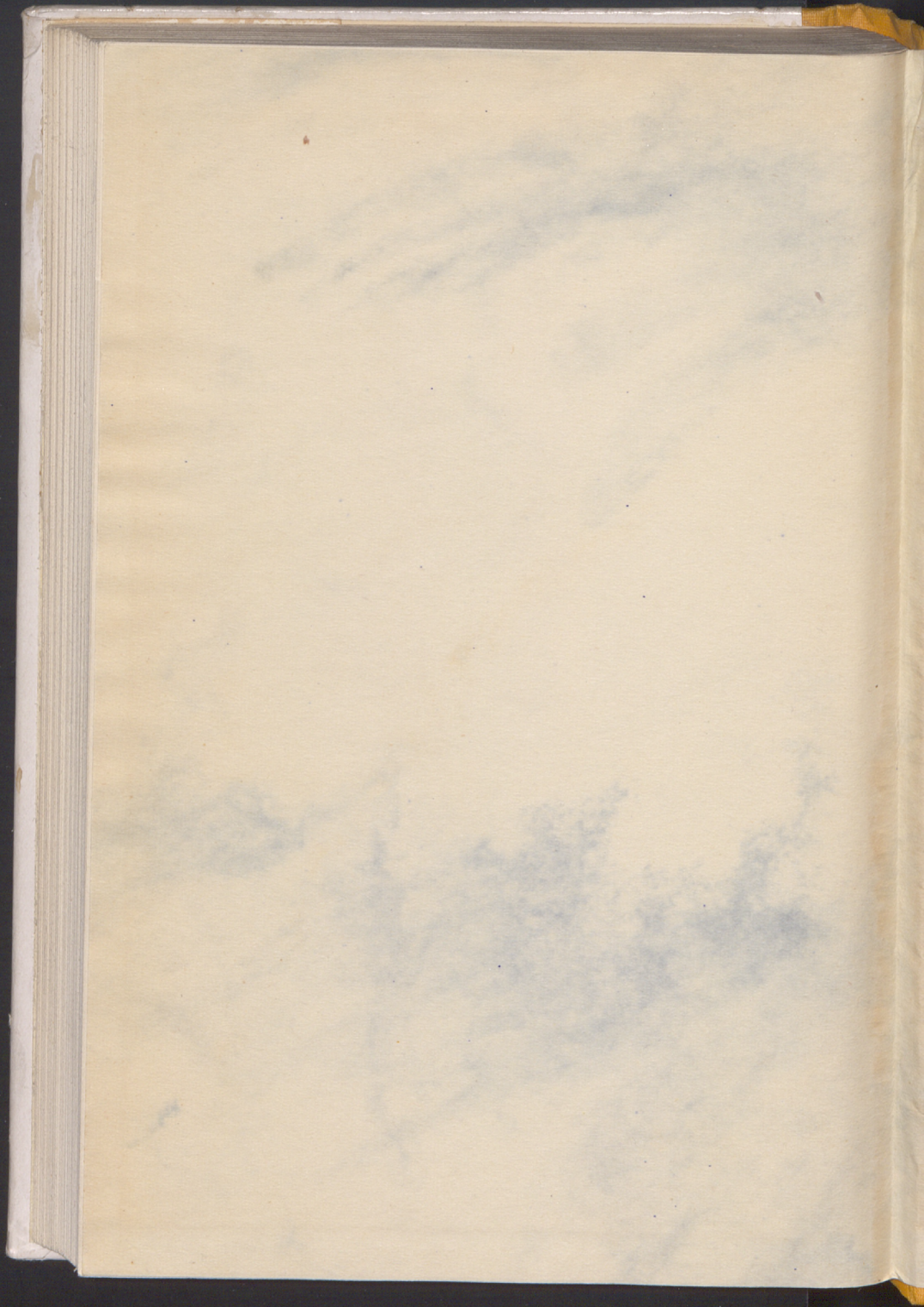
av längtan att kunna återgälda allt hon fått i hemmet
av famnande ömhet. Hon mumlade smeksamt, halvt
som ett löfte:

»Lilla älskade mor!»

2.25

GÖTEBORGS UNIVERSITETSBIBLIOTEK

1001891369

PRIS: KR. 5:25